

Gymnázium, Brno, třída Kapitána Jaroše 14

Školní vzdělávací program

Osmileté studium s matematickou profilací

Školní vzdělávací program byl sestaven v rámci projektu ESF Pilot - G

OSMILETÉ STUDIUM S MATEMATICKOU PROFILACÍ

(zpracováno podle RVP ZV a RVP GV)

TRADITIO LAMPADIS

(Předávání pochodně)

Tradiční motto našeho gymnázia vždy vyjadřovalo jeho vznešené poslání - s hrdostí se tak hlásíme k bohaté historii nejstaršího českého gymnázia na Moravě a doufáme, že jeho odkaz naplníme.

1.2 Vzdělávací program: osmiletý

1.3 Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Název školy: Gymnázium, Brno, třída Kapitána Jaroše 14

Adresa: tř. Kpt. Jaroše 14, 658 70 Brno

IČO: 00 559 032

Rezortní identifikátor školy: 600013481

IZO: 000 559 032

Ředitel školy: RNDr. Jiří Herman, Ph.D.
e-mail: herman@jaroska.cz

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: Mgr. Viktor Ježek
e-mail: jezek@jaroska.cz

Další kontakty: telefon: 545 321 282
web: www.jaroska.cz

1.5 Zřizovatel

Název: Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
telefon: 541 651 111
fax: 541 653 439
e-mail: slobodnikova.hana@kr-jihomoravsky.cz

1.6 Platnost dokumentu od 1. září 2009

RNDr. Jiří Herman, Ph.D., ředitel

OBSAH

A	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
	2.1 Velikost školy	6
	2.2 Vybavení školy	6
	2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
	2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
	2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
	3.1 Zaměření školy	8
	3.2 Profil absolventa	9
	3.3 Organizace přijímacího řízení	10
	3.4 Organizace maturitní zkoušky	11
	3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	11
	3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami	16
	3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
	3.8 Začlenění průřezových témat	18
B	UČEBNÍ PLÁN	24
	UČEBNÍ OSNOVY	26
	Klíč	26
C	5.1 Český jazyk a literatura	27
D	5.2 Anglický jazyk	54
E	5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk	66
F	5.4 Matematika	88
G	5.5 Fyzika	101
H	5.6 Chemie	111
I	5.7 Biologie	118
J	5.8 Zeměpis	130
K	5.9 Dějepis	141
L	5.10.1 Občanská výchova	151
	5.10.2 Společenské vědy	156
M	5.11 Informatika	163

N
O
P
Q
R

5.12 Výtvarná výchova	168
5.13 Hudební výchova.....	177
5.14 Tělesná výchova	188
5.15 Integrované vzdělávací obory	199
6 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy	201
PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	202
6.1 Pravidla hodnocení žáků	202
6.2 Autoevaluace školy	205

2 Charakteristika školy

3 Charakteristika ŠVP

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

- Škola má 24 tříd, dvě paralelní třídy s osmiletým studijním programem a dvě paralelní třídy se čtyřletým studijním programem.
- 8 tříd – třídy nižšího stupně osmiletého gymnázia – je kmenově umístěno v budově na ulici Příční 16/18.
- 16 tříd – třídy vyššího stupně osmiletého gymnázia a třídy čtyřletého gymnázia – jsou kmenově umístěny v budově na tř. Kpt. Jaroše 14
- Obě budovy jsou umístěny poblíž centra města, jsou od sebe vzdáleny cca 5 min. chůze.

2.2 Vybavení školy

- Budova na tř. Kpt. Jaroše je z roku 1884, prošla mnoha rekonstrukcemi. Po poslední rekonstrukci, která proběhla v letech 2007 a 2008, je budova plně vybavena kmenovými i odbornými učebnami s didaktickou technikou, sportovním zázemím, stravovacím traktem i sociálním zařízením.
- Budova na ulici Příční vznikla spojením dvou sousedních měšťanských domů z počátku 20. století a jejich úpravou pro školní potřeby. Gymnázium ji získalo v roce 1998 a provedlo její další kompletní rekonstrukci. Má pouze malou tělocvičnu, ale velký a moderně vybavený venkovní sportovní areál.
- Studenti nižších tříd osmiletého gymnázia absolvují většinu výuky v budově na ulici Příční, na některou výuku (zejména informatiky) se přemísťují do budovy na tř. Kpt. Jaroše.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

- Na škole působí 70 vyučujících, někteří z nich na částečný úvazek, někteří pracují jako externisté.
- Na škole vyučuje rodilý mluvčí v hodinách anglického jazyka.
- Všichni učitelé jsou aprobovaní. Někteří učitelé působí jako vyučující na brněnské Masarykově univerzitě, někteří jsou autoři učebnic a učebních textů s doložkami MŠMT.
- Někteří učitelé jsou členy řídicích orgánů Matematické olympiády na krajské a celostátní úrovni.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné zájezdy. Jde o školy: Edith – Stein Schule v Darmstadtu (SRN)
st. Dominique Lycée v Nancy (Francie)
South Kent School (USA, Connecticut)
- Gymnázium organizuje semináře pro řešitele Matematické olympiády kategorií A, B a C a oblastní kola některých kategorií Matematické a Fyzikální olympiády kategorií pro základní školy.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Při škole je (podle zákona) zřízena Školská rada. Školská rada má šest členů.
- Rodiče a zákonní zástupci studentů spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole.
- V rámci prevence sociálně patologických jevů (všechny typy závislostí, šikana) gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou na Kohoutově ulici v Brně.
- Škola úzce spolupracuje s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity – její pedagogové působí na gymnáziu jako externí učitelé, gymnázium je „tréninkovou“ školou pro pedagogické praxe studentů, vyučující gymnázia působí jako pedagogové v kurzech pro studenty učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů.
- Gymnázium je partnerem Městské policie Brno v rámci projektu Zóna vzájemné pomoci.
- Veřejnost je každoročně informována o uplynulém školním roce prostřednictvím obsáhlé brožury, která obsahuje výroční zprávu a články mapující nejdůležitější události.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium ve třech vzdělávacích programech. Hlavními rysy všech tří programů jsou:

- Účelné rozložení základního – společného – učiva do nižších ročníků studia
- Velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření studenta
- Rozumné zastoupení všech forem výuky

Škola umožní všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Osmileté studium s matematickou profilací

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a RVP GV (vyšší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejich požadavkům.
- Během celého studia je výrazně posíleno studium matematiky, částečně je posíleno studium fyziky a informatiky.
- Žáci jsou během studia nuceni aplikovat znalosti matematiky a informatiky v ostatních (přírodovědných i společenskovedních) disciplínách (tvorba účelově zaměřeného software, statistické analýzy, modelování reálných situací ...).
- Od třetího ročníku mají žáci možnost navštěvovat nepovinný předmět Cvičení z matematiky, který je zaměřen na rozšiřování učiva a na přípravu na matematické soutěže, od pátého ročníku je tento předmět veden externími spolupracovníky z Masarykovy univerzity.
- V nižších ročnících vyššího stupně gymnázia je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP GV rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů – je tak vypracován základ pro pozdější profilaci studia.
- Postupně je žákům dána možnost profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický
- Další cizí jazyk si žák volí pro studium od třetího ročníku z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý, jazyk francouzský a jazyk ruský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia ani při přechodu na vyšší stupeň gymnázia není možná. Žáci, kteří jsou přijati ke studiu od pátého ročníku, provádí volbu Dalšího cizího jazyka pro celé studium.
- Je zachována klasická nabídka předmětů – bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.
- Povinnou součástí maturitní zkoušky je zkouška z matematiky.

- ŠVP Osmileté studium s matematickou profilací dále žákům poskytuje:
 - rozhled a hluboké znalosti ve všech partiích matematiky
 - schopnost logického a analytického myšlení, schopnost dedukce
 - schopnost aplikovat matematický aparát ve všech vědních disciplínách
 - větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku
 - trvalejší a hlubší pracovní návyky
 - častější projektovou výuku, „školy v přírodě“
 - lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně
 - nabídku aktivit pro volný čas žáků

3.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Osmileté studium s matematickou profilací

- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech, zejména v matematice a oblastech, jejichž rozšíření si zvolí formou volitelných předmětů pro druhý, třetí a čtvrtý ročník studia.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – připraveni úspěšně složit zkoušku potřebnou k postupu na vyšší gymnázium.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP GV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které výrazně převyšují požadavky RVP GV v matematice, fyzice, informatice a v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je tak žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy.
Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
Díky důrazu, který je během celého studia kladen na utváření logického myšlení, schopnosti dedukce a indukce, analýzy, strukturování a řešení problémů, jsou absolventi výjimečně dobře připraveni ke studiu na školách s přírodovědným a technickým zaměřením.
- Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.
Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií již na nižším stupni mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
Díky důrazu, který je během celého studia kladen na utváření logického myšlení, schopnosti dedukce a indukce, analýzy, strukturování a řešení problémů, naleznou absolventi dobré uplatnění ve všech oborech.
Podrobnější informace lze nalézt v kapitole 3.5 Výchovné a vzdělávací strategie.

- Žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodně uznávaných zkoušek z cizího jazyka.

Na internetových stránkách www.jaroska.cz jsou uvedeny statistiky úspěšnosti žáků čtvrtých ročníků při přijímacích zkouškách na vyšší stupeň gymnázia, statistiky absolventů gymnázia při přijímacích zkouškách na VŠ, statistiky výsledků žáků u maturitních zkoušek a další aktuální informace.

3.3 Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku – prominutí zkoušky není možné.
- Každý uchazeč obdrží pro účely přijímacího řízení body za studijní výsledky v předchozím studiu a za úspěchy v mimoškolních činnostech.
- Ke studiu mohou být přijati pouze ti uchazeči o studium, kteří získají z přijímací zkoušky nejméně polovinu z možných bodů.
- O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení (jak bodů ze všech zkoušek tak bodů za předchozí studium a úspěchy v mimoškolních činnostech).
- Uchazeči o studium podle **ŠVP Osmileté studium s matematickou profilací** skládají přijímací zkoušku z matematiky, která má všeobecnou a talentovou část – písemnou formou, z českého jazyka – písemnou formou a test obecných studijních předpokladů. Každá část zkoušky je obodována. Náplň zkoušek je dána požadavky RVP ZV pro žáky studující 5. ročník ZŠ.
- Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.) či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven.
- Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v mimoškolních činnostech, o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium lze najít na internetových stránkách www.jaroska.cz a v ročence, kterou každoročně gymnázium vydává. V této ročence jsou také publikovány přijímací zkoušky z předchozího roku.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

- Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Ve společné části maturitní zkoušky mohou žáci skládat všechny zkoušky vypsané MŠMT.
- V profilové části maturitní zkoušky žáci skládají jednu zkoušku z matematiky (má písemnou a ústní část), jednu zkoušku ze zvoleného všeobecně vzdělávacího předmětu ústní formou a jednu zkoušku jako obhajobu závěrečné maturitní práce.
- V době, kdy byl sestaven tento ŠVP, nebyla MŠMT ještě vydána přesná vyhláška o podobě maturitní zkoušky. Konkrétní podoba maturitní zkoušky proto bude upřesněna.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

- Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
 - semináře a diskuse,
 - samostatné a týmové projekty,
 - dlouhodobou samostatnou práci,
 - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
 - praktickou výuku (exkurze, školy v přírodě).
- Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a výsledky svého studia.
- Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky široké nabídce volitelných předmětů zejména na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.
- Při dělení tříd na skupiny je brán ohled zejména na pokročilost žáků.
- Škola nabízí další aktivity pro volný čas studentů formou nepovinných předmětů, které tvoří nedílnou součást našeho ŠVP. Mezi tyto předměty patří zejména nepovinná Anglická konverzace, nepovinné Sportovní hry, nepovinný Sborový zpěv, nepovinné Cvičení z českého jazyka, nepovinná Informatika a nepovinné Cvičení z matematiky. Nepovinné předměty jsou vypisovány každoročně podle zájmu studentů a možností školy.
- Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentského parlamentu na vyšším stupni gymnázia.
- Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky.

Nižší stupeň gymnázia

Frontální výuka - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
---	--------------------

<p>Pamětné učení, zvládnutí faktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí 	<p>kompetence k učení</p>
<p>Laboratorní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů 	<p>kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní</p>
<p>Srovnávací písemné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsou zařazovány na konci prvního, druhého a třetího ročníku ve vybraných předmětech - výsledky jsou významnou součástí klasifikace žáků 	<p>kompetence k učení</p>
<p>Jazykové soustředění</p> <ul style="list-style-type: none"> - probíhá na začátku prvního ročníku, zpravidla v září - jeho hlavním cílem je rozdělení třídy na skupiny podle znalostí Anglického jazyka a intenzivní zahájení studia 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Škola v přírodě pro žáky prvního ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - probíhá na začátku studia, zpravidla v září - délka trvání je 5 – 7 dní - jejím hlavním cílem je utvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Lyžařský výcvikový kurz pro žáky druhého ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - délka trvání je 6 – 7 dní 	<p>kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Škola v přírodě pro žáky třetích a čtvrtých ročníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - probíhá v květnu nebo v červnu - její náplní je zejména praktická výuka přírodovědných předmětů a environmentální výchova - důraz je kladen na týmovou práci 	<p>kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - je zařazen pro žáky všech ročníků, pro každý ročník jinou formou - je zadáno centrální téma (zpravidla z oblasti environmentální výchovy), žáci si volí problém, který řeší - důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků - je zařazován v předem známých termínech – změna vyučování (exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků) - je zpracován sborník (více na www.jaroska.cz) 	<p>kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Exkurze, praktická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro praktickou výuku jsou využívána zařízení, která praktickou výuku nabízejí (např. lednický areál a pozorování ptáků – Kvakoš, Modrá u Velehradu, skanzen ve Strážnici ...) - probíhá na konci každého ročníku 	<p>kompetence k učení</p>
<p>Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci navštěvují program CVC Lužánky - je určena pro žáky třetího a čtvrtého ročníku 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>

- jde o doplnění výuky Českého jazyka a literatury a Občanské výchovy	
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích - je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol - každoročně je koncem roku pořádán přebor gymnázia ve vybraných sportovních disciplínách (jednotlivci i kolektivy) - je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách	kompetence sociální a personální
Pěvecký sbor - škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru - pěvecký sbor pravidelně pořádá koncerty pro žáky školy, rodiče a veřejnost - pěvecký sbor každoročně vystupuje v Ústavu pro slabozraké v Brně - Chrlicích	kompetence sociální a personální kompetence občanské

Vyšší stupeň gymnázia

Frontální výuka - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Pamětné učení, zvládnutí faktů - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí	kompetence k učení
Laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika ve dvoutýdenních intervalech po dobu všech čtyř ročníků vyššího stupně gymnázia - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní
Srovnávací písemné práce - jsou zařazovány na konci pátého, šestého a sedmého ročníku ve vybraných předmětech - výsledky jsou významnou součástí klasifikace žáků	kompetence k učení
Jazykové soustředění - probíhá na začátku pátého ročníku, zpravidla v září - jeho hlavním cílem je rozdělení třídy na skupiny podle znalostí Anglického jazyka a intenzivní zahájení studia jazyka	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky pátého ročníku - délka trvání je 6 – 7 dní	kompetence občanské kompetence komunikativní
Letní sportovní kurz pro žáky sedmého ročníku - žáci si volí z nabízených zaměření sportovních kurzů - délka trvání je 5 – 9 dní podle zaměření	kompetence občanské kompetence komunikativní

<p>Výměnné zájezdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola pořádá ve spolupráci s partnerskými školami v Darmstadtu a Nancy výměnné zájezdy - zájezdy jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků šestých a sedmých ročníků 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - je zařazen pro žáky sedmých ročníků - cílem projektu je uzavřít výuku ve všeobecně vzdělávacích předmětech - žáci si volí problém, který řeší - důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků - je zpracován sborník (více na www.jaroska.cz) 	<p>kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Závěrečné maturitní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci osmého ročníku samostatně zpracovávají práci na zvolené téma - témata jsou zadávána v květnu v sedmém ročníku - hodnoceno je zpracování a obhajoba práce - součástí práce je anotace a resumé v cizím jazyce - obhajoba práce je součástí maturitní zkoušky 	<p>kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní</p>
<p>Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro doplnění výuky jsou pořádány exkurze - exkurze probíhají v předem známých termínech – rozvrh exkurzí je stanoven zpravidla na začátku školního roku - náplň je stanovena podle aktuální nabídky 	<p>kompetence k učení kompetence k podnikavosti</p>
<p>Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci navštěvují program CVC Lužánky - je určena pro žáky pátého ročníku - jde o doplnění výuky Českého jazyka a literatury a Společenských věd 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>
<p>Předmětové soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích - nejlepší Závěrečné maturitní práce se účastní soutěže SOČ - je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích 	<p>kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní</p>
<p>Sportovní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol - každoročně je koncem roku pořádán přebor gymnázia ve vybraných sportovních disciplínách (jednotlivci i kolektivně) - je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách 	<p>kompetence sociální a personální</p>
<p>Pěvecký sbor, instrumentální soubor</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru nebo instrumentálním souboru - pěvecký sbor spolu s instrumentálním souborem pravidelně pořádají koncerty pro žáky školy, rodiče a veřejnost 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>

3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

- Žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie ...) mají k dispozici nepovinný předmět Cvičení z českého jazyka, který probíhá v učebně vybavené počítači pro každého studenta.
- Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu – způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.
- Rodiče či zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení.
- Škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou a s Centrem pro prevenci sociálně patologických jevů.
- Žákům, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodňujícího či nepodnětného prostředí, jsou z rozpočtu Sdružení rodičů a přátel školy poskytovány příspěvky na akce pořádané školou.
- Žákům pocházejícím z nepodnětného prostředí jsou poskytovány bezplatné individuální konzultace s jednotlivými učiteli a s výchovným poradcem.
- Žákům se zdravotním znevýhodněním či zdravotním postižením je uzpůsoben i interiér obou budov gymnázia. Budova na třídě Kapitána Jaroše je po rekonstrukci v roce 2007 plně bezbariérová.
- Žákům potřebujícím speciální péči je tato péče poskytována v součinnosti s výchovným poradcem a metodikem prevence sociálně-patologických jevů. U každého takového žáka zajišťujeme vyšetření v Pedagogicko – psychologické poradně či v Centru pro prevenci sociálně patologických jevů. Při hodnocení výsledků vzdělávání těchto žáků vždy individuálně přihlížíme k doporučení Pedagogicko – psychologické poradny.
- Specifické potřeby žáků vyžadující speciální péči jsou řešeny individuálně (větší písmo tisku písemností pro žáky se slabým zrakem, náhrada ústního zkoušení písemným pro žáky nedoslýchavé apod.)
- Ze závažných zdravotních důvodů jsou žáci uvolněni (zcela nebo zčásti) z vyučování některých předmětů nebo z provádění určitých činností.
- Žákům – cizincům je vzhledem k jejich jazykovému znevýhodnění věnována individuální péče, kterou v každém jednotlivém případě koordinuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu.
- O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci. Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být

z daného předmětu přezkušování. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních.

Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3) Samostatné studium. Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

- Na udělení individuálního studijního plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.

3.8 Začlenění průřezových témat

Všechny tématické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů.

Následující tabulka podává celkové shrnutí. Ve sloupci "Zařazení do výuky, odkaz" je konkretizováno zařazení daného tématického okruhu. Je zde zpravidla uveden odkaz na příslušný řádek v učebních osnovách, kde je konkrétně uvedeno, jak je tématický okruh začleněn do obsahu daného předmětu.

Tam je také patrné, v jakém předmětu, jakém ročníku a jakou formou je daný tématický okruh vyučován.

Nižší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP ZV)

Průřezové téma	Tématický okruh	Zařazení do výuky, odkaz
P1 Osobnostní a sociální výchova	P1.1 Rozvoj schopností poznávání	Součást všech vzdělávacích předmětů
	P1.2 Sebepoznání a sebepojetí	Č: 1.31, 1.40, 1.42, 1.62, 1.73 A: 1. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně Ov: 10.2
	P1.3 Seberegulace a sebeorganizace	Ov: 10.2
	P1.4 Psychohygienu	
	P1.5 Kreativita	Č: 1.22, 1.28, 1.38, 1.40, 1.53, 1.59, 1.69, 1.71 Vv, Hv: prolíná celým studiem
	P1.6 Poznávání lidí	Dramatická výchova (viz kapitola 3.5)
	P1.7 Mezilidské vztahy	Č: 1.21, 1.25, 1.27, 1.34, 1.39, 1.52, 1.53, 1.56, 1.58, 1.65, 1.70 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně
	P1.8 Komunikace	Č: 1.21, 1.25, 1.27, 1.34, 1.37, 1.39, 1.43, 1.44, 1.45, 1.56, 1.58, 1.65, 1.68, 1.70, 1.75, 1.76 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně Fcv, Bcv, Chcv: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích Vv, Hv: prolíná celým studiem Projekt (viz kapitola 3.5), Dramatická výchova (viz kapitola 3.5), součást všech vzdělávacích předmětů (ústní zkoušení, referáty)

	P1.9 Kooperace a kompetice	<p>Č: 1.44 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 4. ročník průběžně</p> <p>Projekt (viz kapitola 3.5), součást všech vzdělávacích předmětů (ústní zkoušení, referáty)</p> <p>Fcv, Bicv, Chev: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích</p>
	P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	P1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	
P2 Výchova demokratického občana	P2.1 Občanská společnost a škola	Ov: 10.1, 10.3, třídní samospráva
	P2.2 Občan, občanská společnost a stát	Ov: 10.4
	P2.3 Formy participace občanů v politickém životě	Ov: 10.4
	P2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D: 9.7, 9.8 Ov: 10.4
P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	P3.1 Evropa a svět nás zajímá	Z: 8.5
	P3.2 Objevujeme Evropu a svět	A: 3. – 4. ročník průběžně
	P3.3 Jsme Evropané	D: 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8 Hv: prolíná celým studiem
P4 Multikulturní výchova	P4.1 Kulturní diference	Hv, Vv: prolíná celým studiem Bi: 7.27
	P4.2 Lidské vztahy	Č: 1.36 Bi: 7.27
	P4.3 Etnický původ	D: 9.2 Bi: 7.27
	P4.4 Multikulturalita	Č: 1.47 Hv, Vv: prolíná celým studiem Bi: 7.27
	P4.5 Princip sociálního smíru a solidarity	Bi: 7.27

P5 Environmentální výchova	P5.1 Ekosystémy	Bi: 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.15, 7.20, 7.21, 7.23, 7.24, 7.49
	P5.2 Základní podmínky života	D: 9.3 Bi: 7.49
	P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	F: 5.11, 5.13 Ch: 6.2, 6.5, 6.10, 6.11, 6.12 Z: 8.5 Bi: 7.49
	P5.4 Vztah člověka k prostředí	A: 3. – 4. ročník průběžně Projekt Ch: 6.14, Bi: 7.49
P6 Mediální výchova	P6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Č: 1.24, 1.26, 1.33, 1.43, 1.57, 1.64, 1.68, 1.74 M: 4.8
	P6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
	P6.3 Stavba mediálních sdělení	Č: 1.24, 1.42, 1.45, 1.55, 1.76
	P6.4 Vnímání autora mediálních sdělení	Č: 1.23, 1.28, 1.29, 1.35, 1.38, 1.40, 1.41, 1.66
	P6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Č: 1.49, 1.50, 1.51, 1.63, 1.76,
	P6.6 Tvorba mediálního sdělení	Č: 1.32, 1.36, 1.45, 1.55, 1.76
	P6.7 Práce v realizačním týmu	Č: 1.55 Projekt

Vyšší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP GV)

Průřezové téma	Tématický okruh	Zařazení do výuky, odkaz
P1 Osobnostní a sociální výchova	P1.12 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Dramatická výchova (viz kap. 3.5) A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně Sv: 10.8
	P1.13 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Sv: 10.8 14.4 Tělesná výchova

	P1.14 Sociální komunikace	Č: 1.80, 1.88, 1.92 A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně Vv, Hv: prolíná celým studiem – skupinová práce
	P1.15 Morálka všedního dne	Sv: 10.9, 10.12, 10.15
	P1.16 Spolupráce a soutěž	A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně F, Bi, Ch: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích Vv, Hv: prolíná celým studiem – skupinová práce
P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	P3.4 Globalizační a rozvojové procesy	Z: 8.13, 8.14, 8.15, 8.16, 8.18, 8.19 D: 9.13, 9.14, 9.15, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 9.20
	P3.5 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z: 8.13, 8.14, 8.15, 8.16, 8.18, 8.19 D: 9.20
	P3.6 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z: 8.13, 8.14, 8.16, 8.18, 8.19 Sv: 10.10
	P3.7 Žijeme v Evropě	Č: 1.94, 1.95, 1.98, 1.101 A: 6. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně F: 5.15, Z: 8.19, 8.20 Sv: 10.10, 10.13, 10.16
	P3.8 Vzdělávání v Evropě a ve světě	A: 7. – 8. ročník průběžně Sv: 10.16
P4 Multikulturní výchova	P4.6 Základní problémy sociokulturních rozdílů	A: 7. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 8. ročník průběžně Z: 8.14, 8.16, 8.18, 8.19, 8.20
	P4.7 Psychosociální aspekty interkulturality	Sv: 10.9, 10.10
	P4.8 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č: 1.77 Z: 8.13, 8.16, 8.18, 8.19, 8.20

P5 Environmentální výchova	P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí	F: 5.22 Bi: 7.51, 7.53, 7.54 Z: 8.9,
	P5.6 Člověk a životní prostředí	A: 7. – 8. ročník průběžně F: 5.26, 5.32 Ch: 6.16, 6.17, 6.18, 6.19 Bi: 7.51, 7.52, 7.53, 7.54, 7.58 Z: 8.12, 8.17
	P5.7 Životní prostředí regionu a České republiky	Ch: 6.17, 6.18 Bi: 7.58 Z: 8.20
P6 Mediální výchova	P6.8 Média a mediální produkce	Č: 1.84 Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10
	P6.9 Mediální produkty a jejich významy	Č: 1.84 A: 7. – 8. ročník průběžně Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10
	P6.10 Uživatelé	Č: 1.84 Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10
	P6.11 Účinky mediální produkce a vliv médií	Č: 1.84 M: 4.34 Sv: 10.9
	P6.12 Role médií v moderních dějinách	D: 9.19, 9.20

4 Učební plán

5 Učební osnovy - klíč

UČEBNÍ PLÁN

	nižší stupeň					vyšší stupeň				
	I.	II.	III.	IV.	celk.	V.	VI.	VII.	VIII.	celk.
Český jazyk a literatura 1) 16)	4	4	4	4	16	3	3	3	4	13
Anglický jazyk 2)	4	4	3	3	14	4	4	4	4	16
Další cizí jazyk 2) 3)	-	-	3	3	6	3	3	3	3	12
Matematika 4)	6	5	5	6	22	6	6	6	6	24
Fyzika 5) 6) 16)	2	2,5	2,5	2	9	3	3	3	3	12
Chemie 5) 8) 16)	-	1	1,5	2	4,5	2	2	2,5	-	6,5
Biologie 5) 6) 7) 8) 16)	2	2,5	2	1	7,5	2	2	2,5	-	6,5
Zeměpis 8)	2	2	2	1	7	2	2	-	-	4
Dějepis	2	2	2	2	8	2	2	2	-	6
Občanská výchova 9)	1	1	1	2	5	-	-	-	-	-
Společenské vědy 10)	-	-	-	-	-	-	2	2	2	6
Informatika 11) 12)	-	-	2	2	4	2	2	-	-	4
Estetická výchova 13)	3	3	2	2	10	2	2	-	-	4
Tělesná výchova 14)	2	3	2	2	9	2	2	2	2	8
1. volitelný předmět 17)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
2. volitelný předmět	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
3. volitelný předmět	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
4. volitelný předmět - seminář	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
5. volitelný předmět - seminář	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	28	30	32	32	122	33	35	32	32	132

Poznámky:

- 1) Třída se v jedné hodině týdně dělí na skupiny.
- 2) Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.
- 3) Pro celé studium volitelně Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk nebo Španělský jazyk.
- 4) Třída se ve dvou hodinách týdně dělí na skupiny.
- 5) Jedna hodina za dva týdny (je-li dotace 1,5 hod, resp. 2,5 hod), resp. jedna hodina týdně (je-li dotace 3 hod, navíc ve fyzice v I. a IV. ročníku i při dotaci 2 hod) probíhá formou cvičení – třída je dělena na skupiny.
- 6) Součástí výuky v 1. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tématický okruh Práce s laboratorní technikou.
- 7) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 8) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah předmětu Geologie.
- 9) Součástí vzdělávacího obsahu ve 3. a 4. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce – tématický okruh Svět práce.
- 10) Součástí vzdělávacího obsahu v 7. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce.
- 11) Třída je ve všech hodinách dělena na třetiny.
- 12) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah oblasti Člověk a svět práce – tématický okruh Využití digitálních technologií.
- 13) V 1. a 2. ročníku – 1 hodina týdně hudební výchova, 2 hodiny týdně Výtvarná výchova.
ve 3. a 4. ročníku – 2 hodiny za dva týdny Hudební výchova, 2 hodiny za dva týdny Výtvarná výchova.
v 5. a 6. ročníku volitelně Hudební výchova nebo Výtvarná výchova.
- 14) Součástí vzdělávacího obsahu je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 15) Součástí vzdělávacího obsahu ve 2. a 3. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce – tématický okruh Práce s laboratorní technikou.
- 16) Část vzdělávacího obsahu oboru informatika a ICT je integrována do předmětů Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Fyzika, Chemie, Biologie
- 17) 1. volitelný předmět je pouze v učebním plánu všeobecného studia

- 1. volitelný předmět** je v nabídce pouze pro všeobecné studium
- 2. volitelný předmět** jeden předmět z nabídky:
Deskriptivní geometrie
Informatika a programování
Cvičení z biologie a chemie
Anglická konverzace
Konverzace v 2. cizím jazyce
Latina
Ekonomika
Dějiny umění
- 3. volitelný předmět** jeden předmět z nabídky:
Anglická konverzace, není-li zvolena jako 2. volit. předmět
Konverzace v 2. cizím jazyce, není-li zvolena jako 2. volit. předmět
Latina, není-li zvolena jako 2. volit. předmět
Dějepis 2
Sociální geografie
Fyzická geografie
Reálie anglicky mluvících zemí
Biologie 2
Chemie 2
Informatika a programování 2
- 4. a 5. volit. předmět** dva z předměty z nabídky:
Seminář z českého jazyka a literatury
Aplikace matematiky
Seminář z fyziky
Seminář z chemie
Seminář z biologie
Seminář ze zeměpisu
Seminář z dějepisu
Seminář z informatiky (jen pro žáky, kteří zvolili jako 2. volitelný předmět Informatika a programování)
Seminář ze společenských věd
Filosofie a etika
Psychologie a sociologie
Seminář z ekonomiky (jen pro žáky, kteří zvolili jako 2. volitelný předmět Ekonomiku)
Seminář z dějin umění (jen pro žáky, kteří zvolili jako 2. volitelný předmět Dějiny umění)

UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Vyučovací předměty jsou očíslovány podle následujícího klíče:

- Český jazyk a literatura – 1
- Anglický jazyk – 2
- Francouzský/Německý/Ruský/Španělský jazyk – 3
- Matematika – 4
- Fyzika – 5
- Chemie – 6
- Biologie – 7
- Zeměpis – 8
- Dějepis – 9
- Občanská výchova/Společenské vědy – 10
- Informatika – 11
- Výtvarná výchova – 12
- Hudební výchova – 13
- Tělesná výchova – 14

Integrované vzdělávací obory – 15

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Ve většině případů jsou řádky tabulek číslovány dvojicí čísel oddělených tečkou. První z čísel se shoduje s číslem předmětu, druhé z čísel představuje pořadové číslo řádku – např. 1.28 je 28. řádek v učebních osnovách předmětu Český jazyk a literatura.

Podobně jsou číslovány i řádky v tabulce, která shrnuje začlenění průřezových témat (kapitola 3.8) – např. P1.6 představuje 6. tématický okruh prvního průřezového tématu.

Ve sloupci Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky jsou uvedeny heslovitě vazby mezi předměty – zkratkou předmětu, se kterým mají výstupy či učivo v daném řádku tabulky souvislost, dále organizační či obsahové poznámky. Jde o pracovní poznámky sloužící učitelům a budou postupně rozšiřovány a konkretizovány. Dále jsou v tomto sloupci uvedeny přesné odkazy týkající se integrovaných vzdělávacích oborů – např. ① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno znamená, že výstup či učivo označené znakem ① jsou převzaty ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví 2. tématického okruhu (vše je souhrnně uvedeno v tabulce v kapitole 5.15), odkaz ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace znamená, že výstup či učivo označené znakem ② je převzat z uvedeného průřezového tématu. Přehled zpracovaný tabulkou lze nalézt v kapitole 3.8.

5.1 Český jazyk a literatura

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	4	4	4	4	3	3	3	4

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV a RVP GV a část obsahu oblasti Informatika a ICT RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Mediální výchova RVP ZV a RVP GV, Multikulturní výchova RVP ZV a RVP GV a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV. Přehled viz kap. 3.8.

V jedné hodině týdně se třída dělí na skupiny.

Pro výuku od 5. ročníku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z českého jazyka a literatury (pro 8. ročník studia).

Výuka je rozdělena na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu na NG, na VG se dělí literární výchovu a jazykovou a komunikační výchovu. Výuka je doplněna o lekce dramatické výchovy pro žáky 3., 4., 5. ročníku.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem esteticko výchovného působení.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi – kompetence k učení, sociální a personální, komunikativní.

- Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

- Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění, tím žáky vede, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali vzájemně své názory – kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské.

- Učitel organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurze do nejrůznějších kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea), rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské.

- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu seznamuje se s jazykovou normou 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Jazykové příručky 	
	1.2. Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk 	<ul style="list-style-type: none"> Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty 	
	1.3. Stavba slova a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> Slovotvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; předložky s/se, z/ze; i/y po obojetných souhláskách 	
	1.4. Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy slov Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> Druhy podstatných jmen Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů Skloňování vlastních jmen osobních a místních Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> Druhy přídavných jmen Skloňování Stupňování Zájmena <ul style="list-style-type: none"> Druhy zájmen Skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj Číslovky <ul style="list-style-type: none"> Druhy číslovek Užívání a skloňování Slovesa 	

	1.5. Skladba	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní zásady výstavby věty • rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní větné členy <ul style="list-style-type: none"> • Shoda přísudku s podmětem • Shoda přísudku s několikanásobným podmětem • Rozvíjející větné členy <ul style="list-style-type: none"> • Předmět • Příslovečné určení • Přívlastek • Věta jednoduchá a souvětí • Přímá řeč 	
2.	1.6. Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohebné a neohebné slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> • Odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla • Skloňování a užívání vztažných zájmen • Slovesný rod činný a trpný 	
	1.7. Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní velkých písmen ve jménech vlastních • Procvičování pravopisu 	
	1.8. Význam slov	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovo, věcný význam slov; sousloví a rčení • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma • Odborné názvy 	
	1.9. Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování 	
	1.10. Skladba	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích • rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba větná <ul style="list-style-type: none"> • Věty dvojčlenné a jednočlenné • Větné ekvivalenty • Větné členy • Druhy vedlejších vět • Souvětí podřadné 	
3.	1.11. Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny 	<ul style="list-style-type: none"> • Útvary českého jazyka a jazyková kultura • Čeština jako jeden ze slovanských jazyků 	

	1.12. Nauka o slovní zásobě	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	
	1.13. Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého Přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů Využití různých slovesných tvarů 	
	1.14. Skladba	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů 	<ul style="list-style-type: none"> Zápor Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu Větné členy v přístavkovém vztahu Souvětí podřadné Souřadně spojené věty vedlejší Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními 	
4.	1.15. Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyky slovanské Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka 	
	1.16. Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> Hláskosloví Spisovná výslovnost Zvuková stránka věty Psaní a výslovnost slov přejatých 	
	1.17. Tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch 	<ul style="list-style-type: none"> Stava slova a tvoření slov Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov 	
	1.18. Význam slova	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy 	
	1.19. Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> Ohebné a neohebné slovní druhy Přechodníky 	

	1.20. Skladba	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa Souvětí pořádné a souřadné Hlavní zásady českého slovosledu 	
--	---------------	---	---	--

KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.21 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně ① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky ① využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ② vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ① zásady dorozumívání ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (pravidla chování) ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena
	1.22 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči ① učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	Ov - vnitřní svět člověka ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita

	1.23 Popis	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • ① reprodukuje náležitě věcný text • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • dodržuje pravidla mezivětného navazování • ① učí se správnému písemnému projevu a tvořivě práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> • popis statický (předmět, osoba) • ① popis dynamický (děje, pracovního postupu) 	F, Ch, Bi - popis pokusu Ov - naše škola, obec, vlast ① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení
	1.24 Administrativní a publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • ② odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • ① ② odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • ① vyhledá klíčová slova v textu pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu • učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů 	<ul style="list-style-type: none"> • zpráva • oznámení • inzerát • objednávka 	Ov ① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení
	1.25 Dopis	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② dopis osobní (soukromý) • ① ② dopis úřední • ① ② telegram 	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace
	1.26 Práce s učebním textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah 	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

2.	1.27 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> • ① dorozumívá se kultivovaně, výstižně • ① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ① zásady dorozumívání • ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	<p>Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena</p>
	1.28 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> • ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • ② vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	<p>Ov - vnitřní svět člověka ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita ② → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení</p>
	1.29 Popis	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla mezivětného navazování • ① rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • popis uměleckých děl • ① subjektivně zabarvený popis (líčení) 	<p>① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení Ov - kulturní život Vv - vnímání uměleckého díla</p>
	1.30 Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • učí se sebehodnocení • dodržuje pravidla mezivětného navazování • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika vlastní, kamaráda 	<p>Ov - vztahy mezi lidmi</p>
	1.31 Životopis	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • ① já jako zdroj informací o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> • životopis formální • životopis umělecký 	<p>Ov ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí Inf - zpracování textových informací</p>

	1.32 Administrativní a publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> • ① dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> • žádost • pozvánka 	<p>Ov ① → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálního sdělení Inf - zpracování textových a grafických informací</p>
	1.33 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah 	<p>① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Inf - metody a nástroje vyhledávání informací</p>
3.	1.34 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> • ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ① zásady dorozumívání • ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	<p>Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena</p>
	1.35 Popis	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla mezivětného navazování • ① rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • ① subjektivně zabarvený popis (líčení) 	<p>① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení Ov - kulturní život Vv - vnímání uměleckého díla</p>

	1.36 Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • ② odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ② uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ② využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • ① využívá poznatky z krásné literatury a filmu • využívá znalosti z literární teorie • ① vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika literárních postav 	Ov ① → P4.2 Multikulturní výchova okruh Lidské vztahy ② P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálního sdělení
	1.37 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu • ② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah • ② referát 	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Inf - metody a nástroje vyhledávání informací
	1.38 Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① hodnotí aktuální společenské jevy • ① uplatňuje své názory a osobní postoje 	<ul style="list-style-type: none"> • úvahové postupy • ② uplatnění úvahy v různých stylech 	Ov ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita ② → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení

4.	1.39 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady dorozumívání • ② mluvní cvičení improvizované 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Hv - hlasová hygiena</p> <p>Mluvní cvičení jsou realizována v průběhu celého školního roku</p>
	1.40 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ② uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování • ② využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) • ① ③ vypravování v umělecké oblasti • ① ③ vypravování a vlastní prožitky a pocity 	<p>Ov</p> <p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznaní a sebezpojetí (vnitřní svět člověka)</p> <p>② → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita</p> <p>③ → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení</p>
	1.41 Popis a charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti • využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace) 	<ul style="list-style-type: none"> • popis statický • popis dynamický • ① líčení 	<p>① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Ov - kulturní život</p> <p>Vv - vnímání uměleckého díla</p>
	1.42 Administrativní útvary	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • ① životopis • tiskopisy • ② stavba mediálního sdělení 	<p>Ov</p> <p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznaní a sebezpojetí</p> <p>② → P1.2 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení</p> <p>Inf - zpracování textových informací</p>

	1.43 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu • ② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah • ② referát 	<p>① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Inf - metody a nástroje vyhledávání informací</p>
	1.44 Proslov a diskuse	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① ② zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • dobře se orientuje v daném tématu • využívá vhodně ustálených obrátů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest • vhodně využívá prostředků uměleckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • forma proslovu • ① řečnický projev 	<p>Ov</p> <p>① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>② → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p>
	1.45 Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • ① rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ② ③ zpravodajské útvary <ul style="list-style-type: none"> • zpráva, oznámení, inzerát, interwiew • ② ③ úvahové útvary <ul style="list-style-type: none"> • úvodník, komentář • ② ③ přechodné útvary <ul style="list-style-type: none"> • reportáž, fejeton 	<p>Ov</p> <p>① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení</p> <p>③ → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorbba mediálních sdělení</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.46 Úvod do světa literatury	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> Literatura umělecká a věcná Literatura hodnotná a konzumní 	
	1.47 Základní literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Poezie, próza, drama ① Žánry lyrické, epické, dramatické (bajka, pohádka, balada, romance, báje, mýtus, legenda, pověst) 	<p>D - Počátky českého státu (pověst) Ov</p> <p>① → P4.4 Multikulturní výchova okruh Multikulturalita Hv - Hudební pohádka</p>
	1.48 Základy literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura a jazyk literárního díla 	
2.	1.49 Hlavní vývojová období národní a světové literatury	<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> Starověká literatura Středověká literatura Humanismus a renesance v literatuře Baroko v literatuře ① Vliv literatury na život 	<p>D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby</p> <p>① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
3.	1.50 Hlavní vývojová období národní a světové literatury	<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu 	<ul style="list-style-type: none"> Klasicismus, osvícenství, preromantismus v literatuře Romantismus v literatuře Národní obrození Kritický realismus ve světové literatuře Česká literatura v druhé polovině 19. století ① Vliv literatury na život 	<p>D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby</p> <p>① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

		v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
4.	1.51 Hlavní vývojová období národní a světové literatury	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• „Konec století“ • Ohlasy první světové války v literatuře • Ohlasy druhé světové války v literatuře • Avantgardy • Literatura mívá ke skutečnosti • ① Vliv literatury na život	D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby ① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti

SLOH

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.52 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ① zásady dorozumívání • ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (zásady lidského soužití, pravidla chování)</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena</p>
	1.53 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> • ① dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči • ② učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> • ① vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>② → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita</p>
	1.54 Popis	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • reprodukuje náležitě věcný text • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • dodržuje pravidla mezivětného navazování • učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> • popis statický (předmět, osoba) • popis dynamický (děje, pracovního postupu) 	<p>F, Ch, Bi - popis pokusu</p> <p>Ov - naše škola, obec, vlast</p>

	1.55 Administrativní a publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ① ② odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení vyhledá klíčová slova v textu pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu ① ② ③ čí se spoluprací a komunikaci při vytváření textů 	<ul style="list-style-type: none"> ① ② zpráva ① ② oznámení ① ② inzerát objednávka 	<p>Ov - kulturní život</p> <p>① → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení</p> <p>② → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálních sdělení</p> <p>③ → P6.7 Mediální výchova okruh Práce v realizačním týmu</p>
	1.56 Dopis	<ul style="list-style-type: none"> ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ① využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu ① odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ① ② dopis osobní (soukromý) ① ② dopis úřední ① ② telegram 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (mezilidská komunikace)</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p>
	1.57 Práce s učebním textem	<ul style="list-style-type: none"> ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu výstižně a přehledně zpracovává text ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> osnova výpisky výtah 	<p>① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
2.	1.58 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ① vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ① zásady dorozumívání ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (zásady lidského soužití, pravidla chování)</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Hv - hlasová hygiena</p>
	1.59 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	<p>Ov - vnitřní svět člověka</p> <p>① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita</p>

		<p>svému komunikačnímu záměru</p> <ul style="list-style-type: none"> ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování ① využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 		
	1.60 Popis	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla mezivětného navazování rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> popis uměleckých děl subjektivně zabarvený popis (líčení) 	Ov Vv - vnímání uměleckého díla
	1.61 Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> učí se sebehodnocení dodržuje pravidla mezivětného navazování rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika vlastní, kamaráda 	Ov - vztahy mezi lidmi
	1.62 Životopis	<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ① životopis formální ① životopis umělecký 	Ov ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí Inf - zpracování textových informací
	1.63 Administrativní a publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> žádost pozvánka 	Ov Inf ① → P6.5 Mediální výchova okruh Funkování a vliv médií ve společnosti
	1.64 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu výstižně a přehledně zpracovává text ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> osnova vypisky výtah 	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Inf - metody a nástroje vyhledávání informací
3.	1.65 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ① zásady dorozumívání ② mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku) 	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh

		<ul style="list-style-type: none"> • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 		<p>Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena</p>
	1.66 Popis	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla mezivětného navazování • ① rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • ① subjektivně zabarvený popis (líčení) 	<p>① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení Ov Vv - vnímání uměleckého díla Ov - vztahy mezi lidmi,</p>
	1.67 Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá poznatky z krásné literatury a filmu • využívá znalosti z literární teorie • vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika literárních postav 	
	1.68 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu • ② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah • ② referát 	<p>① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Inf - metody a nástroje vyhledávání informací</p>
	1.69 Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① hodnotí aktuální společenské jevy • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • úvahové postupy • uplatnění úvahy v různých stylech 	<p>Ov ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita</p>

4.	1.70 Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ② vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ① zásady dorozumívání • ② mluvní cvičení improvizované (realizované v průběhu celého roku) 	<p>Ov</p> <p>① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Hv - hlasová hygiena</p>
	1.71 Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování • ① využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) • ① vypravování v umělecké oblasti 	<p>Ov - vnitřní svět člověka</p> <p>① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita</p>
	1.72 Popis a charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti • využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace) 	<ul style="list-style-type: none"> • popis statický • popis dynamický • líčení 	<p>Ov - kulturní život</p> <p>Vv - vnímání uměleckého díla</p>
	1.73 Administrativní útvary	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • ① životopis • tiskopisy 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznaní a sebezpečí</p> <p>Ov</p> <p>Inf - zpracování textových informací</p>
	1.74 Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> • ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, • ② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> • osnova • výpisky • výtah • ② referát 	<p>① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Inf - metody a nástroje vyhledávání informací</p>
	1.75 Proslov a diskuse	<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně 	<ul style="list-style-type: none"> • ① forma proslovu 	<p>Ov</p>

		<p>užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího</p> <ul style="list-style-type: none"> ① v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ① zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dobře se orientuje v daném tématu ① využívá vhodně ustálených obrátů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest vhodně využívá prostředků uměleckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> ① řečnický projev 	<p>① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p>
	1.76 Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> ④ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ① rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ② ③ ④ zpravodajské útvary <ul style="list-style-type: none"> zpráva, oznámení, inzerát, interwiev ② ③ úvahové útvary <ul style="list-style-type: none"> úvodník, komentář ② ③ ④ přechodné útvary <ul style="list-style-type: none"> reportáž, fejeton 	<p>Ov</p> <p>① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení</p> <p>③ → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorbba mediálních sdělení</p> <p>④ → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
5.	1.77. Obecné poučení o jazyku a řeči	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ① vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků 	<ul style="list-style-type: none"> ① Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence 	<p>① → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
	1.78 Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické využití na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Systém českých hlásek, zásady správné výslovnosti, prostředky souvislé řeči 	

	1.79 Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Písmo, jeho vznik, vývoj a druhy, základní principy českého pravopisu – vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen 	
	1.80 Nauka o slohu	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám • objasní základní pojmy stylistiky • ① vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, psanost/mluvenost) • používá základní útvary stylu prostěsdělovacího 	<ul style="list-style-type: none"> • Styl – individuální, stylistika – nauka o slohu, slohotvorní činitele – objektivní, subjektivní • ① prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů, komunikační strategie, monolog a dialog, vztah otázka a odpověď • ① styl prostěsdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, SMS, e-mailová komunikace) 	<p>Sv -. mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích</p> <p>① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p>
6.	1.81 Nauka o slovní zásobě a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných principů českého jazyka • ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov; změny ve slovní zásobě; slovotvorný a morfematický rozbor slova; práce s různými typy slovníků 	CJ práce se slovníkem
	1.82 Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> • užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách • odliší spisovné a nespisovné tvary • orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary 	CJ srovnání tvaroslovných odlišností
	1.83 Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce 	
	1.84 Publicistický styl	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů • vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů • vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů • ① zhodnotí vliv médií na vlastní jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Zpravodajské žánry, žánry psané a mluvené publicistiky • ① reklama – prostředky působení na adresáta, jazyková hra, humor, komika • Slohová charakteristika výrazových prostředků – zvukových, grafických, lexikálních, morfologických, slovotvorných • ① Komunikační strategie, funkce komunikátů (apel, 	<p>① → P6.8 – P6.11 Mediální výchova</p> <p>Forma a metody – skupinovou prací vytvořit 1 číslo třídního časopisu;</p> <p>Návštěva CVČ – lekce s mediální tematikou; mediální</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ① napíše novinovou zprávu, fejeton, analytický článek, reportáž, kritiku – výběrově ① efektivně a samostatně používá různé informační zdroje 	přesvědčování, argumentace, kontakt...)	produkty; účinky medií
7.	1.85 Skladba	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 	<ul style="list-style-type: none"> Základní principy větné stavby (větné členy a jejich vztahy); výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědi podle záměru mluvčího, aktuální členění výpovědi); souvětí; základy valenční a textové syntaxe Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby Nepravidelnosti větné stavby; narativní postupy – řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá, výstavba monologu, dialogu 	CJ - srovnání syntaktických systémů
	1.86 Grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu – syntaktických principů českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> Interpunkce v celém rozsahu i s výjimkami a obtížnějšími případy. 	
	1.87 Odborný styl	<ul style="list-style-type: none"> vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; volí adekvátní komunikační strategie; posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu; pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí; efektivně a samostatně používá různé informační zdroje – slovníky, encyklopedie, internet 	<ul style="list-style-type: none"> Styl odborný v celém rozsahu s důrazem na slohové útvary úvaha, výklad; teoreticky odborné a prakticky odborné komunikáty mluvené i psané; stylizace příruček, návodů; styl popularizačních textů; esejistický styl; práce s odborným textem Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů Hraniční rysy textu – předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze 	CJ – slohové útvary
	1.88 Základy rétoriky	<ul style="list-style-type: none"> ① Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky ① volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje ① rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální 	<ul style="list-style-type: none"> ① Prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů (sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt...) Míra připravenosti, veřejnosti a oficiálnosti komunikace; ① Komunikační strategie – adresnost, ohled na partnera (volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa) ① Monolog a dialog - využití v textu, druhy literárního dialogu; vztah otázka a odpověď 	① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace Sv – např. mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích

		prostředky a interpretuje je v řeči	<ul style="list-style-type: none"> ① Funkční styly – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení 	
8.	1.89 Historický vývoj češtiny, přehled vývoje naší jazykovědy	<ul style="list-style-type: none"> Na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence 	<ul style="list-style-type: none"> Základní vývojové tendence českého jazyka; jazyková kultura; významné osobnosti české jazykovědy od středověku po současnost 	D
	1.90 Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none"> V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi 	<ul style="list-style-type: none"> Styl administrativní – úřední písemnosti, doklady, formuláře; jednání s institucemi 	Sv
	1.91 Umělecký styl	<ul style="list-style-type: none"> V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi 	<ul style="list-style-type: none"> Styl umělecké literatury Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla typy kompozice, motiv, téma Text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát) 	
	1.92 Řečnický styl	<ul style="list-style-type: none"> ① odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky ① volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje ① rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit ① vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči – prohloubení a opakování učiva ze 7. roč. 	<ul style="list-style-type: none"> Samostatná řečnická vystoupení – připravená, nepřipravená 	① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace

LITERÁRNÍ KOMUNIKACE

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
5.	1.93 Základy literární vědy	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu, získané dovednosti a vědomosti, své schopnosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury (Výběr děl je konkretizován pro každý ročník a školní rok.) – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky 	<ul style="list-style-type: none"> A) Literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, interdisciplinárnost literární vědy, literatura a její funkce; B) Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie, monolog a dialog, typy kompozice, motiv, téma C) Učivo z jazykové komunikace – přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč Učivo ad B), C) se cyklicky připomíná ve všech ročnících při rozboru literárního textu 	
	1.94 Starověká literatura Středověká literatura Baroko, klasicismus a osvícenství v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> ① vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku a dnes charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás rozezná základní žánry a uvede jejich příklady; ① na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních ① objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti na příkladech z vlastní četby prolíná všemi ročníky 	<ul style="list-style-type: none"> Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do počátku 19. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností od antiky po počátek 19. století – je konkretizováno pro každý školní rok Vývoj literárních druhů a žánrů Text a intertextovost 	D – kultura od antiky ... ① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (hlavní autoři, žánry a díla domácí a světové literatury, kultury a umění)
6.	1.95 Preromantismus	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími 	<ul style="list-style-type: none"> Preromantismus, klasicismus, osvícenství. ① Významní představitelé světové literatury – encyklopedisté, Goethe Vývoj literárních druhů a žánrů 	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)

	1.96 Národní obrození	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby 	<ul style="list-style-type: none"> Periodizace české literatury; Pojmy: RKZ, slovanská vzájemnost, balada, romance, ústní lidová slovesnost; Dobrovský, Jungmann 	D – Národní obrození
	1.97 Česká a světová literatura 19. století	<ul style="list-style-type: none"> vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení ; vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady; samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl; na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy: Romantismus a realismus, typizace; Hugo, Byron, Balzac, Dickens, prokletí básníci; Mácha, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček, Neruda, Březina; Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok; Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Literární kritika – počátky v české literatuře 19. století 	Sv - filozofické směry konce 19. století, pozitivismus Vv, Hv. – umělecké směry ve výtvarném umění a hudbě Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor
7.	1.98 Světová a česká literatura na přelomu století;	<ul style="list-style-type: none"> rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky následujícími 	<ul style="list-style-type: none"> ① Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury počátku 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - bude konkretizováno pro každý školní rok Vývoj literárních druhů a žánrů Čtenářské kompetence Symbolismus, impresionismus, dekadence Anarchističtí buřiči 	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)
	1.99 Poezie, próza a drama ve světové literatuře do II. světové války	<ul style="list-style-type: none"> vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a 	<ul style="list-style-type: none"> Futurismus, dadaismus, kubismus, kubofuturismus, surrealismus, expresionismus, počátky existencialismu; ① Autorské osobnosti – Apollinaire Realismus v literatuře 20. století; antiutopie; metoda 	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě

		<p>literárního myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	<p>proudu vědomí; absurdní drama</p> <ul style="list-style-type: none"> ① Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok (Kafka, Joyce, Proust, Exupéry, Barbusse, Steinbeck, Hemingway, Bulgakov, Shaw, Brecht ...) 	<p>(velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) D – světová válka v umění Sv - filozofické směry první poloviny 20. století</p>
	1.100 Česká poezie, próza a drama do II. světové války	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby; na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vypravěčské způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu 	<ul style="list-style-type: none"> Periodizace české literatury; Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok; (Čapek, Vančura, Olbracht ...) Pojmy – metoda proudu vědomí, realismus ve 20. století, expresionismus, existencialismus, absurdní drama, epické drama, legionářská literatura, obrana člověka, lidskosti a demokracie, ruralisté, psychologická próza, katolická próza, experimentální a lyrická próza, humoristická próza... Literární kritika – vrcholy v české literatuře počátku 20. století 	<p>Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor</p>
8.	1.101 Světová literatura v 2. polovině 20. století – poezie, próza, drama	<ul style="list-style-type: none"> rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky následujícími ① vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl při interpretaci literárního textu ve všech jeho 	<ul style="list-style-type: none"> ① Periodizace literatury, vývoj kontextu světové literatury 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok Vývoj literárních druhů a žánrů Pojmy – neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, triviální a braková literatura Metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, interpretace a přeinterpretování Text a intertextovost - kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva ...) 	<p>① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)</p>

		<p>kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 		
	1.102 Česká poezie, próza a drama po II. světové válce	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny), objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby; • dále – ad 1.101 	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmy – generace Května, schematismus 50.let, oficiální, ineditní a samizdatová literatura, experimentální poezie, underground, normalizace, malé divadelní scény, literatura faktu, postmoderna • Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok • Vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu 	<p>Dě– II. světová válka v umění Sv - filozofické směry druhé poloviny 20. století Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor</p>

5.2 Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	4	4	3	3	4	4	4	4

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV a Cizí jazyk 1 RVP GV a část obsahu oblasti Informatika a ICT RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny, rozdělení je provedeno na začátku prvního a pátého ročníku podle pokročilosti žáků.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelné předměty Anglická konverzace a Reálie anglicky mluvících zemí, který je zaměřen na historii, geografii, politiku, ekonomiku a kulturu.

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP ZV a GV.

Náplň učiva obsahuje tématické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Pomocí vstupního soustředění (NG i VG) učitelé poznávají a hodnotí jazykové možnosti žáků, současně dávají žákům dostatek příležitostí vzájemně se poznat. To je doplněno diagnostickým testem k rozřazení žáků do skupin – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.
- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami (např. pomocí projektu Vektor), prostřednictvím psaní esejů i jiných slohových útvarů – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k četbě beletrie v AJ (NG i VG), k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v anglickém jazyce. K této četbě využíváme studentské knihovny sestávající z adaptovaných děl z anglo-americké literatury v různých úrovních náročnosti.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly, od jednoduchých projektů (na NG) tak, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích, po obsáhlé v rámci „projektového týdne“ na konci čtvrtého ročníku a psaní esejů a zpracovávání cizojazyčného resumé k závěrečné maturitní práci (na VG) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií (VG) – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
1.	<p>Žák:</p> <p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a větám <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① rodina • ② škola • místo, kde žije <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebeznání a sebepečení</p> <p>② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • beseda o přečtené knize • vstupní soustředění 	<p>Vstupní soustředění (viz příloha)</p> <p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p>
2.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá abecední slovník v učebnici <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoří a obměňuje jednoduché věty 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • složitější hlásky a hláskové skupiny • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • složitější pravopisné jevy • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý dopis • krátké vyprávění 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebeznání a sebepečení</p> <p>② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská komunikace • rozumějící komunikace • přesná komunikace <p>④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays 	<p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • ① bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovory • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • beseda o přečtené knize 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na písemnou správnost • napíše krátký souvislý text 			
3.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy intonace a jejich význam • přízvuk • složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • předpřítomný čas • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • dopis • vyprávění – reprodukce • popis • jednoduchá úvaha <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebepečení</p> <p>② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská komunikace • rozumějící komunikace • přesná komunikace <p>④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • beseda o přečtené knize <p>⑤ → P3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující e k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise • přečte adaptované dílo z literatury 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text 			

	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • ② škola • místo, kde žije • ① ② bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost • jídlo • ① oblékání • nákupy • některé svátky, tradice • ⑥ příroda • ⑤ cizí země ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • jazyková rozmanitost Evropy • ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s časopisy: • četba článků o anglicky mluvících zemích • četba článků o České republice • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu <p>⑥ → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a životní prostředí <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s časopisy: • četba článků o přírodě a životním prostředí • úkol zaměřený k zeměpisnému či přírodovědnému tématu 	
4.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazýčný slovník • osvojí si základy práce s definičním slovníkem 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy intonace a jejich význam • přízvuk • složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • počitatelnost • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • rozdíly mezi prostou a průběhovou formou • předpřítomný čas • slovesné konstrukce • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • rod činný a trpný • otázka a zápor 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská komunikace • rozumějící komunikace • přesná komunikace <p>④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly 	<p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p> <p>Práce se slovníky (viz příloha)</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení 			

	<ul style="list-style-type: none"> aktivně využívá dvojjazyčný slovník pracuje s definičním slovníkem čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost) 	<ul style="list-style-type: none"> tázací dovětky věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis formální i neformální vyprávění – reprodukce popis jednoduchá úvaha <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① rodina; vztahy a výchova ② škola a vzdělání místo, kde žije ① ② bydlení ① ④ volný čas a zájmová činnost jídlo ① oblékání nákupy některé svátky, tradice ⑥ příroda a životní prostředí ⑤ anglicky mluvící země: základní geografické údaje ⑤ ČR vzhledem k Evropě ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize jednoduchá dramatizace na základě četby <p>⑤ → P3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> Co je Evropa jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Práce s časopisy: četba článků o anglicky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu <p>⑥ → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> Člověk a životní prostředí Jak mohu přispět ke zlepšení životního prostředí <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> Práce s časopisy: četba článků o přírodě a životním prostředí úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci zapojí se do konverzace 			
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis napíše jednoduchou úvahu na známé téma související s probíranými tematickými okruhy 			
5.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochopí hlavní smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména základní zásady při užívání členu 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální</p>	<p>Vstupní soustředění (viz příloha)</p> <p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Využívání slovníků (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt</p>

	<p>materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • počítatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • tázací dovětky • věta jednoduchá a pořádek slov • vyjadřování budoucnosti 	<p>výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • beseda o přečtené knize • vstupní soustředění 	(viz příloha)
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • ③ místo, kde žije • ③ práce • ① ③ volný čas • ① životní styl (jídlo, tradice, svátky) • anglicky mluvící země I. 		
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> • ② Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě 		
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • osvojí si základní rozdíly mezi jakovými prostředky popisu a vypravování 			
6.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počítatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty</p>	<p>Četba beletrie v AJ (viz příloha) Využívání slovníků (viz příloha) Konverzační soutěž (viz příloha) Informace o jazykových zkouškách</p>

	<ul style="list-style-type: none"> adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník 	<ul style="list-style-type: none"> otázka a zápor tázací dovětky věta jednoduchá a pořádek slov vyjadřování budoucnosti Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma opisné vyjadřování Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ① rodina a vztahy ③ lidé v mém okolí osobnosti ① škola a vyučovací předměty ③ místo, kde žije ③ ④ práce ① ③ volný čas a jeho zájmy ① životní styl (jídlo, tradice, svátky) ① zdraví a jeho ochrana ④ anglicky mluvící země I. ② Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav představení se rozloučení se poděkování adresa blahopřání omluva žádost, prosba odmítnutí orientace v místě 	<ul style="list-style-type: none"> role plays rozhovory skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize <p>④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> Životní styl v evropských zemích Evropská Unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Četba článků v časopisech Vlastní projekt 	
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci identifikuje strukturu textu orientuje se v textu z učebnice přečte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do konverzace a udržuje ji dbá o gramatickou správnost cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou dopomocí) 			
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu rozliší formální a neformální jazykové prostředky popíše objekt popíše zážitek, jednoduchou příhodu seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní 			
7.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory a stanoviska pochopí smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména základní zásady při užívání členu počitatelnost 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p>	<p>Role plays</p> <p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Využívání slovníků (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p>

	<p>využití vizuální či slovníkové podpory)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • protiklad prostých a průběhových tvarů • otázka a zápor • tázací dovětky • otázka zjišťovací a doplňovací • otázka podmětná a předmětná • věta jednoduchá a pořádek slov • složitě souvětí • podmínkové a časové věty • vyjadřování budoucnosti • záměr, spekulace, předpověď • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod • infinitivy 	<p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • hry • domácí úkoly • vlastní projekt • beseda o přečtené knize 	<p>Reálie</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informace • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • otázková a časová věty • vyjadřování budoucnosti • záměr, spekulace, předpověď • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod • infinitivy 	<p>④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>⑤ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji • v případě potřeby prosadí svá stanoviska 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění, popis, dopis <p>Tematické okruhy</p>	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazyková a národnostní rozmanitost Evropy • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše jednoduchou úvahu 	<ul style="list-style-type: none"> • ① rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • ① životopisy • škola a vyučovací předměty • ① ⑤ vzdělání • ③ místo, kde žije; rodné město • ③ ④ práce • ① ③ volný čas a jeho zájmy • ① ⑦ životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • ① Zdraví a jeho ochrana • ⑥ Životní prostředí • ③ Aktuální společenské problémy • ④ Jazyky a národnosti • ⑧ Média I. 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay <p>⑥ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje energie • voda a půda • člověk a ohrožení jeho zdraví <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay <p>⑦ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní problémy sociokulturních rozdílů v české republice a v Evropě • Menšiny 	

		<ul style="list-style-type: none"> • ④ ⑤ ⑥ ⑦ anglicky mluvící země II. • ④ ⑤ ⑥ ⑦ ČR a Evropa • ④ ⑦ Cestování ② Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor 	<ul style="list-style-type: none"> • Imigrace • nesnášenlivost • kulturní různorodost <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay <p>⑧ → P6.9 Mediální výchova okruh Mediální produkty a jejich významy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Média <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay 	
8.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozumí smyslu autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • identifikuje citové zabarvení • rozumí textu v učebnici • rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu • odvodí význam méně známých slov z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • Intonace • Pravopis • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počitatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • záměr, spekulace, předpověď • protiklad prostých a průběhových tvarů • otázka a zápor • tázací dovětky, echo otázky • typy otázek • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • kondicionály • časové a přípustkové věty 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • role plays • rozhovory • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • beseda o přečtené knize <p>④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>⑤ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Vzdělávání</p>	<p>Role plays (viz příloha)</p> <p>Četba beletrie v AJ (viz příloha)</p> <p>Využívání slovníků (viz příloha)</p> <p>Vlastní projekt (viz příloha)</p> <p>Reálie</p> <p>Psaní v AJ, esej (viz příloha)</p> <p>Resumé (viz příloha)</p> <p>Možnosti studia v zahraničí, jazykové projekty</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky 			

	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • využívá různé techniky čtení • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků • pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu či média 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod • infinitivy • Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • idiomy, frázová slovesa 	<p>v Evropě a ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazyková a národnostní rozmanitost Evropy • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay 	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří i zdůvodní svůj názor svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do konverzace a udržuje ji • (předem známé i obtížnější téma) • komunikuje s rodilým mluvčím • v případě potřeby prosadí svá stanoviska 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① rodina a vztahy • ② lidé v mém okolí • osobnosti • ① životopisy • škola a vyučovací předměty • ① ⑤ vzdělání a mé budoucí plány • ③ místo, kde žije; rodné město • ③ ④ práce • ① ③ volný čas a jeho zájmy • ⑦ životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • ① Zdraví a jeho ochrana • ⑥ životní prostředí • ② ③ Společenské problémy • ④ ⑦ Cestování • ⑧ Média a internet • ④ ⑤ ⑥ ⑦ anglicky mluvící země II. • ④ ⑤ ⑥ ⑦ ČR a Evropa • základní terminologie matematiky, přírodovědných a společenských vědních oborů <p>② Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • pochvala • omluva • vyjádření lítosti a porozumění 	<p>⑥ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje energie • voda a půda • člověk a ohrožení jeho zdraví <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay <p>⑦ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní problémy sociokulturních rozdílů v české republice a v Evropě • Menšiny • Imigrace • nesnášenlivost • kulturní různorodost <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • chápe si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • napíše formální i neformální dopis • napíše strukturovaný životopis • napíše cizojazyčné resumé pro svoji závěrečnou maturitní práci 		<p>⑧ → P6.9 Mediální výchova okruh Mediální produkty a jejich významy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Média <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech • samostatný projekt • essay 	

		<ul style="list-style-type: none">• žádost, prosba• stížnost• odmítnutí• rada a doporučení• orientace v místě• sdělení stanoviska• souhlas, nesouhlas• argumentace, přesvědčování• zjišťování názoru• zdůrazňování• telefonní rozhovor• pracovní interview		
--	--	---	--	--

5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	3	3	3	3	3	3

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV a Environmentální výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Žák si volí z nabídky čtyř cizích jazyků (francouzský, německý, ruský, španělský) jeden pro studium od 3. ročníku. Změna v průběhu studia není možná.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny, rozdělení je provedeno na začátku třetího a pátého ročníku podle pokročilosti žáků.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v 2. cizím jazyce.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP ZV a RVP GV.

Náplň učiva zahrnuje tématické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k četbě beletrie v cizím jazyce (NG i VG), k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v cizím jazyce. K této četbě využíváme studentské knihovny sestávající z adaptovaných děl ze světové literatury v různých úrovních náročnosti.
- Učitel zadává žákům (na NG) samostatné tvořivé úkoly - samostatné jazykové projekty, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel zadává žákům (na VG) samostatné tvořivé úkoly – psaní obsáhlých jazykových prací – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti („Psaní“) a podrobně rozpracovává slohové útvary a postupy, kterým by se žák měl v průběhu VG naučit.
- Žáci mají možnost účastnit se výměnného pobytu ve spolupráci s partnerskými školami v Darmstadtu a Nancy.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii (VG) – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

FRANCOUZSKÝ JAZYK

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
3.	Žák: Porozumění a poslech	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • passé composé • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • ① rodina • ② škola • místo, kde žije ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování 	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty <ul style="list-style-type: none"> • jeu de role • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma 	Práce se slovníky Krátké projekty
	Čtení			
	Mluvení			
	Psaní			
4.	Porozumění a poslech	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> ▪ složitější hlásky a hláskové skupiny • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • složitější pravopisné jevy • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • passé composé a imparfait • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba 	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice Náměty <ul style="list-style-type: none"> • jeu de role • skupinová práce 	Práce se slovníky Krátké projekty
	Čtení			
	Mluvení			

	<ul style="list-style-type: none"> tvoří a obměňuje jednoduché věty dbá na gramatickou správnost odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> jednoduchý dopis krátké vyprávění popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① ② rodina ② škola místo, kde žije ① bydlení ① ④ volný čas a zájmová činnost <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci 	<ul style="list-style-type: none"> domácí úkoly 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka tvoří a obměňuje jednoduché věty dbá na písemnou správnost napíše krátký souvislý text (un message électronique, la BD, une lettre à une ami, une petite annonce) 			
5.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojeným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika <ul style="list-style-type: none"> základní druhy intonace a jejich význam přízvuk základní fonetické jevy Pravopis <ul style="list-style-type: none"> písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména přídavná jména a příslovce jednoduché slovesné časy futur simple conditionnel présent vyjadřování budoucnosti modální slovesa otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> dopis 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> jeu de role skupinová práce jazykové hry domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> Co je Evropa jazyková rozmanitost Evropy ČB a Evropa 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Nancy)</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text 			

	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění – reprodukce • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • bydlení • ① volný čas a zájmová činnost • jídlo • ① oblékání • nákupy • ④ některé svátky, tradice • ④ příroda • ④ cizí země ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s časopisy: • četba článků o anglicky mluvících zemích • četba článků o České republice • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	
6.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • subjunctif, conditionnel présent • slovesné konstrukce – gérondif • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeu de role • skupinová práce • jazykové hry 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Nancy)</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálům (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje 			

	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché spojovací výrazy • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina; vztahy a výchova • ② škola a vzdělání • místo, kde žije • bydlení • ① volný čas a zájmová činnost • jídlo • ① oblékání • nákupy • ④ některé svátky, tradice • ④ příroda a životní prostředí • ④ francouzsky mluvící země: základní geografické údaje • ④ ČR vzhledem k Evropě <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru 	<ul style="list-style-type: none"> • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • Jazyková rozmanitost Evropy • ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s časopisy: • četba článků o francouzsky mluvících zemích • četba článků o České republice • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích • vyžádá si jednoduchou informaci • zapojí se do konverzace 			
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis 			
7.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • základní zásady při užívání členu (dělivý člen) • přídavná jména a míra vlastnosti • stupňování přídavných jmen a příslovcí, i nepravidelné • jednoduché slovesné časy 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Nancy)</p> <p>Četba upravené beletrie ve francouzštině</p>

	<ul style="list-style-type: none"> adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích při své práci využívá různé typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov slovesné konstrukce – participe présent souslednost časová infinitivní konstrukce Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma opisné vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> lidská komunikace spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> jeu de role skupinová práce domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> jazyková a národnostní rozmanitost Evropy významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> četba článků v časopisech 		
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice 	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① ② rodina a vztahy ② lidé v mém okolí ④ osobnosti ② škola místo, kde žije ② práce ① volný čas ①④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) ④ tradice – porovnání s Českou republikou ④ francouzsky mluvící země <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav představení se rozloučení se poděkování adresa blahopřání omluva žádost, prosba odmítnutí orientace v místě vyjádření názoru, jednoduchý argument 		
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování 	<p>8. Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma pochozí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochozí hlavní smysl textu v učebnici pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména základní zásady při užívání členu přídavná jména a míra vlastnosti 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p>	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Nancy)</p> <p>Četba upravené beletrie ve francouzštině</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • podmínkové a časové věty • vyjádření příčiny a důsledku • infinitivy • Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění, popis, dopis, životopis 	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce 	
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • podmínkové a časové věty • vyjádření příčiny a důsledku • infinitivy • Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění, popis, dopis, životopis 	<p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • jeu de role • skupinová práce • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie 	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina a vztahy • ② lidé v mém okolí • ④ osobnosti • ② škola • místo, kde žije • ② práce • ① volný čas • ① ④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ④ ⑤ francouzsky mluvící země • ④ ⑤ kultura a umění <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech <p>⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní různorodost 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše životopis, jednoduchý příběh, popis 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina a vztahy • ② lidé v mém okolí • ④ osobnosti • ② škola • místo, kde žije • ② práce • ① volný čas • ① ④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ④ ⑤ francouzsky mluvící země • ④ ⑤ kultura a umění <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech 	

		<ul style="list-style-type: none">• zjišťování názoru• jednoduchý telefonní rozhovor		
--	--	---	--	--

NĚMECKÝ JAZYK

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
3.	Žák: Porozumění a poslech	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • ① rodina • ② škola • místo, kde žije ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování 	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma 	Práce se slovníky Krátké projekty
	Čtení			
	Mluvení			
	Psaní			
4.	Porozumění a poslech	Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> ▪ složitější hlásky a hláskové skupiny • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> ▪ složitější pravopisné jevy • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý dopis 	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice Náměty <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly 	Práce se slovníky Krátké projekty
	Čtení			
	Mluvení			

	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • krátké vyprávění • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • ① bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci 		
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis (la recette, le programme d'une excursion...) 			
5.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • -rozumí cenovým informacím • -rozumí časovým informacím • -rozumí jednoduchým informacím • v rámci probíraných témat • -aktivně využívá slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • -výslovnost, přízvuk, intonace • -časování sloves v přít.č. • -pořádek slov ve větě hlavní • -tázací zájmena • -zeměpisná jména • -imperativ ve vykání • -člen určitý a neurčitý v nominativu • -substantivum bez členu a se členem • -negace nicht a kein • -přívlastňovací zájmena • -základní pravidla tvoření plurálu • -adjektivum v přísudku • -spojky aber a sondern • -akuzativ substantiv • -výrazy množství • -prézens slovesa mögen + ich möchten • -imperativ v singuláru • -zápor nicht mehr, kein mehr • -ja, nein, doch • -modální slovesa dürfen, können a müssen • -slovesa s odlučitelnými předponami • -podmět neurčitý man a es • -čas. údaje na otázku wann, wie lange • -názvy dnů v týdnu 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • Jazyková rozmanitost Evropy • ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s časopisy: • četba článků o německy 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Darmstadt)</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -čte foneticky správně jednoduchý text • -v textu vyhledá informaci • -odhadne význam složenin • -hláskuje správně slova 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -pozdraví • -představí sebe a jiné • -počítá do sta • -uvede povolání a zeptá se na něj • -pojmenuje předměty v domě a v domácnosti • -objedná a zaplatí v restauraci • -sdělí, co je zakázáno • -popíše zařízení v hotelu • -nakoupí potraviny 			

	<ul style="list-style-type: none"> -podá informaci o čase 	<ul style="list-style-type: none"> -užití zájmena ein, kein, welch- bez podstatného jména -ukazovací zájmeno der,die,das -předložky auf, an, in s dativem -předložka für -složená substantiva -nejužívanější částice -vazba es gibt 	mluvících zemích	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> -napíše krátké vyprávění -napíše pozdrav, pohlednici -popíše byt a zařízení bytu -napíše krátký dopis 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② První kontakty • Předměty v domě a v domácnosti • Jídlo a pití • ① Volný čas • ① ④ Bydlení ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		
6.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí zřetelné promluvě na známá - témata -dokáže abstrahovat informaci -rozumí informaci s udanou cestou -rozezná základní rozdíly v dialektech -jižní a severní němčiny 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> -přívlastňovací zájmena – opakování a rozšíření -perfektem slabých, silných a smíšených sloves -pořádek slov ve větě s perfektem -imperativ 2. osoby plurálu -způsobová slovesa wollen, sollen -vyjařování žádosti, přání a rady třetí osobě -perfektem sloves s předponami -perfektem sloves haben a sein -přísl. určení místa vyjádřené předložkou in s dat. a akuzativem -stahování předložky se členem -předložky u zeměpisných substantiv (in, nach, aus) -předložky in a an u časových údajů 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché 	Využívání slovníků Možnost partnerské výměny (Darmstadt)
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí textům v perfektu -odpovídá na otázky k přečtenému textu -rozumí jednoduché pozvánce -vyhledá informace v textu 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> -popíše zdravotní potíže 			

	<ul style="list-style-type: none"> -poradí a předá radu -odmítne názor -vypráví, jak se co stalo -podá informace o událostech a činnostech -vypráví, co se stalo -udá místo, kde se nachází -popíše cestu -vyjmenuje výhody a nevýhody (např. u bydlení) -vyjádří přání něco nakoupit -navrhne nebo odmítne dárek -uvede zeměpisné informace -zeptá se na cestu 	<ul style="list-style-type: none"> -tvary jeder, nächster a letzter v časových údajích -osobní zájmena v akuzativu -předložky s dativem a akuzativem -dvojice sloves stellen/stehe a legen/liegen -předložky s dativem -tvoření a užití dativu -slovesné vazby s dativem -dativ a akuzativ osobních zájmen -stupňování adjektiv a adverbii -částice sogar a einfach -spojky souřadící s přímým slovosledem -spojky souřadící s nepřímým slovosledem -řadové číslovky a datum -předložky u časových údajů -genitiv substantiv a zájmen -názvy zemí a jejich užití na otázku kde, kam, odkud -předložky s akuzativem -tázací zájmeno welcher -vyjadřování míry <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> Zdraví a nemoc ① ② Všední den Orientace ve městě ② Nakupování a obdarovávání ④ Německý jazyk a německá kultura ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas vyjádření názoru 	<p>téma</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduchá dramatizace na základě četby <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s časopisy: četba článků o německy mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> -napíše pozvání -napíše, co se stalo -uvede životopisné údaje -uvede datum" 			
7.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu -pochopí hlavní smysl autentické 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> -srovnávání s als a wie -skloňování adjektiv v přívlastku -zpodstatnělá adjektiva 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální</p>	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Darmstadt)</p> <p>Četba upravené</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • konverzace • -postihne různé názory a stanoviska • -reaguje na běžné komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> • -zpodstatnělá přičestí • -zájmeno so ein • -tázací zájmeno was für ein • -skloňování dieser, mancher, jeder, alle • -skloňování adjektiv po zájmech • -préteritum modálních sloves • -préteritum slovesa wissen • -pořádek slov ve větě vedlejší-spojky weil, wenn, obwohl • -pořádek slov v souvětí podřadném a souřadném • -spojky und, aber, oder, sondern, denn • -spojky ausserdem, deshalb, daher, sonst, trotzdem • -řadové číslovky • -zvrtná slovesa se zájm v akuzativu • -předložkové slovesné vazby • -bezpředložkové slovesné vazby • -zájmenná příslovce • -konjunktiv préterita a kondicionál přítomný • -význam konj. přét. a kond. přít. ve větách hlavních a vedlejších • -skloňování stupňovaných tvarů adj. • -věty srovnávací s komp. a superl. • -pasivum a jeho užití • -významy slovesa werden • -neurčité číslovky • -struktura textu dopisu • -infinitiv s zu a bez zu • -vedl. věta se spojkou dass • -bezspojkové věty vedlejší • -zkracování vět s dass inf. vazbou • -préteritum – tvoření a užití • -pasivum v preteritu • -časové věty vedl. se spojkami wenn a als • -předložky während, bei a mit v časovévýznamu • -příslovce recht, ziemlich, sehr, besonders a furchtbar + adjektivum 	<p>výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazyková a národnostní rozmanitost Evropy • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech 	<p>beletrie v němčině</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -rozumí nabídkám povolání v tisku • -zhodnotí televizní program • -orientuje se v nabídce televizních a rozhlasových pořadů • -vyzná se v údajích na výplatní pásce 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -popíše osoby, jejich oblečení a vlastnosti • -vyjádří subjektivní dojem o druhém • -vyjmenovat součásti oblečení • -vyjádří toleranci • -odsoudí předsudky • -popíše a ohodnotí povolání • -vyjádří spokojenost či nespokojenost s určitým povoláním • -informuje o vzdělávacím systému v ČR a v Německu • -dovede se vyjádřit k volbě povolání • -zazpívá německou písničku • -porovná kvalitu a výhody • -objedná si opravu auta • -popíše postup při výrobě auta • -porovná výhody a nevýhody různých zaměstnání • -vysvětlí pojem práce na směny • -řekne, co se mu líbí a nelíbí na druhé osobě • -pojmenuje vlastnosti jiných • -popíše problémy v manželství • -diskutuje o problémech ve vztazích generací • -popíše rozdíly ve výchově dříve a nyní 			
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • -napíše životopis • -napíše úřední dopis • -napíše osobní dopis a odpověď na dopis 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① Vzhled a osobnost 		

	<ul style="list-style-type: none"> -ovládá správně pořádek slov, interpunkci a psaní velkých písmen v korespondenci 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② Škola, vzdělání, učení, studium, • ① ② Zábava • Televize a rádio • ④ Písničky • Pouliční umělci • Průmysl • ② Práce • ④ Hospodářství • Problémy s autem • Výroba aut • ④ Povolání • Práce na směny • Peníze na domácnost ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		
8.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • -využívá různých typů slovníků • -rozlišuje různé mluvčí • -rozumí předpovědi počasí ve sděl. prostř. • -rozumí titulům a podstatě textů v tisku 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • - použití podmětu es • - vyjadřování příslovečného určení času • - vztažná zájmena a věty vztažné • - spojky dabei a nämlich • - užití slovesa lassen ve významu nechat něco udělat • - nepřímé otázky se spojkou ob • - nepřímé otázky s tázacím zájmenem • - nepřímé otázky s tázacím zájmeným příslovcem • - věty účelové • - zkracování vět účelových vazbou s um zu • - vazba zum + infinitiv • - zájmena derselbe a der gleiche 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Možnost partnerské výměny (Darmstadt)</p> <p>Četba upravené beletrie v němčině</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -čte srozumitelně a plynule i delší texty • -vyhledá v textu hlavní myšlenky • -vyhledá v textu detailní informace • -postihne strukturu jednoduchého textu 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • -popíše typy krajín • -řekne, jaké je a bude počasí 			

	<ul style="list-style-type: none"> -zná základní zeměpisné údaje o Německu a Česku -vysvětlí nebezpečné tendence v ochraně životního prostředí: množství odpadu, plýtvání a hrozící nebezpečí -popíše přípravy na dovolenou -vypráví zážitky z prázdnin -vysvětlí problémy související s prací v zahraničí -vysvětlí, proč se stále více lidí hodlá stěhovat do zahraničí -zná hlavní zásady volebního systému v SRN -informuje o polit. systému v naší zemi -vysvětlí hlavní události německých dějin po 1. světové válce do současnosti -vysvětlí základní dějepisná data Československé a České republiky -popíše polit. vývoj v SRN po roce 1989 -vysvětlí význam sjednocení Německa -vysvětlí problém stárnutí populace -diskutuje na téma soužití generací a stárnutí -popíše základní důležité životní události (narození, hledání partnera, svatba, narození dítěte, stárnutí a smrt) 	<ul style="list-style-type: none"> - podvojně spojky - předložky auBer a wegen - vyjadřování času pomocí předložek - vyjadřování času bezpředložkovými obraty - předložkové vazby adjektiv - předložkové vazby substantiv - slabé skloňování maskulin - skloňování typu Name, Namens - věty časové se spojkami während a bis - zvrtná slovesa se zájmenem v dativu - zájmeno vespolečné - pořádek slov ve větě s podmětý v dat. a akuz. - časová věta se spojkou bevor <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ④ Příroda a životní prostředí ④ ⑤ Němci v cizině a cizinci v Německu ② Zprávy a politika ④ Dějiny ① ② Staří lidé <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<ul style="list-style-type: none"> • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech <p>⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní různorodost <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> -napíše blahopřání k narozeninám -napíše blahopřání k životní události -napíše přání k Vánocům, Novému roku apod. -napíše jednoduchou soustrast 			

RUSKÝ JAZYK

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
3.	Žák: Porozumění a poslech	Jazykové prostředky	① → P1.2 Osobnostní a sociální	Práce se slovníky

	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a větám 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetika <ul style="list-style-type: none"> abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis <ul style="list-style-type: none"> základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba 	<p>výchova okruh Sebezpoznání a sebezpojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma 	Krátké projekty
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova čte foneticky správně jednoduchý text rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) využívá abecední slovník v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba 		
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba 		
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① ② rodina ② škola místo, kde žije ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování 		
4.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací pochozí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika <ul style="list-style-type: none"> složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis <ul style="list-style-type: none"> složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy vyjadřování budoucnosti otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> jednoduchý dopis krátké vyprávění popis 	<p>① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebezpojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly 	Práce se slovníky Krátké projekty
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu v jednoduchém textu vyhledá informaci odpoví na otázku související s textem využívá abecední slovník v učebnici 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① ② rodina ② škola 		
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoří a obměňuje jednoduché věty dbá na gramatickou správnost odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností 			

	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • místo, kde žije • ① bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci 		
5.	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na písemnou správnost • napíše krátký souvislý text 			
	<p>5. Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy intonace a jejich význam • přízvuk • základní fonetické jevy • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduché spojovací výrazy • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • dopis • vyprávění – reprodukce • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • ① bydlení • ① ② volný čas a zájmová činnost • jídlo 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • Jazyková rozmanitost Evropy • ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s časopisy: • četba článků o rusky mluvících zemích 	Využívání slovníků
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích 			
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných 			

	<p>tematických okruhů</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis 	<ul style="list-style-type: none"> • ① oblékání • nákupy • ④ některé svátky, tradice • ④ příroda • ④ cizí země ③ Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		
6.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy • Slovní zásoba • Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina; vztahy a výchova • ① ② škola a vzdělání • místo, kde žije 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • Jazyková rozmanitost Evropy 	Využívání slovníků
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm 			
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů 			

	<ul style="list-style-type: none"> aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci zapojí se do konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> ① bydlení ① ② volný čas a zájmová činnost jídlo ① oblékání nákupy ④ některé svátky, tradice ④ příroda a životní prostředí ④ rusky mluvící země: základní geografické údaje ④ ČR vzhledem k Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> ČR a Evropa <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s časopisy: četba článků o rusky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis 	<p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav rozloučení se poděkování omluva a reakce na ni prosba a žádost žádost o pomoc, službu, informaci souhlas, nesouhlas vyjádření názoru 		
7.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu počopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory a stanoviska počopí smysl textu v učebnici počopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích při své práci využívá různé typy slovníků 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> Fonetika Pravopis Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména přídavná jména a míra vlastnosti stupňování přídavných jmen a příslovcí, i nepravidelné jednoduché slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov slovesné konstrukce souslednost časová infinitivní konstrukce Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma opisné vyjadřování <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ① ② rodina a vztahy 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> skupinová práce domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> jazyková a národnostní 	<p>Využívání slovníků</p> <p>Četba upravené beletrie v ruštině</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenku vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice 			

	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> • lidé v mém okolí • ④ osobnosti • ② škola • místo, kde žije • práce • ① volný čas • ① ④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ④ tradice – porovnání s Českou republikou • ④ rusky mluvící země <p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • vyjádření názoru, jednoduchý argument 	<p>rozmanitost Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování 			
8.	<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • podmínkové a časové věty • vyjádření příčiny a důsledku • infinitivy • Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování 	<p>① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace</p> <p>③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • vztah k lidem a okolí • lidská komunikace • spolupráce <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly <p>④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních</p>	<p>Využívání slovníků</p> <p>Četba upravené beletrie v ruštině</p>
	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci 			

	<ul style="list-style-type: none"> • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • slovtvorba • Slohové postupy <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění, popis, dopis, životopis 	<p>souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • významní Evropané • životní styl v evropských zemích • Evropská unie 	
	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② rodina a vztahy • ② lidé v mém okolí • ④ osobnosti • ② škola • místo, kde žije • ② práce • ① volný čas • ① ④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ④ rusky mluvící země • ① ④ ⑤ kultura a umění 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech <p>⑤ → P4.6 Multikulturní výchova</p> <p>okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní různorodost 	
	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše životopis, jednoduchý příběh, popis 	<p>③ Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor 	<p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba článků v časopisech 	

5.4 Matematika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	6	5	5	6	6	6	6	6

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových Mediální výchova RVP ZV a RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Ve dvou hodinách týdně se třída dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Aplikace matematiky pro 8. ročník studia.

Žáci mohou od 3. ročníku navštěvovat nepovinný předmět Cvičení z matematiky, od 5. ročníku vedený externími spolupracovníky z Masarykovy univerzity.

Maturitní zkouška je povinnou součástí profilové části.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit.

Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Během studia žáci získají základní informace ze všech moderních partií matematiky, partie běžné školské matematiky jsou probírány do větší hloubky. Důraz je kladen na komplexnost a souvislosti jak mezi jednotlivými matematickými partiemi, tak i s ostatními přírodovědnými obory, ale také na užití matematického aparátu v ostatních vědních disciplínách i v běžném životě.

Výraznou součástí výuky je podpora účasti studentů na všech soutěžích se zaměřením na matematiku a v korespondenčních seminářích.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel klade důraz na přesné formulace a logickou strukturu argumentací – kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Podpora matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	4.1 Přirozená čísla	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmu přirozené číslo, počítá s přirozenými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech seznamuje se s množinovou symbolikou 	<ul style="list-style-type: none"> číslo a číslice základní množinová symbolika přirozená čísla na číselné ose sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině všech přirozených čísel 	D - starověké kultury: Indie, Řím
	4.2 Úhel	<ul style="list-style-type: none"> umí nadefinovat úhel jako množinu bodů, umí ho pojmenovat, sestrojít, změřit, porovnat, přenést rozeznává druhy úhlů podle jejich velikosti sestrojuje kolmici, rovnoběžku s danou přímkou. rozpozná dvojice úhlů a užívá jejich vlastností čte a používá běžné geometrické symbolické zápisy kvalitně rýsuje 	<ul style="list-style-type: none"> bod, přímka, polopřímka, úsečka úhel, jeho velikost, sestrojení, přenášení, osa úhlu, druhy úhlů vzájemná poloha dvou přímek, vzdálenosti bodů a přímek dvojice úhlů 	D - Babylón
	4.3 Dělitelnost	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků z dělitelnosti při řešení vhodných úloh čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se dělitelnosti 	<ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel dělitelnost součtu, rozdílu, součinu znaky dělitelnosti čísla 10,5,2,4,8,9,3 prvočísla a čísla složená, rozklad složených čísel společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, společný násobek 	
	4.4 Souměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, charakterizuje, třídí, umí sestrojít nebo alespoň načrtnout jednoduché geometrické útvary, dovede rozhodnout, jestli jsou osově nebo středově souměrné sestrojuje obraz útvaru v osově i středové souměrnosti symbolicky zapisuje shodnost útvarů i zobrazení útvaru v dané souměrnosti, rozpozná, zda jde o shodnost přímou či nepřímou 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost, shodnost přímá a nepřímá osová souměrnost, středová souměrnost samodružný bod, vzor a obraz 	Vv, Bi - souměrnost, asymetrie
	4.5 Celá čísla	<ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy celé číslo, kladné, záporné číslo, navzájem opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> celá čísla na číselné ose sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel 	

	4.6 Desetinná čísla	<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem desetinné číslo, zaokrouhuje ho, vyjadřuje jeho pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s desetinnými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech, odhaduje výsledek, spočítá aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel • převádění jednotek, aritmetický průměr 	F - předbílá D – Babylón - jednotky času
2.	4.7 Racionální čísla	<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla • užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose • rozšiřování a krácení zlomků • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou periodických čísel 	
	4.8 Procenta a promile	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší jednoduché úlohy s procenty či promile 	<ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, promile • ① procenta ve sdělovacích prostředcích 	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení člověk a svět práce, bankovníctví, široké prolnutí do mnoha oborů lidské činnosti
	4.9 Trojúhelníky	<ul style="list-style-type: none"> • rýsuje, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník a další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • užívá trojúhelníkovou nerovnost • dovede použít věty o shodnosti trojúhelníků při sestavení trojúhelníků, ve výpočtech i v důkazových úlohách o shodnosti útvarů • spočítá obvod i obsah trojúhelníku • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva 	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní, vnější úhly • střední příčky, těžnice, výšky trojúhelníku • kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná • obvod a obsah trojúhelníku • shodnost trojúhelníků, • konstrukce trojúhelníku • trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný • pravidelné mnohoúhelníky 	F - těžiště
	4.10 Čtyřúhelníky	<ul style="list-style-type: none"> • rýsuje, rozpozná a pojmenuje nekonvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • spočítá obvod čtyřúhelníku a obsah lichoběžníku a rovnoběžníku • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva 	<ul style="list-style-type: none"> • konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky, jejich obvod, obsah, sestavení 	

	4.11 Číselné výrazy	<ul style="list-style-type: none"> určuje pomocí Tabulek pro ZŠ co nejpřesněji druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru s pomocí mocnin deseti spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku pomocí obrácené Pythagorovy věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku užívá posloupnost množin všech přirozených, celých, racionálních a reálných čísel propočítává číselné výrazy s mocninami a odmocninami 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla pro počítání s číselnými výrazy druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi Pythagorova věta iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa 	
	4.12 Mnohočleny I	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky výrazů s proměnnými rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočlen jednočlenem 	<ul style="list-style-type: none"> výrazy s proměnnými, dosazování do nich sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem 	F- různé vzorce
	4.13 Hranoly	<ul style="list-style-type: none"> odliší hranol od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles 	<ul style="list-style-type: none"> hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jejich síť, povrch a objem 	
3.	4.14 Rovnice	<ul style="list-style-type: none"> rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak podle počtu řešení rozpozná lineární rovnici 	<ul style="list-style-type: none"> rovnost, rovnice ekvivalentní úpravy rovnic počet řešení rovnice lineární rovnice výpočet neznámé ze vzorce slovní úlohy řešené rovnicemi 	F – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu předbíhají Široké užití v mnoha dalších oborech
	4.15 Nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> rozliší nerovnost a nerovnici, řeší nerovnici pomocí ekvivalentních úprav, řešení znázorňuje na číselné ose a vyjadřuje pomocí intervalu čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva 	<ul style="list-style-type: none"> nerovnost, nerovnice ekvivalentní úpravy nerovnic intervaly 	

4.16 Kružnice, kruhy	<ul style="list-style-type: none"> rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí 	<ul style="list-style-type: none"> poloměr, průměr, těživa středový úhel kruhovátá úseč, výseč, mezikružší vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů Thaletova kružnice i věta délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikružší 	
4.17 Válec	<ul style="list-style-type: none"> odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem 	<ul style="list-style-type: none"> válec, jeho síť, povrch, objem 	
4.18 Úměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem, i postupným, spočítá neznámý člen úměry rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vztahem i grafem řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi, pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu orientuje se v sloupkových i kruhových diagramech, vytváří je i čte z nich 	<ul style="list-style-type: none"> poměr, úměra, postupný poměr přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka měřítka diagramy 	Z – měřítko mapy Vv – zlatý řez a jiná kompoziční pravidla
4.19 Mnohočleny II	<ul style="list-style-type: none"> umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na druhou pomocí vzorců pro 2. mocninu součtu a rozdílu dělí mnohočlen mnohočlenem rozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání i vzorců pro 2. mocniny 	<ul style="list-style-type: none"> počítání s mocninami dělení mnohočlenu mnohočlenem umocňování mnohočlenu rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců 	
4.20 Lomené výrazy	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí podmínky existence výrazů, určuje je počítá s lomenými výrazy i složenými lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> podmínky smyslu lomeného výrazu sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů, složený lomený výraz 	Budoucí široké užití v technických disciplínách
4.21 Konstrukční úlohy	<ul style="list-style-type: none"> užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu zobrazuje útvar v daném posunutí 	<ul style="list-style-type: none"> množiny bodů dané vlastnosti, polohové i nepolohové úlohy posunutí 	Výchova k postupnému řešení nejrůznějších problémů

4.	4.22 Rovnice a jejich soustavy	<ul style="list-style-type: none"> řeší pomocí ekvivalentních úprav rovnice s neznámou ve jmenovateli, kvadratické rovnice řeší pomocí rozkladů na součin i uhadováním, nelze-li jinak, pak i pomocí vzorců řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je 	<ul style="list-style-type: none"> rovnice s neznámou ve jmenovateli kvadratické rovnice rovnice s více neznámými slovní úlohy o společné práci, o směsích, o pohybu, i jiné řešené rovnicemi 	CH – úlohy o směsích F – úlohy o pohybu Široké užití v technických disciplínách
	4.23 Funkce	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek, grafů, řeší tak i slovní úlohy používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem, četností čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost lineární funkce, konstantní funkce grafické řešení problémů, spojnicové diagramy, základy statistiky 	Budoucí široké užití v technických disciplínách
	4.24 Podobnost	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech užívá podobnosti při řešení slovních úloh čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, užití podobnosti 	Vv – návrh a realizace výtvarných děl
	4.25 Funkce úhlu	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a pojmenuje poměry délek dvou stran v pravoúhlém trojúhelníku, využívá je k řešení úloh o trojúhelníku určuje pomocí Tabulek pro ZŠ hodnoty těchto funkcí a hodnoty funkcí k nim inverzních čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> sinus, kosinus, tangens a kotangens ostrého úhlu a vztahy mezi nimi, užití těchto funkcí v řešení úloh o trojúhelníku 	Budoucí široké užití v technických disciplínách
	4.26 Tělesa	<ul style="list-style-type: none"> se orientuje v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze i odchylce přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost charakterizuje kužel, jehlan, komolý kužel, komolý jehlan, kouli, používá jejich náčrty, sítě kuželů a jehlanů i komolých, vypočítá jejich povrch i objem, spočítá povrch i objem koule 	<ul style="list-style-type: none"> přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin vzdálenosti a odchylky jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule 	
5.	4.27 Teorie množin, výroková logika	<ul style="list-style-type: none"> provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory 	<ul style="list-style-type: none"> množiny, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, symetrický rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy, de Morganova pravidla) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy matematických vět 	<ul style="list-style-type: none"> • výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměna a obrácení implikace; výrokové formy • definice, věta, důkaz • přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem, důkaz matematickou indukcí 	
	4.28 Teorie čísel	<ul style="list-style-type: none"> • zná číselné obory N, Z, Q, Q', R, R a vztahy mezi nimi • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • číslo, proměnná • číselné obory N, Z, Q, Q', R, R • přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky) • celá čísla • racionální čísla • reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota 	
	4.29 Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny	<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem; druhá a n-tá odmocnina 	
	4.30 Rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav • vysvětlí a na příkladech používá základy maticového počtu, provádí operace s maticemi, pracuje s determinanty • v příkladech užívá Gaussovu eliminační metodu i Cramerovo pravidlo a dokáže jejich využitím efektivně řešit soustavy lineárních rovnic (i s parametrem) 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou • lineární a kvadratická rovnice s parametrem • kartézský součin, binární relace a jejich grafy • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • matice a determinanty, hodnota matice, řešení soustavy m lineárních rovnic o n neznámých Gaussovou eliminací a Cramerovým pravidlem • soustavy lineárních rovnic s parametrem • lineární diofantovské rovnice • algebraické a reciproké rovnice 	F

	4.31 Planimetrie	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem • řeší planimetrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; trojúhelník, čtyřúhelník, n-úhelník, kružnice, kruh) • polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost) • metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek; odchylka přímek) • dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé) • trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly; rovnostranný, rovnoramenný a pravouhlý trojúhelník; střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku; shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta) • čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravouhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník; deltoid; tětiový a tečnový čtyřúhelník) • kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový, obvodový a úsekový úhel; Thaletova věta) • obvody a obsahy rovinných útvarů • množiny bodů dané vlastnosti; Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností • mocnost bodu ke kružnici 	
	4.32 Shodná a podobná zobrazení	<ul style="list-style-type: none"> • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení (pojem zobrazení, definiční obor a obor hodnot zobrazení; prosté zobrazení, surjekce, injekce a bijekce; inverzní a složené zobrazení) • shodná zobrazení: identita, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, posunutá souměrnost; skládání osových souměrností; samodružné body a samodružné směry • podobná zobrazení: stejnolehlost • konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení 	
6.	4.33 Funkce	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrém, periodičnost) • lineární funkce, konstantní funkce • kvadratická funkce 	

		<p>nerovnic, při určování kvantitativních vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde všechny racionální kořeny polynomu s racionálními koeficienty a odštěpí kořeny násobné (pomocí derivace polynomu), rozkládá polynom na součin kořenových činitelů (pomocí Hornerova schématu) • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> • polynomická funkce, polynomy (kořeny polynomů, vztahy mezi kořeny a koeficienty, metoda porovnání koeficientů; Hornerovo schéma, hledání racionálních kořenů polynomu s racionálními koeficienty; rozklad polynomu v reálném oboru; dělitelnost polynomů, největší společný dělitel polynomů; násobné kořeny, derivace polynomu) • funkce absolutní hodnota • racionální lomená funkce (její rozklad na parciální zlomky), lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost • mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem); inverzní funkce; funkce druhá a n-tá odmocnina • exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice a jejich soustavy • oblouková míra a orientovaný úhel • goniometrické funkce; vztahy mezi gon. funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice a jejich soustavy • cyklometrické funkce • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; vzorce pro obsah trojúhelníku (Heronův vzorec, ...), sinová a kosinová věta 	
4.34 Kombinatorika, pravděpodobnost, práce s daty	<ul style="list-style-type: none"> • ① řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • ① diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat • ① volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • ① reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám 	<ul style="list-style-type: none"> • kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu, Dirichletův princip), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování a s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník, princip inkluze a exkluze • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů, podmíněná pravděpodobnost, Bayesův vzorec • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky 	<p>① → P6.11 Mediální výchova okruh Účinky mediální produkce a vliv médií F – zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření</p>	

	4.35 Stereometrie	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou • řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky) • kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny • volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou • příčka a osa mimoběžek • metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v E_2 i E_3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou komplanárních a mimoběžných přímek, přímky od roviny, dvou rovin) • shodná zobrazení v prostoru: rovinová souměrnost a skládání rovinových souměrností • podobná zobrazení v prostoru: stejnohlost • tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule; mnohostěny, Eulerova věta; povrchy a objemy těles a jejich částí 	
7.	4.36 Vektorové prostory	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně ovládá pojmy vektorový prostor, vázaný a volný vektor • ovládá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách • ovládá zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru • ovládá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii 	<ul style="list-style-type: none"> • relace reflexivní, symetrická a tranzitivní; relace ekvivalence, rozklad příslušný ekvivalenci • zavedení vektorového prostoru, vektorový prostor vázaných a volných vektorů, aritmetický vektorový prostor • orientovaná úsečka, vázaný a volný vektor a operace s nimi (sčítání, odčítání a vnější násobení) • podprostory vektorového prostoru • lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost • velikost vektoru • báze a dimenze vektorového prostoru • afinní a kartézská soustava souřadnic • souřadnice vektoru a bodu • skalární, vektorový a smíšený součin vektorů • odchylka dvou vektorů 	<p>F - vektorové veličiny rychlost, zrychlení F - zavedení mechanické práce a momentu síly jako skalární a vektorový součin dvou veličin</p>

	4.37 Analytická geometrie lineárních útvarů	<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů • rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině a v prostoru • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • parametrické vyjádření přímky v E_2 i E_3, obecná rovnice přímky, směrnice a úsekový tvar • parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny • polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky • příčka a osa mimoběžek • metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v E_2 i E_3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin) 	
	4.38 Kuželosečky	<ul style="list-style-type: none"> • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice) 	<ul style="list-style-type: none"> • transformace soustavy souřadnic (posunutí, příp. otočení) • definice kuželosečky, asymptotický směr, střed, singulární bod • kružnice, elipsa, parabola a hyperbola: ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice 	
	4.39 Posloupnosti a řady	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi posloupnostmi a funkcí reálných čísel • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností • vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pomocí základních kritérií konvergence určí chování jednodušších řad; pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet 	<ul style="list-style-type: none"> • definice a určení posloupností (vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • finanční matematika • limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost • nekonečná řada, konvergentní a divergentní řada, kritéria konvergence • nekonečná geometrická řada a její součet 	

8.	4.40 Komplexní čísla	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh umí využít rovnosti komplexních čísel vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, umí graficky sčítat, odčítat, násobit a dělit komplexní čísla řeší kvadratické, binomické a jednoduché algebraické rovnice v oboru komplexních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> zavedení komplexního čísla jako uspořádané dvojice reálných čísel algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla komplexně sdružené číslo, absolutní hodnota a argument Gaussova rovina sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v algebraickém a goniometrickém tvaru, Moivreova věta binomická rovnice, komplexní n-tá odmocnina kvadratická rovnice s reálnými a komplexními koeficienty algebraická rovnice, základní věta algebry 	
	4.41 Diferenciální počet	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem limita funkce, umí aplikovat věty o limitách na konkrétních příkladech vysloví definici derivace funkce, nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí, aplikuje geometrický význam 1. a 2. derivace aplikuje znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce 	<ul style="list-style-type: none"> limita funkce, vlastní a nevlastní limita, limita v nevlastních bodech, věty o počítání limit spojitost funkce derivace funkce a její geometrický význam, věty o počítání derivací derivace vyšších řádů, derivace složené funkce, derivace funkce dané implicitně neurčité výrazy, L'Hospitalovo pravidlo monotónnost funkce, lokální a globální extrémy konvexnost a konkávnost funkce, inflexní body asymptota bez směrnice a se směrnicí vyšetřování průběhu funkce přibližné vyjádření funkce: diferenciál funkce a jeho geometrický význam, Taylorův polynom 	
	4.42 Integrální počet	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál, zná nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí, umí integrovat jednoduché funkce, obecnou racionální lomenou funkci a goniometrické funkce popíše, jak vybudovat určitý integrál, vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí aplikuje znalosti výpočtu určitého integrálu v geometrii 	<ul style="list-style-type: none"> primitivní funkce, neurčitý integrál integrace úpravou integrandu, metodou per partes a metodou substituční integrace racionální lomené funkce určitý integrál: vybudování, výpočet aplikace určitého integrálu v geometrii: obsah plochy, objem tělesa, objem rotačního tělesa, délka rovinné čáry, plášť rotačního tělesa 	

5.5 Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2,5	2,5	2	3	3	3	3

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika RVP ZV a RVP GV, dále část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou a část obsahu oblasti Informatika a ICT RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV a Environmentální výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

V 1., 4., 5., 6., 7. a 8. ročníku je jedna hodina týdně vyčleněna na cvičení, třída se dělí na skupiny. Ve 2. a 3. ročníku je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na cvičení, třída se dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a fyzikální laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Fyzika 2 a Seminář z fyziky (pro 8. ročník studia).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření. Důraz je kladen na podstatu fyzikálních jevů a na odvozování zákonitostí, na užití matematického aparátu v co největší možné šíři.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny,
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat,
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů,
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt s fyzikální tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1. – 4.	5.1 Práce s laboratorní technikou	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ① vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů ① zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl ① vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ① dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ① vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> ① základní laboratorní postupy a metody ① protokol o experimentu ① základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky ① základy první pomoci při úrazu v laboratoři 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno ① Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech. ① Téma je hlavní náplní navazujícího volitelného předmětu Fyzikální cvičení.</p>
1.	5.1 Magnetismus	<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet 	<ul style="list-style-type: none"> Trvalé magnety <ul style="list-style-type: none"> póly magnetu magnetické síly feromagnetické materiály Magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> magnetické indukční čáry magnetické pole Země, kompas 	Z – magnetické pole Země, orientace podle kompasu
	5.2 Struktura látek	<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	<ul style="list-style-type: none"> Atomy, molekuly Pevné látky <ul style="list-style-type: none"> struktura pevných látek krystalické a amorfní látky chaotické kmity částic Kapaliny <ul style="list-style-type: none"> struktura kapalin difúze, Brownův pohyb povrchová vrstva Plyny <ul style="list-style-type: none"> - struktura plynů 	Ch – atomární struktura látek
	5.3 Fyzikální veličiny	<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava SI, předpony Délka, plocha, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas <ul style="list-style-type: none"> značky a jednotky převody jednotek měření veličin 	

	5.4 Optika	<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Šíření světla <ul style="list-style-type: none"> • paprsek • stín a polostín • Odraz světla <ul style="list-style-type: none"> • zákon odrazu • rovinné zrcadlo • kulová zrcadla • Lom světla <ul style="list-style-type: none"> • zákon lomu • optická vlákna • spojná čočka • rozptylná čočka • Lidské oko • Optické přístroje 	Bi - lidské oko, princip vidění
2.	5.5 Mechanika pevných těles	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinematika <ul style="list-style-type: none"> • dráha, trajektorie • rychlost • grafy pohybů • relativní pohyby • Dynamika <ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy pohybové zákony • měření síly • základní typy sil • kladka, nakloněná rovina • Otáčení <ul style="list-style-type: none"> • moment síly • páka • Deformace <ul style="list-style-type: none"> • tlak 	Bi - biomechanika lidského těla
	5.6 Mechanika tekutin	<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	<ul style="list-style-type: none"> • Tlak vnějších sil <ul style="list-style-type: none"> • tlaková síla • Pascalův zákon • hydraulický lis • Hydrostatický tlak <ul style="list-style-type: none"> • hydrostatický paradox • spojené nádoby • Vztlaková síla <ul style="list-style-type: none"> • Archimedův zákon • plování těles 	Bi – krevní oběh, tlak krve

	5.7 Akustika	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Kmitavé pohyby <ul style="list-style-type: none"> graf kmitavého pohybu amplituda, frekvence Hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> struna píšťala Šíření zvuku <ul style="list-style-type: none"> vlnění a jeho rychlost detekce zvuku lidské ucho Záznam a reprodukce zvuku <ul style="list-style-type: none"> mechanicky elektromagneticky opticky 	Hv – princip hudebních nástrojů Bi – lidské ucho
3.	5.8 Práce, energie	<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> mechanická práce výkon energie zákon zachování energie 	
	5.9 Termika	<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> teplo, vnitřní energie výměna tepla šíření tepla teplota teplotní roztažnost změny skupenství 	
	5.10 Elektrické jevy	<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrostatika <ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj a jeho detekce struktura atomu přenos náboje elektrické pole elektrické napětí Elektrické obvody <ul style="list-style-type: none"> elektrický proud účinky proudu prvky obvodů Kirchhoffovy zákony měření v obvodech 	

			<ul style="list-style-type: none"> • elektrický odpor • zapojení rezistorů • práce a výkon v obvodech 	
4.	5.11 Elektromagnetické jevy	<ul style="list-style-type: none"> • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • ① vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnet <ul style="list-style-type: none"> • magnetické pole vodiče • využití elektromagnetu • elektromotory • Elektromagnetická indukce <ul style="list-style-type: none"> • indukce el. napětí • generátory • Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> • vznik střídavého proudu • výkon střídavého proudu • Transformátor <ul style="list-style-type: none"> • stavba transformátoru • transformační koeficient • rozvodná síť 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z – energetické zásobování republiky
	5.12 Polovodiče	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí správně polovodičovou diodu 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní polovodič • příměsové polovodiče • polovodičová dioda • usměrňovač • tranzistor 	
	5.13 Jaderná fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • ① zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • popíše základní děje v jádru atomu 	<ul style="list-style-type: none"> • Děje v jádru <ul style="list-style-type: none"> • stavba atomu • α, β a γ přeměny • poločas rozpadu • Radioaktivní záření <ul style="list-style-type: none"> • prostupnost materiály • detekce záření • účinky záření • využití záření • Štěpení jádra <ul style="list-style-type: none"> • řetězová reakce • jaderná elektrárna • jaderné zbraně • Jaderná syntéza <ul style="list-style-type: none"> • slučování jader • termojaderný reaktor 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Bi – ochrana před radioaktivním zářením D – vývoj jaderných zbraní za a těsně po 2. světové válce
	5.14 Astrofyzika	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem 	<ul style="list-style-type: none"> • gravitační pole hvězd a planet • pohyby v centrálním grav. poli 	Z – stavba Sluneční soustavy

		<p>planet</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • měření ve vesmíru • vznik a vývoj hvězd 	
5.	5.15 Fyzikální veličiny a jejich měření	<ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky • rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky • změří vhodnou metodou určené veličiny • zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření • rozlišuje skalární a vektorové veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Fyzikální veličiny a jejich měření • Soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel • Absolutní a relativní odchylka měření • Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi • ① Významní světoví a evropské fyzici 	<p>① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>M – převody jednotek, vektorová algebra</p>
	5.16 Mechanika hmotného bodu	<ul style="list-style-type: none"> • využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů • rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů • klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů • určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici • využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení (tečné, normálové) • Dynamika pohybu – síla, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, Newtonovy pohybové zákony, inerciální a neinerciální soustava, setrvačné síly – Coriolisova síla, Eulerova síla, druhy sil, tření, pohybové rovnice v diferenciálním tvaru, pohybové rovnice v inerciální a neinerciální vztažné soustavě, • Mechanika soustavy hmotných bodů – impulsové věty, zákony zachování 	<p>M – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, řešení kvadratických rovnic, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra</p> <p>Tv – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky),</p>
	5.17 Práce, energie	<ul style="list-style-type: none"> • určuje dráhový účinek síly • uvádí souvislost mechanické energie s prací • aplikuje zákony zachování 	<ul style="list-style-type: none"> • Mechanická práce, výkon • Mechanické energie a jejich vzájemné přeměny • Práce proměnné síly 	<p>M - vektorová algebra</p> <p>perpetuum mobile prvního druhu</p>
	5.18 Gravitační pole	<ul style="list-style-type: none"> • objasní silové působení gravitačního pole • popíše ho příslušnými veličinami • rozliší tíhovou a gravitační sílu • objasní s pomocí Newtonova zákona pohyby v gravitačním poli 	<ul style="list-style-type: none"> • Keplerovy zákony • Newtonův gravitační zákon • Zákon všeobecné gravitace • Gravitační pole a jeho charakteristika • Tíhové pole Země • Pohyby v homogenním poli Země • Pohyby v radiálním poli Země 	<p>Z – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka</p>
	5.19 Mechanika tuhého tělesa	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky • určí v konkrétních situacích síly, jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment 	<ul style="list-style-type: none"> • Tuhé těleso a jeho pohyby • Moment síly, momentová věta • Pohybové rovnice tuhého tělesa • Dvojice sil • Těžiště tělesa a rovnovážné polohy • Energie tuhého tělesa, zákony zachování při pohybu tuhého tělesa 	
	5.20 Mechanika tekutin	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje základní zákony statiky tekutin a využívá je při řešení reálných situací • aplikuje zákony zachování na proudění ideální 	<ul style="list-style-type: none"> • Tlak, rovnice rovnováhy tekutin • Pascalův zákon • Hydrostatický tlak 	

		kapaliny	<ul style="list-style-type: none"> • Atmosferický tlak, barometrická formule • Archimédův zákon a jeho využití • Proudění tekutin – základní pojmy • Rovnice kontinuity • Bernoulliho rovnice a její využití • Odporová síla při obtékání tekutinou 	
6.	5.21 Základní poznatky molekulové fyziky a termiky	<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících • uplatňuje termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh • vysvětlí stavové změny ideálního plynu užitím stavové rovnice • formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinetická teorie látek • První věta termodynamiky • Kalorimetrie • Ideální plyn • Vnitřní energie plynné soustavy, střední kvadratická rychlost • Teplota z hlediska molekulové fyziky • Tlak z hlediska molekulové fyziky • Stavová rovnice a tepelné děje • Van der Waalsova rovnice pro skutečný plyn • Tepelné děje z energetického hlediska • Kruhový děj, druhá věta termodynamiky • Carnotův cyklus, tepelné motory 	Sv - filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá ① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí (toky energií a látek)
	5.22 Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalosti jejich stavby • řeší praktické problémy, objasní průběh pružné deformace pomocí Hookeova zákona • užívá zákonitosti teplotní roztažnosti látek • vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura a vlastnosti pevných látek • Vazby v pevných látkách • Poruchy krystalové mříže • Deformace pevného tělesa • Normálové napětí, Hookeův zákon • Křivka deformace • Teplotní délková a objemová roztažnost • Povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti • Jevy na rozhraní pevná-kapalná látka 	
	5.23 Změny skupenství	<ul style="list-style-type: none"> • objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek, předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> • Tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění • Sytá pára, fázový diagram • Vlhkost vzduchu 	Tv - fyzikální principy sáňkování, bruslení, lyžování Z - atmosféra
	5.24 Mechanické kmitání a vlnění	<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických, objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinematika harmonického kmitání • Dynamika harmonického kmitání • Energie harmonického kmitání • Netlumené, tlumené, nucené kmitání • Rezonance • Matematické a fyzické kyvadlo • Druhy vlnění a jejich charakteristika • Interference, difrakce, polarizace vlnění 	Hv – akustika, mechanické zdroje zvuku, vlnění, Bi – lidské ucho, principy vnímání zvuku Z – seismické vlny, tsunami

			<ul style="list-style-type: none"> • Zvuk a jeho charakteristiky • Mechanické zdroje zvuku, Dopplerův jev 	
7.	5.25 Elektrostatické pole	<ul style="list-style-type: none"> • objasní silové působení elektrostatického pole • popíše ho příslušnými veličinami • objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický náboj • Základní zákony elektrostatiky • Coulombův zákon • Intenzita a potenciál elektrického pole • Elektrické napětí • Kapacita vodiče, kondenzátor 	M - vektorová algebra
	5.26 Stacionární elektrické pole	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli • ① objasní podmínky vzniku stejnosměrného el. proudu a jeho vedení v kovovém vodiči • užívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • ① vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, vakuu a jejich aplikace • ① objasní model vedení elektrického proudu v polovodičích 	<ul style="list-style-type: none"> • Proud jako jev, jako veličina • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • Kirchhoffovy zákony • Důsledky Kirchhoffových zákonů • Elektrická energie • Výkon stejnosměrného proudu • Polovodiče – vlastní a příměrová vodivost • P-N přechod • Elektrolyty – Faradayovy zákony a jejich využití • Vedení elektrického proudu v plynech a vakuu 	① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
	5.27 Stacionární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetické pole vodiče s proudem • Magnetická síla • Magnetická indukce • Magnetické pole proudovodiče a cívky • Částice s nábojem v magnetickém poli • Magnetické vlastnosti látek • Magnetické materiály v praxi 	Z – magnetické pole Země, důsledky jeho existence
	5.28 Nestacionární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none"> • vyloží základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetická indukce • Faradayův zákon • Lenzův zákon • Vlastní indukce, indukčnost • Přechodové jevy 	
	5.29 Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik střídavého proudu • popíše jeho charakteristiky • vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu • popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik střídavého proudu • Výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty • Obvody střídavého proudu • Generátory • Třífázová soustava, využití • Transformátor, přenos energie • Točivé elektromagnetické pole, elektromotory 	
	5.30 Elektromagnetické kmitání a vlnění	<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislost elektromagnetických a mechanických kmitů • mechanické vlnění využije k popisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetické kmitý • Vlastní a nucené kmitý, rezonance • Elektromagnetické vlnění 	

		elektromagnetických vln	<ul style="list-style-type: none"> • Postupná a stojatá vlna v dvojvodičovém vedení • Šíření elektromagnetických vln v prostoru • Maxwellova teorie 	
8.	5.31 Optika	<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé teorie podstaty světla • předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí • ovládá základy paprskové optiky • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy • Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu • Základní zákony, Fermatův a Fresnel-Huygensův princip • Rozklad světla na spektrum • Interference • Difrakce • Polarizace světla • Optické zobrazování • Zrcadla, čočky a jejich vady • Oko a optické přístroje 	Bi - fyziologie vidění a jeho poruch
	5.32 Elektromagnetické spektrum	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikuje elektromagnetické záření • využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění • předvídá chování elektromagnetického vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady využití vlnění v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetické vlnění • Rentgenové záření • UV, IR záření 	Bi – škodlivost všech druhů záření, využití rtg v praxi
	5.33 STR	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíly mezi klasickou a relativistickou fyzikou, vymezí jejich pole působnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Galileova transformace, klasický princip relativity, klasické skládání rychlostí • Základní postuláty a jejich důsledky • Relativistická kinematika • Relativistická dynamika 	Sv - fyzika a filozofie
	5.34 Úvod do kvantové, atomové a jaderné fyziky	<ul style="list-style-type: none"> • popíše záření absolutně černého tělesa • popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu • vysvětlí pojem foton a jeho vlnová délka • vysvětlí duální podstatu částic • popíše podstatu spektrální analýzy • objasní princip laseru a jeho využití • uvede příklady uplatnění zákona zachování u mikročástic • ① vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn • rozlišuje přirozenou a umělou radioaktivitu • uvede principy využití jaderné energie • ① navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absolutně černé těleso • Fotoelektrický jev • Comptonův jev • Světelná kvanta vs. vlny • Schrödingerova rovnice • Základní poznatky o atomu • Objev atomového jádra • Čárové spektrum, kvantování energie • Spontánní a stimulovaná emise • Kvantová čísla, periodická soustava • Částicové složení atomového jádra • Hmotnostní úbytek, vazebná energie • ① Jaderné reakce a zákony zachování • ① Radioaktivita přirozená a umělá • ① Energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, bomba 	Ch – spektrální analýza, periodická soustava, kvantová čísla, ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí

5.6 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	1	1,5	2	2	2	2,5	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV a RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV a část obsahu oblasti Informatika a ICT RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV a Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Ve 3. a 7. ročníku je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou, která slouží i jako chemická laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Chemie 2 a Seminář z chemie (pro 8. ročník studia). Žáci dále mohou zvolit předmět Cvičení z biologie a chemie pro studium od 7. ročníku.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě,
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů – kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt s chemickou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2. – 4.	6.1 Práce s laboratorní technikou	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • ① zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • ① vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ① dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ① vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • ① základní laboratorní postupy a metody • ① protokol o experimentu • ① základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • ① základy první pomoci při úrazu v laboratoři 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno</p> <p>① Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech.</p> <p>① Téma je hlavní náplní navazujícího volitelného předmětu Chemické cvičení.</p>
2.	6.2 Pozorování, pokus a bezpečnost práce	<ul style="list-style-type: none"> • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • rozpozná přeměny skupenství látek • ① ② pracuje bezpečně s vybranými, běžně používanými látkami • ② se seznámí s běžnými úklidovými prostředky • ① ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Zásady bezpečné práce • ① ② Nebezpečné látky a přípravky, R-věty, S-věty, obrázkové symboly na přípravcích v domácnosti • Chemické sklo a pomůcky • Základní chemické značky • Alchymie • Vlastnosti látek • ① Mimořádné události, havárie chem. provozů, úniky nebezpečných látek 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno</p> <p>② → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí F - látka, těleso</p>
	6.3 Směsi	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků a připraví je v běžném životě i v laboratoři • rozliší různé druhy vod a uvede příklady znečišťování vod • uvede a zhodnotí příklady znečišťování vzduchu • dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách • zná prostředky na hašení plamene 	<ul style="list-style-type: none"> • Směs stejnorodá, různorodá • Rozdělení směsí podle skupenství, složek • Koncentrace roztoku • Metody dělení složek směsi • Voda- hydrosféra, oběh vody, čistota vody, destilovaná, pitná, odpadní • Vzduch- složení, teplotní inverze, smog, čistota ovzduší 	<p>F - vlastnosti tekutin CH,F,Z,Bi - voda</p>
	6.4 Částicové složení látek a chemické prvky	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy atom, prvek, molekula, sloučenina ve správných souvislostech • se orientuje v periodické tabulce prvků • dokáže vysvětlit vznik iontů a iontových sloučenin; vznik chemické vazby na základě rozdílu atomové elektronegativity a stavby krystalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Atom, prvek, molekula, sloučenina, kation, anion, • Atomové jádro- protony, neutrony • Elektronový obal-elektrony, valenční elektrony • Protonové číslo • Nukleonové číslo 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Izotop, nuklid • Dělení prvků: kovy, polokovy, nekovy, slitiny 	
	6.5 Dvouprvkové sloučeniny-halogenidy, oxidy, sulfidy	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří vzorce halogenidů, oxidů, sulfidů • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů a sulfidů • ① vysvětlí vznik kyselých dešťů • ① vysvětlí vznik skleníkového efektu, uvede vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Halogenidy- oxidační číslo, podvojně chem. názvosloví; praktický význam, např. NaCl, KCl • Oxidy- oxid. číslo, názvosloví, vlastnosti a praktické použití vybraných oxidů, výroba skla • Sulfidy- názvosloví, nejznámější nerosty, pyrit, galenit, sfalerit 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z - podnebí, klima
	6.6 Chemické reakce	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty • zapíše a upraví jednoduché chem. rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon zachování hmotnosti • Látkové množství- mol, molární hmotnost • Chemické rovnice a reakce, chem. slučování rozklad, nahrazování 	
3.	6.7 Kyseliny, hydroxidy, neutralizace, soli	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří vzorce kyselin, hydroxidů • dokáže poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou nebo louhem • umí vysvětlit princip neutralizace na základě ionizace kyselin a hydroxidů • ovládá názvosloví solí 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyseliny, hydroxidy, vlastnosti, ionizace, použití • Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory, pH • Neutralizace • Soli, vč. hydrogensolí • Rovnice, vznik solí 	
	6.8 Redoxní reakce	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů • vysvětlí princip výroby železa ve vysoké peci, výrobu oceli, hliníku • vysvětlí rozdíl mezi elektrolýzou a galvanickým článkem, vč. použití • ovládá ochranu kovů před korozi 	<ul style="list-style-type: none"> • Oxidace, redukce • Typy redoxních reakcí • Redoxní reakce kovů a ne kovů, Beketova řada reaktivity kovů • Elektrochemické reakce • Výroba železa, oceli • Elektrolýza, výroba hliníku • Galvanické články a akumulátory • Koroze 	
	6.9 Chemické výpočty	<ul style="list-style-type: none"> • využívá chemickou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chem. problémů • dovede pracovat s tabulkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Látkové množství- mol, opakování • Atomová a molární hmotnost • Výpočet ze vzorce a z rovnice- základy 	
4.	6.10 Paliva, získávání energie	<ul style="list-style-type: none"> • ① zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska dlouhodobého udržení života na Zemi • ① dokáže objasnit potřebu obnovitelných zdrojů energie 	<ul style="list-style-type: none"> • Teplo a chemická reakce, pojmy exotermické a endotermické reakce • ① Výhřevnost paliv • ① Zdroje energie, vč. obnovitelných zdrojů 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	6.11 Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší nejjednodušší uhlo vodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití • vysvětlí pojem deriváty a umí analogicky odvodit 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Uhlí- karbonizace • ① Ropa- frakční destilace, krakování 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí

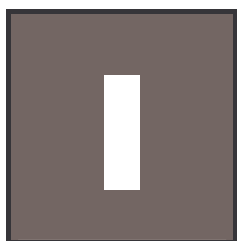
		<ul style="list-style-type: none"> halogenderiváty a kyslíkaté deriváty uhlovodíků ① vysvětlí škodlivost některých derivátů, zdravotní rizika a škodlivost životnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ① Uhlovodíky Alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, dieny, areny Deriváty uhlovodíků Halogenové deriváty Alkoholy Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny, soli, neutralizace, aminokyseliny, nukleové kyseliny Estery 	
	6.12 Plasty a syntet. vlákna	<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit princip polymerace, tj. štěpení dvojných vazeb a vznik makromolekul ① posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí, recyklace surovin 	<ul style="list-style-type: none"> Makromolekula, polymerace ① Plasty, vlastnosti, použití, likvidace ① Syntetická vlákna 	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	6.13 Přírodní látky	<ul style="list-style-type: none"> ovládá rovnici fotosyntézy, vč. podmínek (teplo, světlo, chlorofyl) se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování (bílkoviny, tuky, sacharidy) uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě a zhodnotí různé potraviny z hlediska zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Fotosyntéza Sacharidy Bílkoviny Tuky Vitamíny Enzymy Hormony 	Bi – buňka, zdravá výživa
	6.14 Chemie a společnost	<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit jednoduché chemické výroby, vč. rovnic ① posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka se seznámí s zneužíváním dopingových a návykových látek ① se seznámí s pravidly činnosti IZS 	<ul style="list-style-type: none"> ① Chemický průmysl ČR ① Průmyslová hnojiva ① Stavební pojiva, cement, ① vápno, sádra ① Detergenty a pesticidy Léčiva a návykové látky Bojové látky 	① → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Z - průmysl ČR Bi - zdravý životní styl
5.	6.15 Obecná chemie	<ul style="list-style-type: none"> ① vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů rozlíší jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách vysvětlí pojem elektronegativita předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků objasní vznik chemické vazby 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost práce v chemii Klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) Názvosloví anorganických sloučenin Stavba atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) Periodická soustava prvků (skupiny, periody, elektronová konfigurace) Chemická vazba (kovalentní, polární, nepolární, iontová, koordinačně-kovalentní, kovová, slabé interakce) Soustavy 	① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno M – logaritmus F - kvantová čísla, radioaktivita

		<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • rozliší různé typy chemických reakcí • předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek • využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů • vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí • vyrovná chemickou rovnici • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické reakce • Základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) • Základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) • Teorie kyselin a zásad (pojmy kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) • Veličiny a výpočty v chemii 	
	6.16 Anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • ② charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • zapíše elektronovou konfiguraci prvků • ② uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění • ① popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • vysvětlí pojmy alotropie, polymorfie, izomorfie a uvede příklady látek • ③ využívá vybrané metody identifikace minerálů 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodík • s-prvky • p-prvky • ② surovinové zdroje • ② vzduch 	<p>① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno</p> <p>② → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p> <p>③ → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země Z - hydrosféra, litosféra, atmosféra</p> <p>Bi</p>
6.	6.17 Anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • ① charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • ① uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu, využití 	<ul style="list-style-type: none"> • d-prvky • f-prvky • surovinové zdroje • průmyslová výroba a životní prostředí • ② průmyslová výroba v ČR 	<p>① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p> <p>② → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR</p>
	6.18 Organická chemie	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do organické chemie (vlastnosti org. sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) 	<p>① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • porovná vlastnosti jednoduché, dvojnásobné a trojnásobné vazby • vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví • zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Uhlovodíky: <ul style="list-style-type: none"> • alkany a cykloalkany – konformace, S_R, • alkeny – izomerie, A_E, Markovnikovo pravidlo, polymerace • alkadieny – polymerace • alkyny • areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, S_E 	<p>životní prostředí ② → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR Z – ropa M - izomerie – kombinatorika</p>
7.	6.19 Organická chemie	<ul style="list-style-type: none"> • ① charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na ŽP • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí • vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu • přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků • uvede význam heterocyklů • vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku • jmenuje některé významné polymerní sloučeniny • rozdělí léčiva dle jejich účinku 	<ul style="list-style-type: none"> • Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin) • Heterocykly • Syntetické makromolekulární látky • Léčiva 	<p>Bi - léčiva, aminokyseliny Výchova ke zdraví – léčiva Sv - drogy ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p>
	6.20 Biochemie	<ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce • zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy • rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě • popíše základní metabolické procesy 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipidy (+ izoprenoidy) • Sacharidy • Bílkoviny • Nukleové kyseliny 	<p>Bi - trávení, metabolismus, genetika, nukleové kyseliny</p>

5.7 Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2,5	2	1	2	2	2,5	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV, Biologie RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV, část oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP GV, dále část oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou a část obsahu oblasti Informatika a ICT RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

V 2. a 7. ročníku je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na cvičení, třída se dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Biologie 2 a Seminář z biologie (pro 8. ročník studia). Žáci dále mohou zvolit předmět Cvičení z biologie a chemie (studium od 7. ročníku).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Charakteristika předmětu:

Ve vyučování biologii mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- se orientoval v základních formách živé a neživé přírody,
- chránil přírodu a životní prostředí,
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody díky molekulové podstatě dějů,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...) – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt s biologickou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1. – 4.	7.1 Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> • ① vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • ① zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • ① vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ① dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ① vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • ① základní laboratorní postupy a metody • ① protokol o experimentu • ① základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • ① základy první pomoci při úrazu v laboratoři 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno</p> <p>① Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech.</p> <p>① Téma je hlavní náplní navazujícího volitelného předmětu Biologické cvičení.</p>
1.	7.2 Země a život	<ul style="list-style-type: none"> • ① objasní význam jednotlivých sfér Země pro vznik a trvání života • ① vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Atmosféra • Hydrosféra • Biosféra 	<p>① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy</p>
	7.3 Pozorování přírody	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé metody pro pozorování přírody • ① dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Lupa • Mikroskop (vodní preparáty) 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno</p>
	7.4 Buňka	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života • srovná buňku rostlinnou, živočišnou a hub a objasní funkci základních organel • popíše rozdíl mezi bakterií a virem • ① uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • ① na příkladech popíše škodlivost a užitečnost jednobuněčných organizmů • ① rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • experimentuje s kvasinkami • pozoruje a zakreslí prvky v senném nálevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Virus • Bakterie a sinice • Jednobuněčné rostliny • Rostlinná bičíkovci • Kolonie • Jednobuněční živočichové – prvoci • Jednobuněčné houby • Fotosyntéza a dýchání 	<p>① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno</p>

	7.5 Třídění organizmů	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí nutnost taxonomických jednotek říše rostlinné, říše živočišné i říše hub 	<ul style="list-style-type: none"> Carl Linné Taxonomické jednotky 	
	7.6 Říše rostlin, podříše nižší rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ① objasní důležitost řas pro výživu, na příkladech popíše si rozmanitost živých organizmů 	<ul style="list-style-type: none"> Mnohobuněčné řasy: červené, zelené, hnědé 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.7 Říše rostlin, podříše vyšší rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ① rozlišuje základní stavbu orgánů vyšších rostlin a jejich funkce, vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života ① popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin vysvětlí nutnost ochrany přírody popíše souvislost mezi rostlinnou buňkou, pletivem, orgánem a soustavou rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: <ul style="list-style-type: none"> Mechorosty Kaprady Přesličky Plavuně Nahosemenné rostliny – květ, opylení, oplození, semeno Krytosemenné rostliny – květ, květenství, opylení, oplození, semeno, plod (stavba, rozdělení, přenos, význam), přehled nejdůležitějších čeledí jedno- a dvouděložných a dvouděložných rostlin Význam rostlin a jejich ochrana NP, CHKO, ochrana přírody 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.8 Říše hub	<ul style="list-style-type: none"> ① rozeznává některé z hlavních zástupců jedlých a jedovatých hub, popíše hlavní znaky smrtelně jedovatých hub ② vysvětlí nebezpečí lysohlávky, muchomůrky červené a dalších zneužitelných jedovatých hub ② objasní význam penicilínu a kvasinek objasní pojem symbiont, parazit a reducent 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> Houby vřeckovýtrusné Houby stopkovýtrusné 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy ② → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.9 Lišejníky	<ul style="list-style-type: none"> rozeznává základní druhy lišejníků ① popíše jedinečné postavení lišejníků v systému a vyvodí přínos houby i řasy 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> lišejníky 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
2.	7.10 Žahavci	<ul style="list-style-type: none"> se seznámí s principy třídění organizmů dle jejich příbuznosti porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> polypovci medúzovci korálnatci 	
	7.11 Ploštěnci	<ul style="list-style-type: none"> ① vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasníky porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> tasemnice motolice ploštěnky 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno

7.12 Hlísti	<ul style="list-style-type: none"> • ① popíše způsob přenosu cizopasníků na člověka a vysvětlí souvislost s osobní hygienou 	<ul style="list-style-type: none"> • roupi, škrkavky • hádátka 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.13 Měkkýši	<ul style="list-style-type: none"> • popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinelost vyspělosti třídy hlavonožců • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • plži • mlži • hlavonožci 	
7.14 Kroužkovci	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí hospodářský význam žízal, vysvětlí pojmy destruent i potravní řetězec • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • máloštětinatci • mnohoštětinatci 	
7.15 Členovci	<ul style="list-style-type: none"> • ① popíše místa výskytu členovců • ① vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • pavoukovci • korýši • hmyz 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
7.16 Ostnokožci	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra, popíše způsob pohybu ostnokožců 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • hvězdice • hadice • liliice • sumýši • ježovky 	
7.17 Strunatci	<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla strunatců • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů: <ul style="list-style-type: none"> • pláštěnci (sumky, salpy) • bezlebeční (kopinatci) • obratlovci 	
7.18 Obratlovci – kruhoústí	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdílnost přímého a nepřímého vývinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci 	
7.19 Obratlovci- paryby	<ul style="list-style-type: none"> • popíše tělo paryb a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • žraloci • rejnoci • chiméry 	
7.20 Obratlovci- ryby	<ul style="list-style-type: none"> • porovná znaky různých ryb a zhodnotí hospodářský význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • sladkovodní ryby • mořské ryby • ① ohrožené a chráněné druhy ryb 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy

	7.21 Obratlovci- obojživelníci	<ul style="list-style-type: none"> • ① hodnotí význam obojživelníků v přírodě, vysvětlí význam jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • bezocasí • ocasatí 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.22 Obratlovci- plazi	<ul style="list-style-type: none"> • určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů • ① popíše, jak poskytnout první pomoc při uštknutí zmijí 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> • ještěři • hadi • krokodýli • želvy 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.23 Obratlovci- ptáci	<ul style="list-style-type: none"> • určí běžně žijící ptáky • ① popíše fungující potravní řetězce 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: <ul style="list-style-type: none"> • hrabaví • vrubozobí • dravci • sovy • pěvci • měkkozobí • šplhavci • pštrosi • tučňáci 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.24 Obratlovci- savci	<ul style="list-style-type: none"> • popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců • určuje typické zástupce z jednotlivých řádů • ① vyjmenuje některé z kriticky ohrožených zástupců savců u nás i ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: <ul style="list-style-type: none"> • ptakořitní • vačnatci • hmyzožravci • letouni • hlodavci • zajícovci • šelmy • ploutvonožci • sudokopytníci • lichokopytníci • chobotnatci • kytovci • primáti 	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
3.	7.25 Etologie	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem etologie i přínos Charlese Darwina a Konráda Lorenze • rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývojové zákony • Nepodmíněné reflexy • Instinkty • Vtištění • Přivykání • Tradice 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Podmíněné reflexy • Učení vhladem • Další chování podmíněné látkovou výměnou • Dorozumívání 	
	7.26 Původ a vývoj člověka	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí zařazení člověka do systému živých organizmů • popíše vývojové etapy člověka • popíše různé názory na vznik člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Polidštění • Australopithecus • Homo habilis • Homo erectus • Homo sapiens 	D
	7.27 Lidské rasy	<ul style="list-style-type: none"> • ① vysvětlí pojem rasismus, rozeznává rasy a chápe důvod jejich vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> • Europoidní rasa • Mongoloidní rasa • Negroidní rasa 	D ① → P4.1 – P4.5 Multikulturní výchova
	7.28 Opěrná soustava	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kosti • ① popíše poskytnutí první pomoci při zlomeninách • ① vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému 	<ul style="list-style-type: none"> • Lebka • Páteř • Hrudník • Končetiny • Stavba kosti 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.29 Pohybová soustava	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže na modelu základní svaly • ① vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení svalů • Stavba svalů • Základní příčně pruhované svaly • Hladké svalstvo • Srdce svalstvo 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.30 Tělní tekutiny	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita • popíše první pomoc při krvácení • ① popíše první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • Tkáňový mok • Míza • Krev • Oběhová soustava – srdce, cévy • Zástava krvácení • ① Resuscitace 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.31 Nakažlivé nemoci	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vstupní brány nemocí, zná zásady prevence • ① objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa, očkování 	<ul style="list-style-type: none"> • Viry • Bakterie • ① Obrana organismu proti infekci 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.32 Soustava dýchací	<ul style="list-style-type: none"> • ① vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí škodlivost • umí popsat dýchací soustavu • ① projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí i při mimořádných událostech • ① popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchací soustava – stavba a funkce • ① První pomoc při zástavě dýchání 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno

7.33 Soustava trávicí	<ul style="list-style-type: none"> • stručně popíše trávicí soustavu • ① vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob • ① v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • Trávicí soustava – stavba a funkce • Přeměna látek a energií • ① Výživa a zdravý životní styl 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.34 Soustava vylučovací	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vylučování plícemi, kůží i ledvinami • zjednodušeně popíše ledvinu i děje v ní probíhající 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce ledvin • Močovody, močový měchýř, močová trubice 	
7.35 Kůže	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně popíše tři vrstvy kůže • ① vysvětlí, jak dát první pomoc při popáleninách 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokožka • Škára • Vazivo • Nervová zakončení v kůži 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.36 Soustava nervová	<ul style="list-style-type: none"> • zjednodušeně popíše mozek, nervy • popíše jednotlivá smyslová ústrojí • ① vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • ① uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • ① vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • ① posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce mozku • Smyslová ústrojí – zrak, sluch, chuť, čich, hmat • ① Drogy • ① Zvládání stresu 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.37 Soustava žláz s vnitřním vylučováním	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů 	<ul style="list-style-type: none"> • Hypofýza • Šišinka • Štítná žláza • Příštitná tělíska • Nadledviny • Slinivka břišní • Pohlavní žlázy 	
7.38 Rozmnožovací soustava	<ul style="list-style-type: none"> • popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí • ① vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství • popíše oplození a vývin jedince • ① v souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce pohlavních orgánů • ① Antikoncepce • ① Prevence pohlavních chorob • Vývin jedince 	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.39 Dědičnost	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy gen, chromozom, DNA, genotyp, fenotyp, alela a uvědomuje si důležitost studia 	<ul style="list-style-type: none"> • Dědičnost • Křížení 	

		<p>genetiky</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu 		
4.	7.40 Vznik Země	<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> Zrození planety Země Stavba Země 	Geologie – celý 4. ročník
	7.41 Nerosty	<ul style="list-style-type: none"> shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů určí a stručně popsat běžné nerosty a jejich užití aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Třídění a přehled nerostů 	
	7.42 Horniny	<ul style="list-style-type: none"> určí a stručně popíše běžné horniny a jejich užití vysvětlí původ hořlavých usazenin a jejich význam vysvětlí geologický oběh hornin i oběh vody 	<ul style="list-style-type: none"> Horniny vyvřelé Horniny usazené Horniny přeměněné 	
	7.43 Vnitřní geologické děje	<ul style="list-style-type: none"> objasní pohyby litosférických desek shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení 	<ul style="list-style-type: none"> Vrásnění Sopečná činnost Zemětřesení Zlomy Pohyb litosférických desek 	
	7.44 Vnější geologické děje	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Zvětrávání – mechanické a chemické Působení zemské tíže Působení vody Působení větru a organismů 	
	7.45 Půdy	<ul style="list-style-type: none"> rozliší některé typy půd a jejich úrodnost popíše zákonitosti vzniku půd a objasní význam půdotvorných činitelů 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik půd Typy půd Význam půd 	
	7.46 Podpovrchová voda a prameny	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní druhy pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> Průlinová voda Puklinová voda Minerální voda Druhy pramenů 	
	7.47 Vznik života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> popíše různé představy o vzniku života vysvětlí pojem koacervát shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry 	<ul style="list-style-type: none"> Chemický vývoj: prvky – aminokyseliny – bílkoviny – koacerváty Geologické éry: <ul style="list-style-type: none"> Prekambrium Prvohory 	D Ov

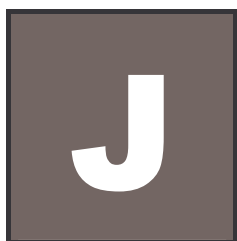
			<ul style="list-style-type: none"> • Druhohory • Třetihory • Čtvrtohory 	
	7.48 Český masiv a Západní Karpaty	<ul style="list-style-type: none"> • objasní geologické složení ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Geologický vývoj a stavba ČR 	Z
	7.49 ① Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí a vysvětlí pojmy populace, společenstvo, ekosystém a biom • vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si jejich důležitost • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> • Neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda • Živé podmínky života – jedinec, populace, biocenóza, ekosystém • Ochrana přírody – NP, CHKO 	Z ① → P5.1 – P5.4 Environmentální výchova
5.	7.50. Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy • charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů 	<ul style="list-style-type: none"> • Obecná charakteristika organismů • Stavba a funkce prokaryot • Bakterie, sinice, přehled významných zástupců • Stavba eukaryotní buňky, funkce organel, buněčný cyklus, dělení buňky • Stavba a funkce virů • Přehled významných zástupců virů 	
	7.51 Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní principy rozmnožování rostlin • ① posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • porovná společné a rozdílné vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin • pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty 	<ul style="list-style-type: none"> • Morfologie a anatomie rostlin • Fyziologie rostlin • Rozmnožování, růst a vývin rostlin • Systém a evoluce rostlin • Nižší rostliny • Vyšší rostliny • Rostliny a prostředí 	① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí ② → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí

		<p>biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • ② vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 		
	7.52 Biologie hub	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organizmů • pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • ① posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce hub • Stavba a funkce lišejníků • Přehled významných zástupců 	① → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
	7.53 Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • ① posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • ① ② charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • ② zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednobuněční- prvoci • Mnohobuněční živočichové- bezobratlí • Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých • Rozmnožování bezobratlých • Systém a evoluce bezobratlých • ① Bezobratlí a prostředí 	<p>① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí</p> <p>② → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p>
6.	7.54 Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • ① pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • charakterizuje základní typy chování živočichů • ① posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • ① ② charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • ② zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • Strunatci • Morfologie, anatomie a fyziologie strunatců • Rozmnožování strunatců • Systém a evoluce strunatců • Etologie strunatců • ① Strunatci a prostředí 	<p>① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí</p> <p>② → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p>

	7.55 Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • ② uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. • ② se orientuje v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • ① projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • ① usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých • ② se orientuje ve svých emocích a potřebách • ① podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy, soustavy látkové přeměny, regulační soustavy a rozmnožovací soustavy • Ontogeneze člověka • ① ② Životní styl a zdraví • ① ② ③ Základy první pomoci 	<p>① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno</p> <p>② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno</p> <p>② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno</p>
7.	7.56 Genetika a proměnlivost	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> • Molekulární základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost, genetika člověka, genetika populací 	
	7.57 Vznik a vývoj živých soustav	<ul style="list-style-type: none"> • porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik a vývoj živých soustav, biogeneze • Evoluční vývoj organismů, darwinismus • Fylogenetický vývoj člověka 	
	7.58 Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> • ① používá správně základní ekologické pojmy • ① objasňuje základní ekologické vztahy • ② popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Základní ekologické pojmy, podmínky života • ① Biosféra a její členění • ② Ochrana životního prostředí v ČR 	<p>① → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p> <p>② → P5.5 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí</p>

5.8 Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	1	2	2	-	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV a Geografie RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazují volitelné předměty Sociální geografie, Fyzická geografie, Realie anglicky mluvících zemí a Seminář ze zeměpisu (každý pro 8. ročník studia).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků- map, mapových náčrtů, fotografií atp.
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Pro žáky NG je organizována terénní výuka, jejíž náplní jsou základní topografické postupy, zásady pohybu ve volné přírodě a upevňování teoretických znalostí – kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt se zeměpisnou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky, aby využívali informace z internetu, např. na školních zeměpisných stránkách – kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Průběžně	8.1 Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> Topografická a turistická mapa, buzola Orientace v terénu Zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě Jízdní řád 	Inf Bi (geologie) Terénní vyučování
1.	8.2 Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, statistických a dalších zdrojů. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> Mapa a globus Měřítka Mapové značky Druhy a typy map Určování polohy Geografické informace kolem nás 	Inf M Terénní vyučování
	8.3 Přírodní obraz Země	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso Tvar a pohyby Země Krajinná sféra Fyzickogeografická sféra a její jednotlivé složky Tvary zemského povrchu Podnebí, podnebné pásy Vodstvo na Zemi Přírodní oblasti (biomy) 	F Bi (geologie) Terénní vyučování
	8.4 Společenské a hospodářské prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ① posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů 	<ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva) Sídla (typy, funkce) 	Inf M Terénní vyučování

		<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • ① posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla • pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství • lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní oblasti • ① Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) • ① Prostorové aspekty hospodářství • Politická mapa světa • Ekonomické a politické integrace 	<p>① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
	8.5 Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • ② porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. • ① uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). • ① ② uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • ② Typy krajin • Funkce krajiny • ② Přírodní a kulturní krajina • ① Životní prostředí • ① Přírodní a civilizační rizika • ① Trvale udržitelný rozvoj 	<p>① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>② → P3.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá</p>
2. – 3.	8.6 Regiony světa	<ul style="list-style-type: none"> • ② rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • ① zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je 	<ul style="list-style-type: none"> • Světadíly a charakteristika jejich přírodních, společenských a hospodářských poměrů • Oceány • Makroregiony (vymezení, charakteristika) • Jádrové a periferní oblasti světadílů a makroregionů • ① Detailní charakteristika a porovnání vybraných makroregionů světa • Evropa • EU • Severní Afrika • Tropická Afrika • Rep. Jižní Afrika • Blízký Východ • Perský záliv • Indie (Přední Asie) 	<p>① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>② → P3.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá</p>

		příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> • Čína , Japonsko • Rusko • USA, Kanada, Mexiko • Karibská oblast a Kuba • Andské státy • Brazílie a Argentina 	
2. – 3.	8.7 Společenské a hospodářské prostředí regionů	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního složení regionu • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství • lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy regionu a zájmové integrace států regionu na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních oblastech regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva) • Sídla (typy, funkce) • Kulturní oblasti regionů • Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) • Prostorové aspekty hospodářství • Politická mapa regionu • Ekonomické a politické integrace 	Inf M Terénní vyučování
4.	8.8 Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy. • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. • ① uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejbližší okolí školy • Brno a jeho okolí • Jihomoravský kraj • ① Poloha ČR • ① Přírodní poměry ČR • Obyvatelstvo ČR • ① Přírodní zdroje a hospodářství ČR • Doprava • Kraje ČR • ① Postavení ČR ve světě 	Inf M Terénní vyučování ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme evropané
5.	8.9 Úvod do geografie	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí objekt studia geografie • rozdělí geografii jako vědu • zhodnotí význam geografie pro společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Země, příroda, člověk <ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra, rozdělení a význam geografie 	① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí

	8.10 Země jako vesmírné těleso	<ul style="list-style-type: none"> • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi • Tvar a velikost Země • Pohyby Země a jejich důsledky 	F
	8.11 Znázornění Země na mapách	<ul style="list-style-type: none"> • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • Geografická podstata map • Obsah map • Mapování a současné mapy • DPZ, GIS, GPS • Práce s mapou velkého měřítko • Terénní geografická výuka, praxe a aplikace 	

	<p>8.12 Přírodní sféra Země</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní principy členění zemského povrchu • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi • ① porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér • ③ porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • ② analyzuje různé druhy poruch v litosféře • ② rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče • ② určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních hornin • ② rozpozná složení a strukturu běžných metamorfovaných hornin • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • ② analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • objasní velký a malý oběh vody • rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • ③ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu • ② určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu • rozlišuje základní typy půd • ② navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • rozliší hlavní biomy světa • charakterizuje hlavní biomy světa 	<ul style="list-style-type: none"> • Členění zemského povrchu <ul style="list-style-type: none"> • Zonalita • Azonální jevy • Litosféra <ul style="list-style-type: none"> • Složení a struktura Země • Zemské sféry • Endogenní procesy • Desková tektonika • Exogenní procesy • Základní tvary zemského povrchu • Magmatické horniny • Sedimentární horniny • Metamorfované horniny • ③ Atmosféra <ul style="list-style-type: none"> • Složení a struktura atmosféry • Všeobecná cirkulace atmosféry • Počasí a podnebí • Podnebné pásy • Skleníkový efekt • Ozonová díra • ③ Hydrosféra <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) • Světový oceán • Vodstvo pevnin • Základní hydrologické charakteristiky • Pohyb a význam vody v krajině • Vliv lidské společnosti na hydrosféru • ③ Pedosféra <ul style="list-style-type: none"> • Půdotvorní činitelé • Složení a stavba půd • Půdní profil • Typy a druhy půd • Rozšíření půd na Zemi • ③ Biosféra <ul style="list-style-type: none"> • Zonalita a azonalita • Hlavní biomy a jejich charakteristika • Přírodní zóny 	<p>① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno ② → 15.5 Geologie okruh Geologické procesy v litosféře – integrováno ③ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí F Ch Bi</p>
--	---------------------------------	--	---	---

	8.13 Obyvatelstvo	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi • ① ② ③ zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • ④ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② Územní rozložení obyvatelstva • ① ② ③ Vývoj světové populace • ① ② Územní pohyb populace • ② ④ Struktura populace • ④ ③ Kulturní regiony světa 	<p>Sv Bi</p> <p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
	8.14 Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② ③ ④ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence v e vývoji osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Venkovská sídla • Městská sídla • ④ Struktura měst • Sídelní systémy • ④ Jádra a periferie 	<p>D</p> <p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>

				④ → P4.6 Multikulturální výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů
	8.15 Hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi • zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit • ① ② vymezení jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů • ① ② vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj hospodářství • Zemědělství a lesnictví • Typy zemědělství • Světová produkce potravin • Průmyslové oblasti světa • Jádra a periferie • Odvětví průmyslu • Doprava • Služby • Lokalizační faktory ekonomických aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	8.16 Politická geografie	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② ③ rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • ① ② ③ ④ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② ③ Politické uspořádání států • ① ② ③ Mezinárodní integrace • ① ② ③ ④ ⑤ Problémové oblasti světa • ① ② ③ Globalizace 	<p>Sv, D</p> <ul style="list-style-type: none"> ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.8 Multikulturální výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturální výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů

	8.17 Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny • ② zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí • ① posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na ŽP • ① hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • ② Geografie životního prostředí • ② Přírodní a civilizační rizika • ② Trvale udržitelný rozvoj 	<p>① → 15.5 Geologie okruh Člověk a anorganická příroda – integrováno</p> <p>② → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí Ch Bi</p>
	8.18 Mimoevropské regiony	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • ① ② ③ ④ ⑤ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> • Islámský svět • Subsaharská Afrika • Severní Amerika • Latinská Amerika • Austrálie a Oceánie 	<p>D</p> <p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
6.	8.19 Regionální geografie Evropy	<ul style="list-style-type: none"> • ⑥ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní podmínky • Historický, politický a ekonomický vývoj • Sociální prostředí 	<p>D</p> <p>Sv</p> <p>① → P3.4 Výchova k myšlení</p>

		<ul style="list-style-type: none"> vymezí jednotlivé regiony Evropy ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace Západní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa 	<p>v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>⑥ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p>
8.20Regionální geografie České republiky	<ul style="list-style-type: none"> ① vymezí místní region / podle bydliště, školy / na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby vyšším územním celkům a regionům ① zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR ① lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR 	<ul style="list-style-type: none"> Poloha, rozloha Územní vývoj státu Přírodní podmínky, ochrana přírody Politický systém, administrativní členění Obyvatelstvo, sídla Hospodářství Oblasti ČR 	<p>D</p> <p>Sv</p> <p>① → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR</p>	

5.9 Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazují volitelné předměty Dějepis 2, Seminář z dějepisu a Reálie anglicky mluvících zemí (každý pro 8. ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek,
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou –kompetence k učení, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Žáci mohou zpracovat projekt s dějepisnou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia společenskovědních předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	9.1 Člověk v dějinách	<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • orientuje se na časové ose a v historické mapě • seřadí historické epochy 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost • Vznik historie jako vědy • Práce historika, historické prameny, pomocné vědy historické, význam muzeí, archivů, knihoven • Periodizace dějin, práce s časovou osou, orientace v historickém čase a prostoru 	Ov M
	9.2 Počátky lidské společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • ① popíše vývoj člověka v pravěku • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu; • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravěk • Vývoj člověka • Neolitická revoluce, nejstarší zemědělské oblasti • Eneolit • ① Střední Evropa v pravěku 	Z Bi Vv ① → P4.3 Multikulturní výchova okruh Etnický původ
	9.3 Nejstarší civilizace. Kořeny evropské civilizace	<ul style="list-style-type: none"> • ① rozpozná souvislost mezi přírodním podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • ② objasní kulturní přínos starověkých civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • ② demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • ② porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • Starověk • Staroorientální státy : • Mezopotámie • Egypt • Indie • Čína • Antika : • Řecko • ② Řím • ① ② Střední Evropa v době železné, v době římské a v době stěhování národů. • Kontakty s antickým Středomořím 	Z Ov M ČJ Bi Vv Tv ① → P5.2 Environmentální výchova okruh Základní podmínky života ② → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
1. – 2.	9.4 Křesťanství a středověká Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • ① popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • ① objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech • ① vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Stěhování národů, nový etnický obraz Evropy • Raný středověk • ① Utváření středověkých států : Byzantská říše, Francká říše, islám a islámské říše-Arabové, Slované, Sámova říše, Velká Morava, český stát, uherský stát, Kyjevská Rus, Svatá říše římská, polský stát, Vikingové, vznik Anglie a Francie • ① Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • ① Struktura středověké společnosti • Románská kultura 	Z ČJ Vv Ov ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané

		<p>jiným věroukám</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury • pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace; • ① objasní důsledky turecké expanze pro Evropu; • uvede příklady gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrcholný středověk • ① ① Středověká kolonizace, vznik měst • Poslední Přemyslovci • Expanze Mongolů • Vrcholný středověk – pokračování : • Lucemburkové v čele českého • státu • Husitství • Jiří z Poděbrad, doba jagellonská • Výboje osmanských Turků • Vznik novodobého Španělska • Gotická kultura 	
2.	9.5 Objevy a dobývání. Počátky nové doby	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky; • ① popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; • ① objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center; • ① vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie; • ① posoudí třicetiletou válku jako mocensko-ideový konflikt a důsledek náboženské nesnášenlivosti; • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus; • ① rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance a humanismus • Reformace • Zámořské objevy a počátky dobývání světa • ① Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie • Velmoci v 15.-18. století • První buržoasní revoluce • Koloniální výboje • Barokní kultura a osvícenství 	<p>Z ČJ Vv Hv F Ov ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané</p>
2. – 3.	9.6 Modernizace společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • ① vymezení podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti; • popíše souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • ① porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Vznik USA • ① Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět • Vídeňský kongres • Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • ① Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • ① Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických , 	<p>Z Ov ČJ Vv Hv ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; • ① uvede požadavky, jak byly formulovány ve vybraných evropských revolucích; • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy; • ① pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly • ① vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; • ① charakterizuje soupeření mezi velmocemi; • vymezí význam kolonií 	<p>sociálních a národnostních problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • ① Vznik jednotné Itálie a Německa • ① Vývoj ve Francii • Osmanští Turci. Rusko • Občanská válka v USA • Dualismus • Kulturní rozrůzněnost doby • ① Konflikty mezi velmocemi v předvečer 1. světové války • Kolonialismus • ① Kultura na přelomu 19. a 20. století 	
3.	9.7 Moderní doba	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky; • ② rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů; • ② charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; • ② rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; • ① zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • ① První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • Vznik ČSR • Ruské revoluce • ① ② Nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě • ① ② ČSR, hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • ① Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, hospodářská krize • ① Kultura 1. poloviny XX. století • ① ② Nástup fašismu, nacismu; důsledky pro ČSR a svět. Mnichovská krize • ① Druhá světová válka, holocaust • ① ② Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, obnovení ČSR • ① ② Politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>Z Ov F Ch Vv Hv</p> <p>① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané ② → P2.4 Výchova demokratického občana okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
	9.8 Rozdělený a integrující se svět	<ul style="list-style-type: none"> • ① vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; • ① ② uvede příklady střetávání obou bloků; • ① ② vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; • ① posoudí postavení postkoloniálních rozvojových zemí; • ① ② prokáže základní orientaci v problémech 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • ① ② Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • ① ② Československo od roku 1948 do roku 1989 • ① Pád železné opony“ • ② Vznik ČR 	<p>Z ČJ Ov</p> <p>① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané ② → P2.4 Výchova demokratického občana okruh</p>

		<p>současného světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② popíše proces sjednocování Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Dekolonizace, mimoevropský svět • ① ② Sjednocující se Evropa • ① ② Problémy současnosti • ① Věda, kultura a technika ve 2. polovině XX. století 	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
4.	9.9 Úvod do studia historie	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem • vysvětlí metody práce historika • uvede typy historických pramenů • vyjmenuje pomocné vědy historické a vysvětlí jejich obsah • objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam historického poznání pro současnost • Práce historika, historické informace, jejich typy, účel, možnosti využití • vznik historie jako vědy • rozdělení historie • historické metody • historické prameny • pomocné vědy historické • vztah historie k ostatním vědám • periodizace dějin 	Ov
	9.10 Pravěk	<ul style="list-style-type: none"> • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku • charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> • Doba kamenná – paleolit, mezolit, neolit, eneolit • Doba bronzová • Doba železná 	Z Vv Bi
	9.11 Starověk	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Staroorientální státy : • Mezopotámie • Egypt • Indie • Čína • Antické Řecko • Antický Řím • Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice 	ČJ Z Ov Vv M F
5.	9.12 Úvod do studia historie	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje smysl historického poznání, a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • vysvětlí, jaký je rozdíl mezi historií a dějepisem;- Objasní vznik historie jako vědy v souvislosti s ekonomickým a společenským rozvojem společnosti ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam historického poznání pro současnost • Práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnosti využití • Vznik historie jako vědy • Rozdělení historie • Historické metody • Prameny 	Výchova k občanství;

		<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé historické disciplíny; • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • vysvětlí, s jakými metodami historik pracuje a porovná s metodami v jiných vědách; • vysvětlí pojem pramen a uvede jejich typologii; • vyjmenuje hlavní PVH a objasní jejich obsah; • diskutuje o vztahu historie k jiným vědám; • objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocné vědy historické • Vztah historie k ostatním vědám • Periodizace dějin 	
9.13 Středověk (raný středověk)	<ul style="list-style-type: none"> • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • ① definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • ① charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • ① vymezení specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a nájezdů pro východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ① Stěhování národů • Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, východní a střední Evropy) • ① Normané a jejich vliv na vývoj západní a jižní Evropy • ① Počátky státních útvarů na našem území • ① Český přemyslovský stát • Islám a arabská říše. • Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojetí, vnitřní nejednota • Boj o investituru • ① křesťanství, papežství a císařství • ① Vzdělanost a umění raného středověku 	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy	
9.14 Středověk (vrcholný středověk)	<ul style="list-style-type: none"> • ① definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11.–15. stol. a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích. • ① charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • ① použije znalosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše. 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Křížové výpravy • ① Vznik jednotných států v západní Evropě. • ① Stoletá válka, její příčiny a důsledky. • ① Vývoj Svaté říše římské do nástupu Habsburků 1440. • Mongolská a expanze. Zánik Byzantské říše. • ① Křížové výpravy, kacířství, husitství. • ① Český stát (období přemyslovského státu, lucemburská epocha, husitství, doba jagellonská). • ① Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace. • ① Střední a východní Evropa ve 12.–15. stol. • ① Vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku. 	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy	

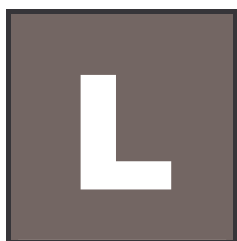
6.	9.15 Počátky novověku	<ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. stol.; zhodnotí jejich praktický dopad • ① Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským mocensko-politickým změnám • Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj • Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • ① Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance a humanismus • Reformace • ① Zámořské plavby • ① Evropské monarchie v 16.–17. století. Šíření reformace • ① Rivalita a spolupráce evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka • Absolutismus a stavovství • ① První buržoasní revoluce • Barokní kultura, politika a náboženství 	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy
	9.16 Osvícenství, revoluce a idea svobody,	<ul style="list-style-type: none"> • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století. • ① Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení. • ① Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osvícenství. • ① Velké revoluce – vznik USA, francouzská revoluce, rok 1848/49 • ① Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu 	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z Č Sv
	9.17 Modernizace společnosti. Liberalismus a nové myšlenkové proudy, které z něj vycházejí	<ul style="list-style-type: none"> • ① vysvětlí emancipační úsilí národů a jednotlivých společenských vrstev; 9.6.2.vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů. • ① charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace. • ① objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. pol. 19. stol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře. • ① Utváření novodobých národních společností (zejm. české, slovenské, německé, italské). Vývoj společnosti ve Francii. • ① Česká společnost v habsburské monarchii, její politické snahy do roku 1867 • ① Pokus o české vyrovnání 	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z Č Sv F

7.	9.18	<ul style="list-style-type: none"> ① Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období 	<ul style="list-style-type: none"> ① Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války. ① Mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů. ① Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoqe“ přelomu 19./20. století. 	<p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z F – technické vynálezy, rozvoj astronomie, chemie aj Č - literatura ovlivněná válkou, avantgarda Sv - Volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus</p>
	9.19 Moderní doba, Situace v letech 1914–1945	<ul style="list-style-type: none"> ① Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky. ① Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku. ① Vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jim čelit. ① Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. ① ② Popíše a zhodnotí životní způsob v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ① ② První světová válka, české země v době války. I. odboj. ① Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci. Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory. ① Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR. ① ② Nástup fašismu ① ② Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek. Mnichovská krize a její důsledky. Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) ① ② 2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj. ① Obnova Československa. 	<p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P6.12 Mediální výchova okruh Role médií v moderních dějinách Z - rozpad koloniálního systému a změny na mapě světa Č - Literatura 1. pol. 20. století Sv - Volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus; lidská práva Hospodářská integrace</p>
	9.20 Soudobé dějiny	<ul style="list-style-type: none"> ① charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty ① Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a 	<ul style="list-style-type: none"> ① Evropa a svět po 2. světové válce. Vznik OSN, princip sociálního státu. ① Studená válka. Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj. ① ② SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva. 	<p>① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních</p>

		<p>vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ③ Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích. • ① ③ Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování. • ② Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské a některé další neevropské kultury v moderním světě. • ① ② Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Vývoj v Československu poválečném období do roku 1969. • ① ② Euroatlantická spolupráce a vývoj demokratických zemí. USA jako světová velmoc. • ① Životní podmínky na obou stranách „železné opony „ • Československo v době normalizace • ① Dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě. • ① ② ③ Pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. • ① ② ③ Globální problémy moderní společnosti 	<p>souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>③ → P6.12 Mediální výchova okruh Role médií v moderních dějinách</p> <p>Z - rozpad koloniálního systému a změny na mapě světa</p> <p>Č - Literatura 2. pol. 20. století</p> <p>Sv - volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus; lidská práva</p> <p>Hospodářská integrace</p>
--	--	---	---	--

5.10.1 Občanská výchova

5.10.2 Společenské vědy

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	2	-	-	-	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV a vzdělávací obsah tématického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a Výchova demokratického občana RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na předmět navazuje předmět Společenské vědy, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Přípravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura ...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt se společenskovední tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	10.1 Člověk ve společnosti	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ② Zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy, dětských organizací • ① ② Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu • ① ② Zhodnotí a na příkladech uvede význam solidarity mezi lidmi a přínos spolupráce, např. v nouzi • ① Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • Uplatní vhodné způsoby chování a komunikace • ② Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a rozpoznává netolerantní, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí • ① Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pěstuje dobré mezilidské vztahy v širším společenství, • ① Rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. • ① Uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. • Chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům, odmítá vandalské chování • ② Rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu • Poznává symboly našeho státu, objasní způsoby jejich používání • Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně vybírá akce, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> • ① ② Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, • Lidská setkání, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, postavení mužů a žen ve společnosti, pomoc lidem v nouzi • ① Zásady lidského soužití, pravidla chování, etiketa • Vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství. • ② Bezpečné chování, komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi, manipulativní jednání (reklama, informace, působení sekt) • Kulturní život, kulturní hodnoty, tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia • ② Naše vlast, (vlast, vlastenectví, památná místa, významné osobnosti) • Státní symboly, státní svátky 	<p>① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno</p> <p>② → P2.1 Výchova demokratického občana okruh Občanská společnost a škola</p>
2.	10.2 Člověk jako jedinec	<ul style="list-style-type: none"> • ② Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam sebepoznání • ② Objasní význam vůle, při dosahování cílů a překonávání překážek • ② Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe a u druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Prožívání, chování a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, • Charakter, volní vlastnosti charakteru, pěstování vůle. • ② Osobní rozvoj, sebepoznávání, sebevýchova • Motivace, aktivita, osobní kázeň při formování dospívající osobnosti • ② Životní cíle a plány, životní perspektiva, pozitivní přístup 	<p>① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno</p> <p>② → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>③ → P1.3 Osobnostní a sociální výchova okruh</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ② Usměrní a kultivuje vlastní charakterové a volní vlastnosti • ② Pěstuje zdravou sebedůvěru • ① Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví • ① Popíše rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci • ③ Ovládá metody a principy seberegulace a sebeorganizace činností a chování • Aplikuje ve svém životě morální hodnoty 	<p>k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ② Zdraví jako jednota fyzického, psychického a sociálního zakotvení osobnosti • ① Stres, civilizační choroby, auto-destruktivní závislosti • ① Sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, zvládání problémových situací, psychohygienu. • ① ③ Morální rozvoj, hodnotové postoje, rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů, pomáhající a prosociální chování 	<p>Seberegulace a sebeorganizace</p>
3.	10.3 Stát	<ul style="list-style-type: none"> • Žák popíše typy a formy státu • ① Objasní výhody demokratického řízení státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády • ① Principy demokracie, formy demokracie 	<p>① → P2.1 Výchova demokratického občana okruh Občanská společnost a škola D Z</p>
	10.4 Stát a právo	<ul style="list-style-type: none"> • ① Vysvětlí funkci ústavy ČR • ① ③ Rozliší a porovná složky státní moci • ① ③ Uvede příklady institucí a orgánů podílejících se na správě obcí a krajů • ② Na příkladech popíše politické spektrum ČR • ② ③ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech • ② Vyloží možnosti občana ovlivňovat dění ve své obci a státě • Dodržuje právní řád a základní právní normy • Rozpozná protiprávní jednání • Uvede základní právní vztahy • ② Uplatní znalost práva v každodenním životě • ① Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Právní základy našeho státu, ústava ČR, listina práv a svobod • ③ Státní moc výkonná, zákonodárná, soudní • ③ Státní správa a samospráva • ② ③ Politika, politické vztahy, politický pluralismus, koalice, opozice • ② ③ Volby komunální, krajské, parlamentní, aktivní a pasivní volební právo, volební systémy • ① Občanská společnost, zájmové organizace, občanské iniciativy a hnutí, zapojení minoritních skupin • ② Právní řád ČR, právní norma, předpis, orgány právní ochrany • Formy protiprávního jednání, trestní postizitelnost • Právní vztah, formy vlastnictví, pracovní poměr, manželství • Smluvní vztahy, osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava, pronájem, postup při styku s úřady 	<p>① → P2.2 Výchova demokratického občana okruh Občan, občanská společnost a stát ② → P2.3 Výchova demokratického občana okruh Formy participace občanů v politickém životě ③ → P2.4 Výchova demokratického občana okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
	10.5. Člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none"> • ① Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Volba profesní orientace • ① Sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení) • ① Vlivy na volbu profesní orientace • ① Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Svět práce – integrováno</p>

4.	10.6 Stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • ① Popíše pracovní činnosti vybraných profesí. • ① Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • ① Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • ① Vysvětlí základní formy podnikání • Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví • Dodržuje zásady hospodárnosti • Objasní způsoby zacházení s penězi • Vysvětlí funkci bank a bankovníctví • Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb • Vyloží podstatu fungování trhu • popíše zdroje příjmů státu, uvede hlavní oblasti výdajů • na příkladech vysvětlí systém sociálních dávek 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Trh práce, typy povolání, druhy pracovišť, pracovní prostředky, pracovní objekty, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitosti na trhu práce • ① Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, • ① Zaměstnání-pracovní příležitosti v obci, regionu, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. • ① Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání • Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví • Hmotné a duševní vlastnictví • Vztah k osobnímu a svěřenému majetku • Funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny a státu, význam daní • Bankovní soustava, služby poskytované bankami • Výroba, obchod, služby, jejich funkce a návaznost • Principy tržního hospodářství, nabídka poptávka, cena, zásahy státu do tržní ekonomiky • Přímé a nepřímé daně, systém výběru daní • Sociální dávky 	<p>① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Svět práce – integrováno</p>
	10.7 Mezinárodní vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • ① Popíše výhody a nevýhody zapojení ČR do EU. • ① Popíše vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, jejich práva • ① Zná významné mezinárodní organizace a společenství • ① Uvede příklady některých projevů globalizace, objasní souvislosti lokálních a globálních problémů • ① Uvede příklady mezinárodního terorismu • ① Uvede významné mezinárodní organizace, kterým má ČR vztah 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Evropská integrace- podstata, význam, výhody, EU • ① Práva občanů v EU, uplatnění práv • ① Mezinárodní spolupráce v rámci RE, NATO, OSN • ① Globalizace – příčiny, projevy, klady a zápory, významné globální problémy a jejich řešení • ① Fenomén terorismu, příčiny a projevy, lokální, globální, národní, mezinárodní terorismus 	<p>① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané</p>

5.10.2 Společenské vědy

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	-	-	-	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP GV a obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP ZG.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na předmět navazuje volitelný předmět Filosofie a etika, Psychologie a sociologie, Seminář ze společenských věd a Reálie anglicky mluvících zemí (vše pro 8. ročník studia).

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Předmět navazuje na předmět Občanská výchova vyučovaný na nižším stupni gymnázia. Rozvíjí a rozšiřuje poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, práva, filosofie a etiky. Stejně jako předmět Občanská výchova se zaměřuje na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím k vyšší osobnostní vyspělosti žáků.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura ...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.
- Žáci zpracovávají projekt se společenskovědní tematikou – v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia společenskovědních předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
6.	10.8 Člověk jako jedinec (psychologie)	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje obsah společenských věd • ② Ovládá „umění učit se“, porovná různé metody učení a jejich účinnost • ① Uplatňuje zásady duševní hygieny, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích • ① Popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem • ② Objasní pojmy prožívání, chování, jednání. Charakterizuje psychické jevy. Vše ilustruje na příkladech • Charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze • ② Aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých lidí • ② ③ Objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe. • ② ③ Využívá poznatků psychologie v každodenním životě • ① ③ Usiluje o pozitivní změny ve svém životě. Objasní jednotu tělesného i psychického zdraví • ② Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět • ② Psychologie učení, diskuse k zásadám efektivního učení • ① ② Psychohygieny, náročné životní situace. Způsoby sebereflexe a kontroly emocí. Stres, frustrace. • ② Psychické procesy (poznávací, citové, volní), psychické stavy • Kapitoly z vývojové psychologie zejména tělesné, duševní a společenské změny ve všech obdobích lidského života • ② ③ Psychologie osobnosti, vloh, vědomosti, dovednosti, návyky, zájmy, hodnoty, temperament a charakter • ① ② ③ Význam a nutnost celoživotního sebevzdělávání a sebevýchovy • ① ③ Psychologické poradenství • ② ③ Životní styl, životní a pracovní podmínky podílející se na zdraví v rodině, škole, obci. Výživa, pitný režim. 	<p>Bi</p> <p>① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno</p> <p>② → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>③ → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
	10.9 Člověk ve společnosti (sociologie)	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka • ① ④ Zvládá společensky vhodné metody komunikace. Citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • ③ ④ Popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin • ③ ④ Popíše možné důsledky sociálních předsudků • Objasní význam sociální kontroly ve skupině • ② ⑤ Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně-patologické chování. Uvede příklady • ② ④ Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • ④ Posoudí sociální změny v individuálním a 	<ul style="list-style-type: none"> • Předmět sociologie, proces socializace a metody socializace, teorie sociálních rolí • ① ③ ④ Mezilidská komunikace, sociální skupiny a jejich formy. Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným občanům • ① ③ ④ Jedinec ve skupině (vztahy, soc. role, normy chování) • Stereotypy. Předsudky • Sociální struktura ve společnosti – sociální útvary, společenské instituce • ② ④ Sociální nerovnost, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) • ⑤ Sociální fenomény a procesy (rodina, práce, masmédia, životní prostředí) • Sociální dovednosti. Otevřenost, vyjednávání, obhajování a 	<p>① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno</p> <p>② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno</p> <p>③ → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne</p> <p>④ → P4.7 Multikulturní výchova okruh Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>⑤ → P6.8 – 6.11 Mediální výchova</p> <p>D</p>

		<p>společenském vývoji</p> <ul style="list-style-type: none"> • ① ③ Zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Projevuje etické postoje v rámci rodiny. 	<p>prosazování vlastních názorů. Odmítání nehumánních postojů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ⑤ Média ve společnosti, reklama, financování 	<p>Praxe z denního života – tisk, televize, literatura, film</p>
10.10 Občan ve státě a mezinárodní vztahy (politologie)	<ul style="list-style-type: none"> • ① Rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády • ① Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • ① Uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a ve státě • ① Vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce • ① Vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie • ① Vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých, vysvětlí, jak vystupovat proti jejich porušování • Vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může občan obracet • ① Zhodnotí funkci ústavy pro fungování státu • Objasní tři nezávislé složky státní moci • Popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích. • Objasní podstatu a význam politického pluralismu. Vysvětlí nebezpečí politického extremismu a populismu. • ① Rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických stran k řešení každodenních problémů občanů • Objasní podstatu evropské integrace a její důvody. Rozlišuje funkce orgánů EU • ① ② Posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak uplatňovat práva v rámci EU • ① ② ③ Posoudí význam integrace pro vývoj Evropy • ① ③ Vysvětlí činnost a funkce EK a EP, porovná s orgány státní moci ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Teorie států, definice, znaky, typy států, formy vlády, státní občanství ČR, symboly, stát a národ, volby, volební systémy. Politická strana, koalice, opozice, politické spektrum. • ① Principy demokracie, formy demokracie • ① Ústava jako nejvyšší zákon státu, Listina základních práv a svobod ČR • Ombudsman. lidská práva ve světě, Evropě a ČR • Státní moc výkonná, zákonodárná, soudní, kontrola státní moci, proces tvorby a schvalování zákonů • ① Právní základy našeho státu. • ① Ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií. • ① ② Evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná evropská měna • ① ③ Rada Evropy, NATO, OSN, struktura a náplň činnosti • ② ③ Proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky, globální problémy. 	<p>① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>② → P4.7 Multikulturní výchova okruh Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>D - evropské kulturní kořeny a hodnoty, vývoj ústavnosti na našem území, historické proměny státní moci</p> <p>Z</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • ① Orientuje se v mezinárodních institucích, uvede příklady jejich činností a význam pro chod světového společenství • ① ② ③ Popíše možné příčiny a důsledky dlouhodobé izolace některých států od ostatních zemí • ① ② ③ Zhodnotí význam zapojení ČR do mezinárodních institucí • ② ③ Posoudí hodnoty globalizace. Uvede příklady globálních problémů 		
7.	10.11 Občan a právo	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení morálky a práva • Odůvodní účel sankcí při porušení právní normy. • Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy • Vysvětlí proces tvorby zákonů • Rozliší fyzickou a právní osobu • Vymezi podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků. Uvede příklady. • Rozeznává občanské a trestní soudní řízení. • Rozlišuje právní odvětví. • Uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce. • Rozlišuje trestný čin a přestupek. Vymezi podmínky trestní odpovědnosti • Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany. • Orientuje se v občanském a rodinném právu. Uvede příklady. • ③ Ve svém jednání respektuje platné právní normy. Popíše, jak se odpovědně chovat v případě mimořádné události. • ① ② Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, k budoucímu rodičovství. Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. • ① ② Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • ④ Uvede důsledky porušování paragrafů 	<ul style="list-style-type: none"> • Morálka a právo, právo jako minimum morálky, charakteristika morální a právní normy • Právní a morální vědomí. Svědomí, veřejné mínění, stát jako garant dodržování právních norem • Právní síla, právní řád, descendenční teorie • Vývojové formy práva, prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě • Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, • Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů • Právní profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení. • Právo veřejné, soukromé a veřejně soukromé, ústavní a správní právo. • Trestní právo, druhy kriminality, druhy trestů (alternativní tresty) • Státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská práva • Občanský zákoník (vlastnictví, dědění), zákon o rodině (manželství, náhradní rodinná péče) • ① Mimořádné události (živelná pohroma, ohrožení životního prostředí, první pomoc) • ① Partnerské vztahy vycházející z odpovědnosti, sebeúcty, respektu, promiskuita, interrupce, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti. • Sexuálně motivovaná kriminalita (pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami) 	<p>① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití – integrováno</p> <p>② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno</p> <p>③ → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno</p> <p>④ → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno</p>

		<p>trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • ② Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte 		
	10.12. ① Etika	<ul style="list-style-type: none"> • ① Rozliší pojmy morálka a etika • Zhodnotí význam vědeckého poznání, rizika zneužití • ① Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • ① Provede zamyšlení nad otázkami praktické a sociální etiky 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Etika jako věda o morálce. Základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, spravedlnost, svoboda, teoretická individuální etika • ① Etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika. • ① Dějiny etiky-zejména etika křesťanská, hedonostická, pragmatická, utilitaristická, • ① Smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života, mír a mezinárodní vztahy. 	① → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne
	10.13 Religionistika	<ul style="list-style-type: none"> • ① Rozlišuje významné náboženské systémy • ① Rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ① Národní a světová náboženství a jejich stručná charakteristika (zejména křesťanství, islám, buddhismus, judaismus, šintoismus) • Církev, sekta, tolerance, náboženský fundamentalismus, ekumenické hnutí 	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě
8.	10.14 Úvod do filozofie	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní podstatu filozofického tázání • Vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru • Provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Předmět, vznik a vývoj filozofie • Obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor • Filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin) 	D
	10.15 Dějiny filosofie a etiky	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele po období renesance • Charakterizuje a rozliší hlavní novověké filozofické směry a jejich představitele • ① Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi • Uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům; rozpozná nekorektní a manipulativní argumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení. Orientální filosofie – starověká indická a čínská filosofie • antická filosofie- předsokratikové, klasická filosofie (Platón, Aristoteles) středověká patristika a scholastika, renesanční filosofie. • novověký empirismus, sensualismus a racionalismus (Bacon, Locke, Descartes, • filosofie osvícenství (Voltaire, Rousseau, encyklopedisté, hlavní směry 19. a 20. století (pozitivismus, voluntarismus, novotomismus, pragmatismus, existencialismus, postmoderna) • ① podstata a účel argumentace, důvěryhodnost a nestrannost informačních zdrojů • ① objektivita a etika argumentace, teorie eristiky (viz Aristoteles, Schopenhauer, Čapek) 	① → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne D literatura

10.16 ① Trh práce a profesní volba	<ul style="list-style-type: none"> • Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • Odsuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě • Uvede příklady profesní poptávky na českém i evropském trhu práce • ④ Vyhотовí potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Uvede význam práce, především pro psychické zdraví člověka • Popíše, jak si vytvořit vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesní volba <ul style="list-style-type: none"> • práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení – komunikace, asertivita, pracovní úspěšnost a kariérní růst • ③ Mezinárodní trh práce <ul style="list-style-type: none"> • ③ ④ nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání • Osobní management <ul style="list-style-type: none"> • plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus 	<p>① → 15.3 Člověk a svět práce okruh Trh práce a profesní volba – integrováno</p> <p>② → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž</p> <p>③ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>④ → P3.8 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě</p> <p>Sv - sebehodnocení, komunikace, asertivita, psychohygienu – viz 1. ročník Č – komunikační dovednosti, životopis, žádost Češi v evropských procesech Evropský integrační proces Česká republika a Evropská unie Rodina jako sociální skupina, time management</p>
10.17 ① Pracovní právní vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • Deklaruje svá pracovní práva, vyslovuje požadavky na respektování svých práv ostatními lidmi a respektuje své pracovní povinnosti • Objasní funkci odborů • Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • se chová poučeně a adekvátně v situaci v případě pracovního úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní právo <ul style="list-style-type: none"> • právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda) • odbory • Bezpečnost práce <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce • ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění 	<p>① → 15.3 Člověk a svět práce okruh Pracovní právní vztahy – integrováno</p> <p>Sv - soukromé právo, obecné pojmy z práva – viz 2. ročník Cvičení z Bi, F, CH – bezpečnost práce Bi – ekologická problematika práce</p>
10.18 ① Tržní ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu • rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none"> • typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky • Ekonomické subjekty 	<p>① → 15.3 Člověk a svět práce okruh Tržní ekonomika – integrováno</p> <p>Č – manipulativní komunikace</p>

		<p>posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci výhodná</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění • analyzuje skrytý obsah reklamy • vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu, uvádí argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • právní formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání • Marketing <ul style="list-style-type: none"> • marketing a public relations, reklama, reklamní agentury 	
10.19 ① Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů • rozlišuje základní typy daní, uvede, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob • zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima • objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak požádá o sociální dávku, na niž má nárok • vymezí práci úřadu práce a personálních agentur • vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Fiskální politika <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet, daňová soustava • Monetární politika ČNB <ul style="list-style-type: none"> • inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP • Sociální politika <ul style="list-style-type: none"> • důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti 	① → 15.4 Člověk a svět práce okruh Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice – integrováno	
10.20 ① Finance	<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing) • uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů • využívá moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií • ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 	<ul style="list-style-type: none"> • Bankovní soustava <ul style="list-style-type: none"> • ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, bankovní produkty, typy spoření, úvěr, moderní formy bankovníctví, leasing, pojištění • Peníze <ul style="list-style-type: none"> • funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza 	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Finance – integrováno	

5.11 Informatika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	2	2	2	2	-	-

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV a RVP GV, dále část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Využití digitálních technologií

Realizují se tématické okruhy průřezového tématu Mediální výchova RVP. Přehled viz kapitola 3.8.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.

Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou.

Žáci mohou ve 2. ročníku studia lze navštěvovat nepovinný předmět Informatika.

Na předmět navazuje volitelný předmět Informatika a programování (pro studium od 7. ročníku), Informatika a programování 2 (pro 8. ročník studia) a Seminář z informatiky (pro 8. ročník studia).

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části, avšak pouze v případě, že žák na vyšším stupni gymnázia zvolí některý z volitelných předmětů se zaměřením na informatiku.

Žáci se zdokonalí v ovládnání operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základem publikování na www a zpracování videa. V posledním roce výuky budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu,
- aplikoval získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech, zejména při zpracovávání dokumentů.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientace ve zdrojích informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Užívání výpočetní techniky – kompetence komunikativní, kompetence pracovní.
- V rámci projektu ve 4. ročníku studia je kladen důraz na zpracování prezentací – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života – kompetence k učení, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt s tematikou z oblasti informatiky a výpočetní techniky – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- V rámci projektu ve 4. ročníku studia je kladen důraz na zpracování prezentací i u projektů s jinou než informačně-technologickou tematikou – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Dlouhodobá systematická práce v 6. ročníku studia – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
3.	11.1 Základy práce s počítačem a digitální technikou	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá operační systém a systematicky pracuje s aplikacemi • instaluje a odinstalovává aplikace • ① ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • ① propojuje vzájemně digitální zařízení, instaluje o odinstalovává potřebný software • ① dodržuje základní bezpečnostní, hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování a synchronizace učiva za základní školy • hardware • software • základy práce s operačním systémem • hygiena při práci s počítačem • ① uživatelská digitální technika <ul style="list-style-type: none"> • fotoaparát, kamera • závady, problémy a jejich odstraňování • ① bezpečnost při práci s digitální technikou, první pomoc 	celá informatika má vazbu na Aj – odborná terminologie, výslovnost, počešťování anglických termínů apod. ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
	11.2 Práce s internetem a mobilními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ① pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání a ověřování informací • problematika autorských práv • vývojové trendy v komunikačních technologiích • ① mobilní služby, tarify • ① bezdrátové technologie 	Informace a komunikace v cizích jazycích ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
	11.3 Zpracování textů	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovým editorem • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • ① pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • ① zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování základů práce s textovým editorem • základní typografické poučky • pokročilejší činnosti s textovým editorem 	Č
	11.4 Tvorba prezentací	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s programem na tvorbu prezentací • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce s programem pro tvorbu prezentací • tvorba prezentace na zvolené téma • předvedení prezentace s komentářem 	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu

	11.5 Počítačová grafika, práce s fotografií a videem	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje informace v grafické formě s využitím bitmapových i vektorových grafických editorů uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ① provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií, jejich archivaci a tisk ① provádí jednoduché úpravy videonahrávek, jejich archivaci 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy počítačové grafiky práce s bitmapovým grafickým editorem práce s vektorovým grafickým editorem příprava grafiky pro web ① základní úpravy fotografií ① základní úpravy videa 	Vv ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
4.	11.6 Základy práce s tabulkovým kalkulátorem	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> základy práce s programem odkazy, vzorce, funkce grafy, tisk samostatná práce na lib. téma 	vazba na předměty s laboratorními cvičeními
	11.7 Publikování na www	<ul style="list-style-type: none"> ovládá programy pro tvorbu www stránek v jazyce XHTML zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě na webových stránkách ① použije pro prezentaci na www fotografie, video nebo zvukovou nahrávku uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> Počítačové sítě – základní znalosti Služby internetu základy jazyka XHTML základy CSS ① fotografie, klipy, audio na webu – základy zpracování 	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
5.	11.8 Opakování znalostí z NG		<ul style="list-style-type: none"> opakování znalostí z NG (resp. ZŠ) synchronizace znalostí studentů z NG a ZŠ 	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova
	11.9 Základy zpracování videa	<ul style="list-style-type: none"> videokamerou pořídí záznam, záznam přenese do PC, upraví, sestříhá ozvučí, doplní titulky a výsledný film požadovaným způsobem vyexportuje 	<ul style="list-style-type: none"> základy práce s videokamerou, zpracování a export videa 	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.10 Komplexní tvorba dokumentů	<ul style="list-style-type: none"> zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> projektová výchova zaměřená na zpracování a prezentaci informací relevance, hodnota, životnost informace, rozptýl informací, impaktový faktor, informační zdroje 	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem

	11.11 Základy algoritmizace	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • základy algoritmizace a programování – základní informace o tvorbě počítačových programování 	
6.	11.12 Programování – základy algoritmizace	<ul style="list-style-type: none"> • s využitím získaných znalostí vytváří algoritmicky správné počítačové programy 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvodní pojmy a znalosti – algoritmus a jeho vlastnosti, zápis algoritmů, program, principy vývoje algoritmů, příkazy, data • Programovací jazyk – kostra programu, kompilace, spouštění, příkazy výstupu, proměnná, příkazy vstupu, přiřazení, podmíněný příkaz, cykly, využívání základních knihoven 	
	11.13. Programování – pokročilejší algoritmy a datové struktury	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • s využitím získaných znalostí vytváří algoritmicky správné počítačové programy 	<ul style="list-style-type: none"> • Datové typy a práce s nimi – pole, řetězce, soubory 	

5.12 Výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	1	1	2	2	-	-

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV a Výtvarný obor RVP GV
Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny, výuka probíhá v dvouhodinových blocích, ve 3. a 4. ročníku jednou za dva týdny. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Na předmět navazuje volitelný předmět Dějiny umění (od 7. ročníku).

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Žáci mohou zpracovat projekt s výtvarnou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií počítačové grafiky, videa, fotografie, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s uměleckým dílem • experimenty s reprodukcí • vyjadřování prožitků netradičními způsoby • počítačová grafika 	<p>→ P1.5, P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruhy Kreativita, Komunikace – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.1 Mediální výchova okruh Kulturní diference – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.4 Mediální výchova okruh Multikulturalita – prolíná celým studiem na nižším stupni Inf D</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů • výtvarné vyjádření povrchu, struktury • výtvarné vyjádření prožitků z hudby • fantazie, sny, představy, příběh 	Hv Č
	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> • plošné a prostorové vyjadřování • kombinované techniky, experimenty s materiály • pohyb, rytmus, řazení prvků • princip sériovosti • proměna tvaru 	Inf M
	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV 	<ul style="list-style-type: none"> • barvy základní, doplňkové • malba temperou, akvarel • barevný kontrast, kompozice • zlatý řez, vertikála, horizontála 	F M
	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • tělo ve výtvarném umění • portrét, mimika, gesto • lidská postava, pohyb 	Tv
	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah člověka k prostředí • krajina, mapa, reliéf • stavba tvaru, struktura, detail • kresba a malba podle modelu 	Z
2.	<ul style="list-style-type: none"> • žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií počítačové grafiky, videa, fotografie, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce zachycující proměnu času, • komiks, práce s fotografií, • fáze pohybu a prostředky zachycení jeho jednotlivých fází, • roční období proměny světla, krajiny, • mobilní objekty, hra s prostorem, • hudební notový záznam, písemný záznam řeči 	Hv F Inf

	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> • využití malby, kresby, grafiky • prostorová tvorba • práce s rozličnými materiály /kov, dřevo, papír, plast/ • koláž /prolínání světů/ • kombinované techniky 	F
	<ul style="list-style-type: none"> • užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • divadlo, performance /kulisy, masky, kostým, hudba, hra s textem/ • živly /země, vítr, oheň, voda a výtvarné zpracování jejich působení/ • haptické etudy 	Hv
	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV 	<ul style="list-style-type: none"> • hledání vlastního výrazu • hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů, fantazie • osobní prostor, místo k bytí, interiér, exteriér • perspektiva vnějšího a vnitřního prostoru 	D Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje komunikační účinky VOV v sociálních vztazích a vhodnou formou je prezentuje • objasňuje záměr tvorby a její proměny z hlediska komunikačního obsahu VOV vlastních i uměleckých v historických, sociálních a kulturních souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná tvorba • skupinová práce • velký formát, vývojová řada, projekt • interpretace díla, příběh • design, reklama • figurální námět /postava, portrét/ 	Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • uměleckohistorické slohy • návštěva galerií, muzeí • video, film, architektura • archetyp, přírodní národy, inspirace východní kulturou • řemesla (keramika, řezbářství, textil) 	D
3.	<ul style="list-style-type: none"> • žák rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření • linie, barva, tvar, světlo • plocha, objem /prostorová tvorba/ • technologické postupy tvorby • grafické techniky 	F D
	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a prostředí • architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	Č D
	<ul style="list-style-type: none"> • interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně/ • návštěvy galerií, diskuze s výtvarníky, komentované video/ • výtvarné techniky • nová média 	Hv Inf Č

	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně/ • návštěvy galerií, diskuze s výtvarníky, komentované video/ • výtvarné techniky • nová média 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny života • osobnost, vztahy • vnitřní krajina • studie, inspirace přírodními motivy 	Bi
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • individuální, kolektivní projev • práce ve skupině • akční tvorba 	Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vliv reklamy, • film, fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu 	Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • citace, parafráze, narážka, • humor ve výtvarném umění, • karikatura, komix • autenticita projevu a vyprázdňenost forem • seznámení s umělecko historickými památkami v nejbližším okolí • kresba v plenéru 	Č Z
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace, hra s formou • gestická malba • haptická projekce 	Ov Tv
4.	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s materiály • kompozice, barva • tvar, linie, bod • kontrast, rytmus, plocha • inspirace hudbou • práce v exteriéru 	Hv Vv M F
	<ul style="list-style-type: none"> • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • já moje identita • osobní značka, znak, • subjektivní vyjádření, introspekce 	Ov

	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý projekt • možnost seberalizace a sebevyjádření temperament (extrovert – introvert) 	Ov Hv
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s novými médii a technikami (počítačová grafika) • současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století 	Inf
	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné techniky grafika, malba • základy fotografie, film, divadlo • prostorová tvorba 	Č Ch
	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> • moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času 	Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> • proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií, galerijních animací • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti 	D Ov
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké směry 20. století • seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • body art • land art • konceptuální umění 	Z Tv
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • nestandardní postupy ve výstavbě díla • současné výstavy v kontextu společenského dění 	D
5. – 6.	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> • Umělecký proces a jeho vývoj <ul style="list-style-type: none"> • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla • Role subjektu v uměleckém procesu <ul style="list-style-type: none"> • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta • Úloha komunikace v uměleckém procesu 	→ P1.14, P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	<ul style="list-style-type: none"> umění ve společnosti role umělce proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků publikum a jeho role nové technologie a jejich vliv na umělecký proces subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> experiment z hlediska inovace prostředků analýza vizuálně obrazových systémů klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplín 	Ch
	<ul style="list-style-type: none"> v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření technologické postupy tvorby 	D
	<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a prostředí architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	Čj
	<ul style="list-style-type: none"> interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně výtvarné techniky nová média 	Hv Inf
	<ul style="list-style-type: none"> uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační 	<ul style="list-style-type: none"> proměny života osobnost, vztahy vnitřní krajina studie, inspirace přírodními motivy 	Bi
	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury individuální, kolektivní projev práce ve skupině akční tvorba 	Sv
	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> transformace hodnot a její odraz v umění světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů 	Sv
	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> práce s materiály kompozice, barva tvar, linie, bod kontrast, rytmus, plocha inspirace hudbou práce v exteriéru 	Sv M F Ch

5. - 6.	<ul style="list-style-type: none"> • já- moje identita • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní značka, znak, • subjektivní vyjádření, introspekce 	Sv O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlednutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace, hra s formou • gestická malba • haptická projekce 	Sv Tv
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý projekt • možnost seberalizace a sebevyjádření 	Sv Hv
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s novými médii a technikami • současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století 	Inf
6.	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné techniky- grafika, malba • základy fotografie • prostorová tvorba 	Čj Ch
	<ul style="list-style-type: none"> • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vliv reklamy, • film, fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> • moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času 	Sv
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> • proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti 	D Sv
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké směry 20. století • seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • body-art • land-art • konceptuální umění 	Z Tv

	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků nestandardní postupy ve výstavbě díla současné výstavy v kontextu společenského dění 	D
	<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> citace, parafráze, narážka, humor ve výtvarném umění, autenticita projevu a vyprázdňenost forem seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí 	Čj Z

5.13 Hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	2	2	-	-

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV a Hudební obor RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orfovým instrumentářem a audio-vizuální technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Dějiny umění (od 7. ročníku). Žáci mohou dále navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv nebo Instrumentální soubor.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam hudby v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt s hudební tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Roč	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase orientuje se v jednoduchém notovém zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> intonační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně lidový dvojhlas píseň a její hudební forma 	<p>→ P1.5, P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruhy Kreativita, Komunikace – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.1 Mediální výchova okruh Kulturní diference – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.4 Mediální výchova okruh Multikulturalita – prolíná celým studiem na nižším stupni</p>
	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché doprovody využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách zapiše tóny do notové osnovy rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly 	<ul style="list-style-type: none"> Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Jednoduchý doprovod lidových písní s využitím Orffova instrumentáře (keyboardu), rytmická hra na tělo improvizace jednoduché hudební formy lidové kapely noty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord) 	
	<ul style="list-style-type: none"> taktuje dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt pohybem vyjádří obsah písně 	<ul style="list-style-type: none"> Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> mazurka, pochod, valčík, polka hra na dirigenta a orchestr pantomima využívání řeči těla 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlíší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat rozpozná melodram, operu, operetu, muzikál rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do nástrojových skupin muzikál, opereta, opera, melodram hudební výrazové prostředky poslech vybraných skladeb 	<p>→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evrop. kultur. hodnoty)</p>
2.	<ul style="list-style-type: none"> pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> hlasová hygiena lidský hlas, mutace, vokální projev lidové a umělé písně výběr písní z různých období etnografie 	
	<ul style="list-style-type: none"> na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky 	<ul style="list-style-type: none"> Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Prolínají se do ostatních hudebních činností během roku Tvorba jednoduchých doprovodů 	

	<ul style="list-style-type: none"> rozliší stupnici dur a moll 	<ul style="list-style-type: none"> Netradiční hudební nástroje Noty, stupnice, intervaly 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> lidové tance (kolový tanec, mateník, polka, valčík), moderní tanec taktování, dirigování jednoduchých lidových písní vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) t hra na dirigenta a orchestr využívání řeči těla 	
	<ul style="list-style-type: none"> při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam zařadí skladbu do příslušného období pojmenuje hudební formy různých období 	<ul style="list-style-type: none"> Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> výběr poslechových skladeb z různých období (Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven) skladba vokální a instrumentální hudba duchovní a světská hudební formy – kánon, fuga, oratorium, kantáta, koncert, sonáta, symfonie 	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty)
3.	<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase své dovednosti a návyky uplatňuje i při mluvním projevu v běžném životě dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> hlasová a rytmická cvičení rozšiřování hlasového rozsahu vícehlas orientace v hudebním záznamu zpěv lidových a umělých písní odpovídajících probíraným slohovým obdobím 	
	<ul style="list-style-type: none"> dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů uvede příklady jednoduchých akordických značek využívá své dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> nástrojová reprodukce různých melodií tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, jednoduché improvizace akord, akordické značky noty, intervaly, stupnice modální, prohlubování znalostí 	
	<ul style="list-style-type: none"> na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků rozpozná některé z dobových tanců 	<ul style="list-style-type: none"> Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> prolínají do ostatních hudebních činností během roku taktování některé dobové tance (renesanční tanec, country) vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie) 	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty)
	<ul style="list-style-type: none"> sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů, pojmenuje vybrané hudební formy všimá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> přehled hudebních slohů umělé hudby poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů 	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané

	<ul style="list-style-type: none"> • přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku • orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele • zařadí na základě svých individ. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami • rozlišuje hudbu artifiální a nonartifiální 	<ul style="list-style-type: none"> • hudba artifiální a nonartifiální • původ hudby, pravěk a starověk – Řecko, Řím • středověk – gregoriánský chorál, světská píseň, • renesance – mše, madrigal • baroko – opera, j. S. Bach, G. F. Handel • klasicismus – hud. formy, představitelé • romantismus – hud. formy, představitelé • hudba 20. století- impresionismus, dodekafonie, Pařížská šestka, aleatorika, elektronická hudba • jazz, spirituály, blues, • populární hudba • 50. léta- rock-n-roll, country and western, • 60. léta, 70.-80. léta, 	(evropské kulturní hodnoty, velcí Evropané)
4.	<ul style="list-style-type: none"> • při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životě • dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlase • poznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí • postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech • reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • vlastní osobitý vokální projev • výběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populární, • zpěv v jednohlase i vícehlase • sluchová analýza 	
	<ul style="list-style-type: none"> • dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev • týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, tvoří hudební doprovody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • prolínají do ostatních hudebních činností během školního roku • noty, akordy, rytmus, metrum • tvorba melodramu • skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • prolínají do ostatních hudebních činností během roku • taktování • některé dobové tance (rock´n´roll) • vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postžení hudebních výrazových prostředků • orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů. • na základě svých individ. schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období • orientuje se ve stěžejních písních domácí kulturní scény 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Počátky českých hudebních dějin – nejstarší české písně, husitský chorál • česká renesance (K. Harant z Polžic a Bezručic, J. K. Vodňanský) • české baroko (V. M. z Otradovic, F. V. Míča) • český klasicismus (J. V. Stamic, J. A. Benda, J. J. 	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty, význam světové a evropské hudby v českém prostředí)

		<p>Ryba)</p> <ul style="list-style-type: none"> • český romantismus- (B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) • česká hudba 20. století (L. Janáček, B. Martinů, J. Suk) • česká populární hudba (jazz a swing, tramská píseň, divadla malých forem, big beat , folk, pop a rock) • vytváření vlastních soudů a preferencí 	
5. – 6.	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • Umělecký proces a jeho vývoj <ul style="list-style-type: none"> • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla • Role subjektu v uměleckém procesu <ul style="list-style-type: none"> • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta • Úloha komunikace v uměleckém procesu <ul style="list-style-type: none"> • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces • subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané • Téma prolíná celým učivem Hv v 5. a 6. ročníku 	→ P1.14, P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni
5.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 • rytmizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje • používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová výchova <ul style="list-style-type: none"> • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón • zpěv <ul style="list-style-type: none"> • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas • intonace <ul style="list-style-type: none"> • zpěv hudebních motivů 	Bi Č Tv

		<ul style="list-style-type: none"> • imitace • intonační výcvik • zhudebnění <ul style="list-style-type: none"> • přísloví, pořekadel • vlastního textu • vytvoření vlastních drobných skladeb • intervaly <ul style="list-style-type: none"> • opěrné písně • základ harmonie (T, D, S) • rytmický výcvik <ul style="list-style-type: none"> • hra na tělo • Orffův instrumentář • rytmizace textů a písní rytmickými nástroji 	
	<ul style="list-style-type: none"> • užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • nauka o hudebních nástrojích • partitura <ul style="list-style-type: none"> • vývoj notace 	
	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím 	<ul style="list-style-type: none"> • tanec <ul style="list-style-type: none"> • pohyb na hudbu • dobové tance • lidové a umělé tance • reprodukce pohybů 	Tv
	<ul style="list-style-type: none"> • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební myšlení v období <ul style="list-style-type: none"> • rytmicko-monomelodickém (starověk) • polymelodickém (středověk – renesance) • melodicko-harmonickém (baroko) • (rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal) 	Č D Vv
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> • tvůrce hudby a interpret <ul style="list-style-type: none"> • tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, ranný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černohorský; • dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt 	Č D Vv
	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků. na základě historických, 	<ul style="list-style-type: none"> • periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální a instrumentální 	Č D Vv

	společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	<ul style="list-style-type: none"> • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • Pravěk • Starověk • Ars antiqua • Ars nova • Renesance a humanismus • Baroko 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební žánry <ul style="list-style-type: none"> • muzikál • šanson • šantán • kabaret • revue • jazz, swing • trampská píseň 	Č D
	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit 	<ul style="list-style-type: none"> • estetická a umělecká hodnota hudebního díla • komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl 	D
	<ul style="list-style-type: none"> • přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> • populární hudba • jazz- konce 19. stol. • 20. léta • 30. léta – swing • 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy • 50. léta – rokenrol • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba a její využití v běžném životě 	Č D Sv
6.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • akustika <ul style="list-style-type: none"> • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí • tvorba tónu <ul style="list-style-type: none"> • vyrovnávání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón • zpěv 	F Bi Č Tv

	<ul style="list-style-type: none"> zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných toninách vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem 	<ul style="list-style-type: none"> jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas individuální tvorba <ul style="list-style-type: none"> melodie rytmitizuje, podkládá textem a zapisuje do not intervaly <ul style="list-style-type: none"> opěrné písně harmonické cítění rytmický výcvik <ul style="list-style-type: none"> hra na tělo Orffův instrumentář vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis 	
	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista) 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá improvizace, stylizace partitura nástroje symfonického orchestru orientace v notovém zápise moderní hudební nástroje 	
	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů 	<ul style="list-style-type: none"> taneční hudba <ul style="list-style-type: none"> techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap 	Tv
	<ul style="list-style-type: none"> vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> hudební myšlení v období <ul style="list-style-type: none"> melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) sonické období (hudba 20. stol.) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy) 	Č D Vv
	<ul style="list-style-type: none"> popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> tvůrce hudby a interpret <ul style="list-style-type: none"> tvůrce a interpret jako jedna osoba Divadla malých forem Britský rock – Beatles Folk music – Bob Dylan Folkrock – Simon & Garfunkel Underground – Frank Zappa Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák 	Č D

	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> periodizace hudebního vývoje <ul style="list-style-type: none"> hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Baroko Rokoko Klasicismus Romantismus – impresionismus Další směry 20. století 	<p>Č D Vv</p>
	<ul style="list-style-type: none"> odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> hudební styly a žánry, funkce hudby <ul style="list-style-type: none"> hudba a její využití v běžném životě hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Víšek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA) 	<p>D Sv</p>
	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit 	<ul style="list-style-type: none"> estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. <ul style="list-style-type: none"> pojem kýč hudba jako zboží pojem komerce hudba na objednávku kvalita uměleckého díla 	<p>Sv</p>
	<ul style="list-style-type: none"> přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat 	<ul style="list-style-type: none"> bludiště stylů ve 20. století <ul style="list-style-type: none"> Volná atonalita Dodekafonie a serialismus Modální hudba Neoklasicismus Neofolklorismus Témbrová hudba Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby Minimalismus Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ využití hudby <ul style="list-style-type: none"> Muzikály Festivaly 	<p>Č D Sv</p>

		<ul style="list-style-type: none">• Divadla• Nahrávací studia, CD, DVD• Masová média, reklama, znělka• moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě<ul style="list-style-type: none">• Hard rock• Heavy metal• Art rock• Pompézní rock• Pop rock• Disco• Punk a nová vlna• Nový romantismus a neorock• Střední proud• např. R. Wagner – Židovstvo v hudbě<ul style="list-style-type: none">• Protestsongy• neonacistické metalové kapely	
--	--	---	--

5.14 Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	3	2	2	2	2	2	2

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a RVP GV a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP GV.

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Součástí výuky na nižším stupni gymnázia je výuka plavání.

Žáci 2. a 5. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz, žáci 7. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty.

Pro 8. ročník žáci volí zaměření podle sportovních odvětví.

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry, případně v pronajatých specializovaných prostorách.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedení k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

VÝSTUP	UČIVO	ROČNÍK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <p>14.1. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • ① vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • ① usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • ① dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • ① projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • ① podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • ① optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • ① dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka • ① projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie • rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy <ul style="list-style-type: none"> • testy • prevence a korekce oslabení • nevhodná cvičení a činnosti • kompenzační cvičení • vyrovnávací cvičení • relaxační cvičení • posilovací cvičení • dechová cvičení • regenerace • tělesná a duševní hygiena • výživa a zdraví • dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • morální rozvoj • rozcvičení <ul style="list-style-type: none"> • základní typy • základy první pomoci <p>① Péče o sebe sama</p> <ul style="list-style-type: none"> • předcházení zátěžovým situacím a stresům • zvládání zátěžových situací • stravování a fyzická kondice • relaxace • celková péče o zdraví 	<p>1. - 4.</p>	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.</p> <p>① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno ② → Zdravotní tělesná výchova Hloubka učiva zdravotní TV je odvozena od indikace zdravotního oslabení žáků dané skupiny</p>

<p>zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • ② uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • ② zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ② vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 			
<p>14.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> • přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení • soutěživé • štafetové • běžecké • honící • s využitím netradičního náčiní • zaháněné • trefované • přihrávané • pohybové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • nástupové tvary a přesuny • pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti • způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicapy <ul style="list-style-type: none"> • věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení <ul style="list-style-type: none"> • cvičení se švihadlem • atletika <ul style="list-style-type: none"> • běhy <ul style="list-style-type: none"> • atletická abeceda • běžecká cvičení • sprinty • vytrvalostní běhy • štafety • cvičení na rozvoj výbušné síly • obratnostní cvičení • skoky <ul style="list-style-type: none"> • odrazová cvičení pro skok daleký 	<p>1. - 4.</p>	<p>Soutěže: v rámci sportovního dne, mezitřídní turnaje, ... Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu</p>

	<ul style="list-style-type: none">• odrazové cvičení pro skok vysoký• skok vysoký• skok daleký• hod• hod míčkem• gymnastika<ul style="list-style-type: none">• organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena• technika pohybu• dopomoc• názvosloví• posilovací a kompenzační cvičení• akrobacie<ul style="list-style-type: none">• kotouly, jejich modifikace, vazby• stoje<ul style="list-style-type: none">• na lopatkách• na hlavě• na rukou s dopomocí• přemet stranou• sestava z osvojených prvků• přeskoky, skoky na trampolínce<ul style="list-style-type: none">• průpravná cvičení pro nácvik odrazu• skrčka, roznožka• skoky na trampolínce• skoky z trampolínky• hrazda<ul style="list-style-type: none">• náskok do vzporu• seskoky• podmet• sešin• kotoul• výmyk• přešvihy• šplh• úpoly<ul style="list-style-type: none">• přetahy• přetlaky• úpolové odpory• sportovní hry<ul style="list-style-type: none">• basketbal, floral, fotbal, házená, frisbee, vybíjená, stolní tenis• herní činnosti jednotlivce		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • herní kombinace-základy • průpravné hry • hra se zjednodušenými pravidly • hry bez zjednodušených pravidel • kondiční trénink 		
<ul style="list-style-type: none"> • dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem • usiluje o zlepšení všech plaveckých stylů • uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přílehlých prostor 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla • Plavání <ul style="list-style-type: none"> • adaptace na vodní prostředí • dýchání do vody • splývání • šlapání vody • technika plaveckých způsobů <ul style="list-style-type: none"> • kraul • prsa • znak • startovní skok • potápění • dopomoc a záchrana tonoucího • kondiční plavání • hry a soutěže ve vodě 	2.	Výuka probíhá v koedukované skupině.
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečného pohybu na sjezdových tratích • projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktorů • zvládá podle svých předpokladů a možností techniku lyžování, snowboardingu • poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Lyžování a snowboarding <ul style="list-style-type: none"> • výzbroj, výstroj, údržba • nošení, funkčnost vázání • základní postoj • obraty, pády, bruslení, odšlapování • brždění a zastavování • jízda na vleku • základní smýkaný oblouk • navazovaný oblouk • řezaný oblouk • modifikovaný oblouk • skoky • slalom • pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích • první pomoc na sjezdovce 	2.	Žák si volí výuku snowboardu, lyží případně obojího dle vlastního uvážení
	<ul style="list-style-type: none"> • Volejbal <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace-základy • průpravné hry • hra se zjednodušenými pravidly 	2. - 4.	

	<ul style="list-style-type: none"> • hry bez zjednodušených pravidel • kondiční trénink • pravidla 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Estetické a kondiční cvičení s hudbou <ul style="list-style-type: none"> • Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • chůze, skoky, poskoky, obraty • doprovodné pohyby paží • technika pohybu s náčiním • vlastní pohybová improvizace • krátká sestava • Tanec <ul style="list-style-type: none"> • základní taneční kroky • Aerobik <ul style="list-style-type: none"> • základní kroky • pohyby paží • povely, názvosloví • krátká sestava 	3. - 4.	Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu
<p>14.3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV <ul style="list-style-type: none"> • názvosloví, grafické značení • gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj <ul style="list-style-type: none"> • funkčnost • výběr • ošetřování • historie a současnost sportu <ul style="list-style-type: none"> • olympismus • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže • pravidla osvojovaných pohybových činností <ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla her, soutěží, závodů • fair play jednání • zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> • měření • evidence • vyhodnocování 	1. - 4.	Učivo prolíná všemi ročníky

Žák: VÝSTUP	UČIVO	ROČNÍK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
<p>14.4 Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • ① usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí • ① poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • ② projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> • tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie • rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy <ul style="list-style-type: none"> • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy • individuální pohybový režim <ul style="list-style-type: none"> • motivační cvičení • relaxační cvičení • posilovací cvičení • cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení • únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení • rozcvičení – základní typy • organismus a pohybová zátěž <ul style="list-style-type: none"> • organizace a bezpečnost • způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení • závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná l. pomoc v podmínkách sport. činností • ① ② Péče o sebe sama <ul style="list-style-type: none"> • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládnání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví 	<p>5. – 8.</p>	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo ① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno</p>
<p>14.5 Pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> • přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení • pohybové dovednosti a pohybový výkon <ul style="list-style-type: none"> • nástupové tvary, přesuny • pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady • způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicapy <ul style="list-style-type: none"> • věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou <ul style="list-style-type: none"> • základní taneční kroky (valčík, polka, polonéza) • aerobik • cvičení se švihadlem 	<p>5. – 7.</p>	<p>Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka zařazeného učiva v jednotlivých ročnících je dána dohodou mezi učitelem a žáky Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu</p>

	<ul style="list-style-type: none">• tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou• gymnastika<ul style="list-style-type: none">• organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena• technika + dopomoc• názvosloví, kultivace pohybu• akrobacie<ul style="list-style-type: none">• kotouly, modifikace, vazby• stoje, vazby• přemet stranou s oddáleným dohmatem• rovnovážné polohy a postoje• kladina<ul style="list-style-type: none">• náskoky, seskoky• chůze, poskoky• rovnovážné stoje s pohybem paží• hrazda<ul style="list-style-type: none">• náskok do vzporu, zákmihem seskok• sešín• výmyk odrazem jednoho nebo obou nohou• podmet• přeskoky• skoky na trampolínce• šplh na laně a na tyči• kruhy dosažné, doskočné<ul style="list-style-type: none">• svis stojmo, vznesmo, vzad a zpět• v hupu, při záhupu seskok• atletika<ul style="list-style-type: none">• rychlostní a vytrvalostní běh• štafetový běh• vrh koulí• skok vysoký• úpoly<ul style="list-style-type: none">• fair play chování• přiměřenost sebeobran• přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika• základy sebeobran• právní aspekt• sportovní hry<ul style="list-style-type: none">• basketbal, florbal, fotbal, volejbal, frisbee<ul style="list-style-type: none">• herní činnosti jednotlivce• herní kombinace-základy		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • průpravné hry • hra se zjednodušenými pravidly • hry bez zjednodušených pravidel • kondiční trénink • pravidla • ostatní • ringo, fresbee, indíaca, badminton, stolní tenis 		
	<ul style="list-style-type: none"> • lyžování <ul style="list-style-type: none"> • běžecké • sjezdové • snowboarding • jízda na vleku • bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí • zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty 	5.	LVK přednáška lékaře Žák si volí výuku snowboardingu, sjezdového lyžování, běžeckého lyžování případně jejich kombinaci dle vlastního uvážení
	<ul style="list-style-type: none"> • plavání <ul style="list-style-type: none"> • prověrka plavecké zdatnosti • ukázka záchrany tonoucího • první pomoc 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v přírodě <ul style="list-style-type: none"> • cykloturistika • vodní turistika • lanové aktivity, plavání, sportovní hry • tradiční a netradiční sporty u moře • zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty 	7.	Letní sportovní kurz – volitelně Přednáška lékaře
	<ul style="list-style-type: none"> • kopaná, florbal, volejbal, míčové hry-mix <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • herní systémy • pravidla • plavání <ul style="list-style-type: none"> • specifika bezpečnosti • adaptace na vodní prostředí • plavecké způsoby • startovní skok • obrátka • pomoc unavenému plavci • posilování <ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla a souměrně estetická postava • zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla 	8.	Volitelná sportovní odvětví

	<ul style="list-style-type: none"> • squash <ul style="list-style-type: none"> • herní činnost jednotlivce • pravidla 		
<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží • volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje • připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV <ul style="list-style-type: none"> • názvosloví, grafická značení • gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary • sportovní výzbroj a výstroj <ul style="list-style-type: none"> • účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště • organizace sportovních akcí a pohybových činností • pravidla osvojovaných pohybových činností <ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla her, soutěží a závodů • fair play jednání • základy měření a evidence, zpracování dat • měření výkonů a pohybových dovedností • vyhodnocení výsledků • olympismus <ul style="list-style-type: none"> • historie a současnost • fair play – spolupráce ve sportu • pomoc soupeři a handicapovaným • odmítání podpůrných látek • ochrana přírody • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže 	<p>5. – 8.</p>	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p>

5.15 Integrované vzdělávací obory

Všechny tématické okruhy vzdělávacích oborů Člověk a svět práce RVP ZV, Člověk a zdraví RVP ZV, Člověk a svět práce RVP GV, Člověk a svět práce RVP GV a Geologie RVP GV jsou integrovány do ostatních vzdělávacích předmětů. Přehled o zařazení jednotlivých výstupů odpovídajících RVP ZV a RVP GV těchto oborů udává následující tabulka.

Ve sloupci Integrace – odkaz jsou uvedeny odkazy na příslušné řádky učebních osnov, ve kterých se vyskytuje výstup daného tématického okruhu. Např. ① → Ov: 10.5 znamená, že výstup náležící do tématického okruhu označeného znakem ① je obsažen (integrován) v předmětu Občanská výchova a jeho znění je vedeno v řádku s číslem 10.5.

Přehled integrace

Vzdělávací obor	Tématický okruh	Integrace - odkaz
15.1 Člověk a svět práce RVP ZV	<ul style="list-style-type: none"> Svět práce ① Využití digitálních technologií ② Práce s laboratorní technikou ③ 	① → Ov: 10.5, 10.6 ② → Inf: 11.1, 11.2, 11.5 ③ → F: 5.1, Ch: 6.1, Bi: 7.1 ③ Výstupy okruhu jsou rovněž naplněny ve volitelných předmětech Fyzikální, Biologické a Chemické cvičení
15.2 Výchova ke zdraví RVP ZV	<ul style="list-style-type: none"> Výchova ke zdraví ① 	① → Ov: 10.1, 10.2 ① → Bi: 7.4, 7.8, 7.11, 7.12, 7.22, 7.28, 7.29, 7.30, 7.31, 7.32, 7.33, 7.35, 7.36, 7.38 ① → Tv: 14.1
15.3 Člověk a svět práce RVP GV	<ul style="list-style-type: none"> Trh práce a profesní volba ① Pracovněprávní vztahy ② Tržní ekonomika ③ Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice ④ Finance ⑤ 	① → Sv: 10.16 ② → Sv: 10.17 ③ → Sv: 10.18 ④ → Sv: 10.19 ⑤ → Sv: 10.20
15.4 Výchova ke zdraví RVP GV	<ul style="list-style-type: none"> Zdravý způsob života a péče o zdraví ① Vztahy mezi lidmi a formy soužití ② Změny v životě člověka a jejich reflexe ③ Rizika ohrožující zdraví ④ Ochrana člověka za mimořádných událostí ⑤ 	① → Sv: 10.8, 10.9, Bi: 7.55, Tv 14.4 ② → Sv: 10.11 ③ → Sv: 10.11, Bi: 7.55 ④ → Sv: 10.9, 10.11, Tv 14.4 ⑤ → Sv: 10.11, Bi: 7.55
15.5 Geologie RVP GV	<ul style="list-style-type: none"> Složení a struktura Země ① Geologické procesy v litosféře ② Voda ③ Člověk a anorganická příroda ④ 	① → Z: 8.12, Ch: 6.16 ② → Z: 8.12 ③ → Ch: 6.16 ④ → Z: 8.17, Ch: 6.15
15.6 Informatika a ICT RVP GV	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje a vyhledávání informací, komunikace ① Zpracování a prezentace informací ② 	① → Č: celý oddíl Jazyk a jazyková komunikace (školní i domácí práce s textovými editory) ② → Č: 1.77, 1.80, 1.83, 1.88, 1.92 ② → F, Ch, Bi: zpracování protokolů laboratorních prací užitím výp. techniky, prezentace užitím ICT

6 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy

PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2 - chvalitebný - žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3 – dobrý - žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasně nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky;

4 – dostatečný - žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5 – nedostatečný - žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob;

3 - neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy;

Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré;

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný;

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů; Termín orientačních písemných prací oznamuje učitel alespoň 2 dny předem, v jednom dni je povoleno psát nejvýše 2 takové práce; totéž neplatí pro krátké písemné zkoušení nepřesahující 10 minut;
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní;
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 14 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru; Termíny všech kontrolních prací zapisují vyučující do formuláře v třídní knize, koordinuje třídní učitel;
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.);

Učitel:

- opraví všechny písemné práce do 10 dnů od jejich napsání a seznámí žáky s klasifikací, umožní jim do opravených prací nahlédnout;
- oznámí na začátku klasifikačního období minimální počet známek za pololetí podle toho, jak bylo projednáno v předmětové komisi;
- oznámí na začátku každého klasifikačního období bodové rozmezí pro jednotlivé klasifikační stupně, pokud se rozhodl pro bodový systém schválený projednáním v předmětové komisi;
- archivuje předepsané písemné práce po dobu školního roku;
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:
 - nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnost delší než jeden týden;
 - uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí;
 - v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky);
 - na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní;
 - u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlídně k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka;

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- d) Má-li žák v daném předmětu absenci vyšší než 25%, může příslušný vyučující navrhnout doplňující zkoušku před komisí. Komisi jmenuje ředitel školy a je buď dvojčlenná (v případě zkoušení před třídou nebo před skupinou žáků), nebo tříčlenná. O výsledku doplňující zkoušky se pořizuje záznam, který archivuje třídní profesor.

Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) a c) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

Hodnocení probíhá v jednoletých cyklech. V každém roce jsou některé oblasti autoevaluace prioritou – viz tabulka.

Oblasti evaluace	2008/9	2009/10	2010/11	2011/12
Podmínky ke vzdělávání	2	3	1	2
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	3	1	2	3
Průběh vzdělávání	1	2	3	1
Řízení školy, DVPP	2	3	1	2
Výsledky práce školy	3	1	2	3
Výsledky vzdělávání	1	2	3	1

3

priorita období

2

příprava, stanovování záměrů

1

zavádění výsledků evaluace do praxe a jejich sledování

Nástroje, kritéria, cíle a výstupy jednotlivých hodnotících činností ve všech oblastech hodnocení jsou patrné z následujících tabulek.

Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období.

Podmínky ke vzdělávání

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Materiální vybavení - investice	3	Dotazník pro učitele, analýza stavu	všichni učitelé, vedení školy	jaro	vybavenost	Vyhodnocení stavu a investiční záměr, zpracuje vedení školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Materiální vybavení - didaktická technika, učební pomůcky a učebnice	3	Dotazník, analýza stavu	všichni učitelé, předsedové PK, vedení školy	průběžně, analýza jaro	vybavenost	Vyhodnocení stavu, zpracuje vedení školy na základě údajů předsedů PK, nákup
	2	Analýza požadavků PK	předsedové PK	listopad	vybavenost	Nákup
	1	Analýza požadavků PK	předsedové PK	listopad	vybavenost	Nákup
Personální situace	3	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
	2	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
	1	Rozbor stavu	vedení školy	začátek školního roku	aprobovanost, zabezpečení výuky	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ
Vnější okolnosti	3	neprovádí se				
	2	Rozbor stavu	vedení školy spolu s předsedy PK	začátek školního roku	finanční zabezpečení, vztah se zřizovatelem, zájem o studium	Zpráva, zpracuje vedení školy
	1	neprovádí se				

Podpora žákům, spolupráce s rodiči

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Podpora žákům s SPU	3	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
	2	souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
	1	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, vých. poradce	začátek škol. roku	výsledky studia žáků s SPU	Záznamy tř. učitelů, záznamy vých. poradce
Podpora talentovaným žákům	3	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
	2	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
	1	Souhrn a rozbor potřeb	třídní učitelé, ZŘ	začátek škol. roku	výsledky studia talent. žáků	Záznamy tř. učitelů, souhrn ZŘ
Spolupráce s rodiči	3	Dotazník pro rodiče, analýza zápisů tř. schůzek	vedení školy, tř. učitelé	jaro, průběžně	výsledky dotazníkového šetření, spokojenost rodičů	Vyhodnocení dotazníků, zápisy tř. schůzek
	2	Analýza zápisů tř. schůzek	třídní učitelé	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy tř. schůzek
	1	Analýza zápisů tř. schůzek	třídní učitelé	průběžně	spokojenost rodičů	Zápisy tř. schůzek

Průběh vzdělávání

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Hospitační činnost	3	Hospitace, dlouhodobější srovnání	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně, 2. pololetí	podle hosp. záznamu, kvalita výuky v PK	Hospitační záznam, obecné závěry z hospitací, doporučení PK, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
	2	Hospitace	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně	podle hosp. záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím
	1	Hospitace	ŘŠ, zástupci, předsedové PK	průběžně	podle hosp. záznamu	Hospitační záznam, doporučení vyučujícím
Hodnocení učitelů žáky	3	dotazník pro žáky	žáci	jaro	hodnotící škála	Výsledek dotazníku, doporučení PK, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Hodnocení učitelů vedením školy	3	Portfolio, autoevaluační dotazník, rozhovor	každý učitel, vedení školy	příprava celý rok, závěr duben - červen	hodnotící škála	Závěr rozhovoru, stanovení úkolů pro vyučující a PK, stanovení osobního příplatku
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Výuka volitelných předmětů	3	Statistické rozbory, dotazník pro žáky	vedení školy, vých. poradce	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů, korelace s volbou VŠ ..., spokojenost žáků s nabídkou	Souhrn údajů, nabídka volitelných předmětů pro příští rok, případně změna v ŠVP
	2	Zjišťování zájmu	vedení školy	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předmětů pro příští rok
	1	Zjišťování zájmu	vedení školy	druhé pololetí	četnosti zvolených předmětů	Nabídka volitelných předmětů pro příští rok

Mimovýukové aktivity - exkurze, projekty, kurzy, mezinárodní aktivity ...	3	Hodnocení uskutečněných akcí, celkové posouzení akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce, druhé pololetí	úspěšnost a přínos akce, vhodnost organizace a celkové koncepce	Zpráva, příp. návrh na změny, doporučení PK
	2	Hodnocení uskutečněných akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, příp. návrh na změny
	1	Hodnocení uskutečněných akcí	vedoucí akcí, vední školy	po skončení akce	úspěšnost a přínos akce	Zpráva, příp. návrh na změny
Prevence soc. patologických jevů	3	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K- Centrem	Minimální program prevence na příští období
	2	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K- Centrem	Minimální program prevence na příští období
	1	Hodnocení uplynulého období	výchovný poradce	konec školního roku	vývoj, úspěšnost řešení problémů, kvalita spolupráce s PPP a K- Centrem	Minimální program prevence na příští období

Řízení školy, DVPP

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Hodnocení práce vední školy učiteli	3	Dotazník pro učitele	učitelé	jaro - léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn - provede vedení školy
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Hodnocení úrovně komunikace uvnitř ped. sboru	3	Dotazník pro učitele	učitelé	jaro - léto	položky dotazníku	Souhrnná zpráva a návrhy změn - provede vedení školy
	2	Analýza stavu	vedení školy	průběžně	účast na dobrovolných poradách, aktivita učitelů	Hodnocení, návrhy na změny
	1	neprovádí se				
Hodnocení stavu DVPP	3	Dotazník pro učitele	učitelé, vyhodnotí vedení školy	zima	nárůst oproti minulému stavu, míra využití	Statistický souhrn, plán DVPP na další období, plán využití vzdělání učitelů
	2	Sběr údajů	vedení školy	průběžně	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn
	1	Sběr údajů	vedení školy	průběžně	počty akcí, zapojení učitelů	Statistický souhrn

Výsledky práce školy

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Výsledky práce školy	3	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva, revize koncepce a ŠVP
	2	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva
	1	Rozbor předchozího období	vedení školy	konec školního roku	využívání fin. prostředků, využívání možností školy	Výroční zpráva, plán hlavních úkolů škol. roku, autoevaluační zpráva
Uplatnění absolventů	3	Sběr údajů od absolventů, VŠ, dotazník pro rodiče a absolventy	tř. učitelé, vých. poradce, vedení školy	podzim	úspěšnost absolventů, položky dotazníku	Statistický souhrn, rozbor dotazníkového šetření
	2	Sběr údajů od absolventů	tř. učitelé, vých. Poradce	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn
	1	Sběr údajů od absolventů	tř. učitelé, vých. poradce	podzim	úspěšnost absolventů	Statistický souhrn
Autoevaluace	3	Rozbor kvalita autoevaluačních nástrojů, cílů, kritérií a výstupů	vedení školy	druhé pololetí	vypovídací hodnota nástrojů	Souhrn, příp. změny nástrojů, cílů, kritérií
	2	neprovádí se				
	1	neprovádí se				
Propagace, vnější vystupování (web, IS, Program, spolupráce s médii ...)	3	Dotazník pro rodiče	rodiče, vedení školy	druhé pololetí	spokojenost rodičů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn
	2	neprovádí se				
	1	Dotazník pro učitele	rodiče, vedení školy	druhé pololetí	spokojenost učitelů	Výsledek dotazníkového šetření, návrhy změn

Předmětové soutěže, SOČ	3	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
	2	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
	1	Hodnocení výsledků	vedoucí PK, vedení školy	po skončení soutěží	úspěšnost žáků	Souhrnná zpráva, doporučení PK
Vztah ke spolupracujícím institucím	3	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva
	2	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva
	1	Posouzení stavu	vedení školy	průběžně	přínos pro školu	Výroční zpráva

Výsledky vzdělávání

Cíl - prověřit:	Obd.	Nástroj	provádí	časové vymezení	kritéria	výstup
Testování v uzlových bodech vzdělávání	3	Nezávislý test (CERMAT), dlouhodobější srovnání	žáci podle podmínek testu, vedení školy	podle podmínek testu, jaro	umístění, přidaná hodnota, celkový vývoj	zpráva a její interpretace, dodá zadavatel testu, vedení školy případně navrhne změny ve výuce
	2	Nezávislý test (CERMAT)	žáci podle podmínek testu	podle podmínek testu	umístění, přidaná hodnota	zpráva a její interpretace, dodá zadavatel testu
	1	Nezávislý test (CERMAT)	žáci podle podmínek testu	podle podmínek testu	umístění, přidaná hodnota	zpráva a její interpretace, dodá zadavatel testu
Hodnocení maturitních zkoušek	3	Rozbor výsledků a dlouhodobějších trendů	tř. učitel, vedení školy	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	2	Rozbor výsledků	tř. učitel	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	1	Rozbor výsledků	tř. učitel	červen	úspěšnost žáků, porovnání s průběžnými výsledky	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
Hodnocení rozvoje KK žáků	3	Hodnotící škála, analýza hodnotících nástrojů	všichni učitelé, všichni žáci, vedení školy	jaro, léto	podle hodnotící škály, vypovídací hodnota nástroje	statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči, změna nástroje
	2	Hodnotící škála	všichni učitelé, všichni žáci	jaro	podle hodnotící škály	statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči
	1	Hodnotící škála	všichni učitelé, všichni žáci	jaro	podle hodnotící škály	statistický souhrn, zpráva pro každého žáka, rozbor s rodiči

Nezávislé srovnávací testy	3	Nezávislý test (CERMAT, SCIO, KALIBRO), dlouhodobější srovnání	žáci podle podmínek testu, vedení školy	podle podmínek testu, jaro	umístění, přidaná hodnota, celkový vývoj	zpráva, dodá zadavatel testu, vedení školy navrhne změny ve výuce
	2	Nezávislý test (CERMAT, SCIO, KALIBRO)	žáci podle podmínek testu	podle podmínek testu	umístění, přidaná hodnota	zpráva, dodá zadavatel testu
	1	Nezávislý test (CERMAT, SCIO, KALIBRO)	žáci podle podmínek testu	podle podmínek testu	umístění, přidaná hodnota	zpráva, dodá zadavatel testu
Vlastní srovnávací testy	3	Vlastní testy, rozbor účelnosti a validity testů	všichni žáci příslušných ročníků, předmětové komise, vedení školy	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd, korelace výsledků testů s klasifikací a absencemi	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	2	Vlastní testy	všichni žáci příslušných ročníků	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
	1	Vlastní testy	všichni žáci příslušných ročníků	květen, červen	výsledky žáků, výsledky tříd	statistický souhrn, návrh opatření pro PK
Hodnocení prospěchu a absencí	3	klasifikace žáků	vedení školy	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	souhrn, použití třídními učiteli
	2	klasifikace žáků	vedení školy	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	souhrn, použití třídními učiteli
	1	klasifikace žáků	vedení školy	konec každého klasifikačního období	sledování změn, porovnání s ostatními třídami a roky	souhrn, použití třídními učiteli

